DIREKTIIVID

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2020/12,

2. august 2019,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/2397 pädevuste ning vastavate teadmiste ja oskuste, praktiliste eksamite, valmendite heakskiitmise ja tervisenõuete osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta direktiivi (EL) 2017/2397, milles käsitletakse siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ, [1] eriti selle artikli 17 lõikeid 1 ja 4, artikli 21 lõiget 2 ja artikli 23 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivis (EL) 2017/2397 on sätestatud tingimused ja menetlused nende isikute kvalifikatsioonide sertifitseerimiseks, kes osalevad liidu siseveeteedel sõitvate veesõidukite käitamises. Sertifitseerimise eesmärk on hõlbustada liikuvust, tagada laevasõiduohutus ning inimelude ja keskkonna kaitse.

(2) Selleks et näha ette kvalifikatsioonide sertifitseerimise ühtlustatud miinimumnõuded, on komisjonile antud volitused võtta vastu üksikasjalikud eeskirjad, millega kehtestatakse pädevuste ning vastavate teadmiste ja oskuste, praktiliste eksamite, valmendite heakskiitmise ja tervisenõuded.

(3) Direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 32 kohaselt tuleks delegeeritud õigusaktides osutada siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitee (edaspidi „CESNI“) kehtestatud standarditele ja lisada nendesse kogu kõnealuste standardite tekst, eeldusel et need standardid on kättesaadavad ja ajakohastatud, vastavad direktiivi lisades kehtestatud nõuetele ja et CESNI otsustusprotsessis tehtavate muudatustega ei kahjustata liidu huve. Need kolm tingimust olid täidetud, kui CESNI võttis oma 8. novembri 2018. aasta kohtumisel vastu esimesed siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioone käsitlevad standardid.

(4) Pädevusnõuetes tuleks sätestada veesõiduki ohutuks käitamiseks nõutav miinimumpädevus meeskonnaliikmetele käitamis- ja juhtimistasandil, kaptenitele, kellel on lubatud juhtida veesõidukit radari abil ja merelaevadele laevatatavatel siseveeteedel, ohutusohvitseridele ja veeldatud maagaasi ekspertidele. Iga nõutav pädevus tuleks kindlaks määrata vastavate nõutavate teadmiste ja oskuste abil.

[1] ELT L 345, 27.12.2017, lk 53.

(5) Selleks et pädevad asutused saaksid korraldada samal viisil direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 17 lõikega 3 nõutud praktilisi eksameid, tuleks ette näha praktiliste eksamite nõuded. Selleks tuleks nõuetes määrata iga praktilise eksami jaoks kindlaks konkreetsed pädevused ja hinnatavad olukorrad, sealhulgas hindamissüsteem ning tehnilised nõuded veesõidukite ja kaldal asuvate rajatiste jaoks. Kapteni kvalifikatsiooni taotlejatele, kes ei ole varem läbinud hindamist käitamistasandil, tuleks ette näha lisamoodul, et saaks ka kontrollida seonduvate ülesannete täitmise suutlikkust.

(6) Tuleks sätestada valmendite heakskiitmise nõuded eesmärgiga tagada, et pädevuse hindamiseks kasutatavad valmendid on konstrueeritud viisil, mis võimaldab pädevuste kontrollimist, nagu on ette nähtud praktiliste eksamite nõuete alusel. Standardid peaksid hõlmama laevajuhtimis- ja radarvalmendite funktsionaalseid ja tehnilisi nõudeid ning kõnealuste valmendite heakskiitmise haldusmenetlust.

(7) Selleks et vähendada tervisenõuete ja eksamimenetluste riiklikke erinevusi ning tagada, et siseveelaevanduses tekimeeskonna liikmetele välja antud tervisetõendid tõendavad, et neil on tehtava töö jaoks sobiv terviseseisund, tuleks sätestada tervisenõuded. Nõuetes tuleks täpsustada arstide korraldatavad kontrollid ja kriteeriumid, millest nad peavad tekimeeskonna liikmete töövõime määramisel lähtuma. Need peaksid sisaldama nägemist, kuulmist ning füüsilisi ja psühholoogilisi tingimusi, mis võivad kaasa tuua ajutise või alalise töövõimetuse, ning võimalikke leevendavaid meetmeid ja piiranguid. Sidususe tagamiseks peaksid standardid põhinema Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni avaldatud meremeeste arstliku kontrolli suunistel, eelkõige rannikuteenuste suhtes kohaldatavatel kriteeriumidel.

(8) Sidususe ja tõhususe tagamiseks tuleks käesoleva delegeeritud direktiivi ülevõtmise kuupäev viia kooskõlla direktiivi (EL) 2017/2397 ülevõtmise kuupäevadega.

(9) Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu praktikale peab teave, mille liikmesriigid on seoses direktiivi ülevõtmisega kohustatud komisjonile esitama, olema selge ja täpne. Sama kehtib ka käesoleva delegeeritud õigusakti puhul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 17 lõikes 1 osutatud pädevuste ning vastavate teadmiste ja oskuste nõuded on esitatud käesoleva direktiivi I lisas.

Artikkel 2

Direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 17 lõikes 3 osutatud praktiliste eksamite nõuded on esitatud käesoleva direktiivi II lisas.

Artikkel 3

Direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 21 lõikes 2 osutatud valmendite heakskiitmise nõuded on esitatud käesoleva direktiivi III lisas.

Artikkel 4

Direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 23 lõikes 6 osutatud tervisenõuded on esitatud käesoleva direktiivi IV lisas.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 17. jaanuaril 2022. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Lõiget 1 ei kohaldata liikmesriigi suhtes, kes ei ole direktiivi (EL) 2017/2397 vastavalt selle direktiivi artikli 39 lõikele 2, 3 või 4 täielikult üle võtnud ja rakendanud. Kui selline liikmesriik võtab direktiivi (EL) 2017/2397 täielikult üle ja rakendab seda, jõustab ta samal ajal ka käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ning teavitab sellest komisjoni.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 2. august 2019

Komisjoni nimel
President
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

PÄDEVUSTE NING VASTAVATE TEADMISTE JA OSKUSTE NÕUDED

I. KÄITAMISTASANDI PÄDEVUSNÕUDED

1. **Navigatsioon**

1.1. Madrus peab oskama abistada veesõiduki juhtkonda veesõiduki manööverdamisel ja käitamisel siseveeteedel. Madrus peab oskama teha seda igat liiki veeteedel ja igat liiki sadamates.

Eelkõige peab madrus oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) abistada sildumis-, lahtisildumis- ja haalamis- (pukseerimis-) toimingutes	1. Teadmised sildumiseks, lahtisildumiseks ja haalamiseks (pukseerimiseks) pardal kasutatavatest seadmetest, materjalidest ja protseduuridest. 2. Oskus kasutada pardal nõutavaid seadmeid, nt pollareid ja vintse sildumiseks, lahtisildumiseks ja haalamiseks. 3. Oskus kasutada pardal olevaid materjale, nt köisi ja trosse, võttes arvesse asjakohaseid ohutusmeetmeid, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamine. 4. Oskus suhelda roolimajaga, kasutades sisesidesüsteemi ja käemärguandeid. 5. Teadmised vee liikumise mõjudest veesõiduki ümbruses ja kohalikest mõjudest sõidutingimustele, sealhulgas trimmi ja madalvee mõjudest seoses laeva süvisega. 6. Teadmised vee liikumisest, mis mõjutab veesõidukit manööverdamise ajal, sealhulgas vastasmõju, kui kaks veesõidukit kitsastel laevateedel teineteisest mööduvad või ette lähevad, ning vastasmõju pardaga sildunud veesõidukile, kui teine veesõiduk liigub mööda laevateed ja möödub lähedalt.
2) abistada tõukepraamide koosseisude ühendamisel	1. Teadmised ühendamiseks kasutatavatest seadmetest, materjalidest ja protseduuridest. 2. Oskus tõukepraamide koosseise ühendada ja lahti ühendada, kasutades nõutavaid seadmeid ja materjale. 3. Teadmised tööohutuseeskirjade, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamise kohta. 4. Oskus kohaldada tööohutuseeskirju ja suhelda kõnealuses tegevuses osalevate meeskonnaliikmetega.
3) abistada ankurdamistoimingutes	1. Teadmised ankurdamisseadmetest, -materjalidest ja -menetlustest erinevates oludes. 2. Oskus abistada ankurdamisel, nt valmistada ankruseadmed ankurdamiseks ette, ankur välja panna, esialgu piisavalt ankruketti järele anda, et kindlustada laeva paigalhoid (ankrukoha peiling), pärast ankrussejäämist ankrud kinnitada, erinevate manöövrite puhul kasutada lohisevaid ankruid ja käsitseda ankrumärke. 3. Teadmised tööohutuseeskirjade, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamise kohta.
4) juhtida veesõidukit, täites roolikäsklusi ja kasutades rooliseadmeid õigesti	1. Teadmised mitmesuguste käitur- ja roolisüsteemide funktsioonide ja liikide kohta. 2. Oskus juhtida veesõidukit järelevalve all ja täita roolikäsklusi.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
5) juhtida veesõidukit, täites roolikäsklusi ning võttes arvesse tuule ja voolu mõju	1. Teadmised tuule ja voolu mõjust laevasõidule ja manööverdamisele. 2. Oskus juhtida veesõidukit järelevalve all, võttes arvesse tuule mõju sõidule ja manööverdamisele veeteedel, kus on või ei ole voolu ja kus puhub tuul.
6) kasutada navigatsioonivahendeid ja -seadmeid järelevalve all	1. Teadmised navigatsiooniseadmetest ja -vahenditest, nagu näiteks roolinurganäitur, radar, pöördekiiruse näitur, sõidukiiruse näitur. 2. Oskus kasutada teavet, mis on saadud navigatsioonivahenditelt nagu valgus- ja märgistussüsteemid ning kaardid. 3. Oskus kasutada navigatsiooniseadmeid, näiteks kompassi, pöördekiiruse näiturit ja sõidukiiruse näiturit.
7) võtta vajalikke meetmeid laevasõiduohutuse tagamiseks	1. Teadmised ohutuseeskirjadest ja kontroll-lehtedest, mida tuleb ohtlikes ja hädaolukordades järgida. 2. Oskus tuvastada ohtlikud olukorrad ja neile reageerida ning võtta vastavalt ohutuseeskirjadele järelmeetmeid. 3. Oskus hoiatada viivitamata veesõiduki juhte. 4. Oskus kasutada isikukaitsevahendeid ja päästevarustust. 5. Teadmised instruktori määratud kontrollist, mis puudutavad veesõiduki ja selle seadmete olemasolu, kasulikkust, veekindlust ja kinnitamist. 6. Oskus teha vastavalt kontroll-lehele tekil ja eluruumides töid, nagu veekindlaks tegemine ning luukide ja avade veetihedalt sulgemine. 7. Oskus teha vastavalt kontroll-lehele töid masinaruumis; ladustada ja kinnitada lahtisi esemeid, täita kulupaake ja kontrollida ventilatsiooni.
8) kirjeldada Euroopa peamiste siseveeteede, -sadamate ja -terminalide omadusi reisi ettevalmistamiseks ja tüürimiseks	1. Teadmised kõige olulisematest riiklikest ja rahvusvahelistest siseveeteedest. 2. Teadmised Euroopa siseveetranspordi (IWT) võrgustikus asuvatest põhisadamatest ja -terminalidest. 3. Teadmised insener-tehniliste rajatiste, veetee profiili ja kaitsetööde mõjust navigatsioonile. 4. Teadmised jõgede, kanalite ja merelaevadele laevatatavate siseveeteede liigitamise tunnuste kohta: põhja laius, kalda tüüp, kaldakaitse, veetase, vee liikumine, sillaava vertikaalsed ja horisontaalsed mõõtmed ning sügavus. 5. Teadmised navigatsioonivahenditest ja -seadmetest, mida on vaja merelaevadele laevatatavatel siseveeteedel navigeerimiseks. 6. Oskus selgitada mitmesuguste siseveeteede omadusi reisi ettevalmistamiseks ja tüürimiseks.
9) järgida üldsätteid, signaale, märke ja märgistussüsteemi	1. Teadmised siseveelaevanduses kohaldatavatest kokkulepitud eeskirjadest ja asjaomaste siseveeteede suhtes kohaldatavatest politseieeskirjadest. 2. Oskus kasutada ja hoida töökorras veesõiduki päeva- ja öömärkide süsteemi, signaalmärke ja helisignaale. 3. Teadmised sisevete-märgistussüsteemist SIGNI (Signalisation de voies de Navigation Intérieure) ja IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities – Rahvusvaheline Navigatsioonimärgistuse Ametkondade Liit) A osast.
10) järgida lüüside ja sildade läbimise korda	1. Teadmised lüüside ja sildade kujust, paigutusest ja seadmestikust, lüüsimisest, lüüside tüüpidest, pollaritest ja treppidest jne. 2. Oskus kohaldada lüüsile või sillale lähenemise, sinna saabumise, lüüsimise ja sealt lahkumise korda.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
11) kasutada laevaliikluse korralduse süsteeme	1. Teadmised erinevatest kasutatavatest laevaliikluse korralduse süsteemidest, nagu päeva- ja öömärgid lüüsides, paisudel ja sildadel. 2. Oskus tuvastada päeva- ja öömärgid lüüsides, paisudel ja sildadel ning järgida juhendeid, mida annavad pädevad ametiisikud, nagu silla- ja lüüsivahid ning laevaliikluse korraldajad. 3. Oskus kasutada hädaolukorras raadioseadmeid. 4. Teadmised sisevete automaatsest identifitseerimissüsteemist (AIS) ja sisevete elektrooniliste kaartide kuvamis- ja teabesüsteemist (ECDIS).

2. **Veesõiduki käitamine**

2.1. Madrus peab oskama abistada veesõiduki juhtkonda veesõiduki käitamise kontrollimisel ja pardal olevate isikute eest hoolitsemisel.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) eristada erinevaid veesõidukitüüpe	1. Teadmised Euroopa siseveetranspordis kasutatavate veesõidukite (sh koosseisud) peamistest tüüpidest ning nende vastavast konstruktsioonist, mõõtmetest ja mahutavusest. 2. Oskus selgitada Euroopa siseveetranspordis kasutatavate veesõidukite (sh koosseisud) peamiste tüüpide omadusi.
2) kasutada teadmisi siseveesõiduki konstruktsioonist ja tema käitumisest vees, eelkõige seoses püstuvuse ja tugevusega	1. Teadmised veesõiduki liikumise mõjust eri olukordades, mis on tingitud piki- ja ristpainde pingetest ning erinevatest koormustingimustest. 2. Oskus selgitada veesõiduki käitumist erinevates koormustingimustes, mis on seotud veesõiduki püstuvuse ja tugevusega.
3) kasutada teadmisi veesõiduki konstruktsiooniosadest ning tuvastada need osad nimetuse ja funktsiooni järgi	1. Teadmised veesõiduki konstruktsiooniosadest seoses eri liiki lasti ja reisijate veoga, sealhulgas laevakere piki- ja põikitalastikust ning kohalikust tugevusest. 2. Oskus nimetada veesõiduki konstruktsiooniosad ja kirjeldada nende funktsioone.
4) kasutada teadmisi veesõiduki veepidavusest	1. Teadmised siseveetranspordis kasutatava veesõiduki veepidavusest. 2. Oskus kontrollida veepidavust.
5) kasutada teadmisi veesõiduki käitamiseks nõutavate dokumentide kohta	1. Teadmised veesõiduki kohustuslikest dokumentidest. 2. Oskus selgitada nende olulisust seoses rahvusvaheliste ja riiklike nõuete ning õigusaktidega.

2.2. Madrus peab oskama kasutada veesõiduki varustust.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kasutada ankruid ja käsitseda ankruvintse	1. Teadmised veesõiduki pardal kasutatavatest eri liiki ankrutest ja ankruvintsidest.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	2. Oskus nimetada ja tuvastada veesõiduki pardal kasutatavaid eri liiki ankruid ja ankruvintse ning selgitada nende konkreetset kasutusala. 3. Oskus käsitseda ohutult eri liiki ankruid ja ankruvintse mitmesugustes olukordades ja tingimustes.
2) kasutada teki- ja tõsteseadmeid	1. Teadmised veesõiduki pardal kasutatavatest seadmetest, nagu (ühendus) vintsid, luugid, tõsteseadmed, autokraanad, torustik, tuletõrjevoolikud jne. 2. Oskus nimetada ja tuvastada teki- ja tõsteseadmeid ning selgitada nende konkreetset kasutusala. 3. Oskus käsitseda ohutult teki- ja tõsteseadmeid.
3) kasutada reisilaevade jaoks ettenähtud seadmeid	1. Teadmised reisilaevade konkreetsetest konstruktsiooninõuetest, seadmetest ja vahenditest. 2. Oskus nimetada ja tuvastada üksnes reisilaevade pardal kasutatavaid seadmeid ning selgitada nende konkreetset kasutusala. 3. Oskus käsitseda ohutult reisilaevade pardal kasutatavaid seadmeid.

3. **Lasti käitlemine, paigutamine ja reisijate vedu**

3.1. Madrus peab oskama abistada veesõiduki juhtkonda lasti ettevalmistamisel, paigutamisel ning jälgimisel lastimis- ja lossimistööde ajal.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) lugeda lastimis- ja püstuvuskavasid	1. Teadmised eri tüüpi lasti mõjust lastimis- ja püstuvuskavadele. 2. Teadmised lastimis- ja püstuvuskavadest. 3. Oskus mõista lastimiskavasid. 4. Teadmised kuivlastilaevade lastiruumide ja tankerite tankide nummerdamise ja jaotuse kohta (N, C või G) ning teadmised eri liiki lasti paigutamise kohta. 5. Oskus tuvastada ohtlike kaupade märgistust vastavalt ohtlike kaupade rahvusvahelise siseveeteedel vedamise Euroopa kokkuleppele (ADN).
2) jälgida lasti paigutamist ja kinnitamist	1. Teadmised mitmesuguse lasti paigutamisest veesõidukisse, et tagada selle ohutu ja tõhus vedu. 2. Teadmised toimingutest, mis on seotud veesõiduki ettevalmistamisega lastimiseks ja lossimiseks. 3. Oskus teostada ohutult lastimis- ja lossimistoiminguid, st avades või sulgedes lastiruume, ning pidada lastimis- ja lossimistoimingute ajal tekil vahti. 4. Oskus korraldada ja tagada tõhus suhtlemine lastimise ja lossimise ajal. 5. Teadmised lasti mõjust veesõiduki püstuvusele. 6. Oskus jälgida ja kanda ette lasti kahjustumisest.
3) eristada erinevaid lastiliike ja nende omadusi	1. Teadmised eri lastiliikidest, näiteks lahtine tükikaup, vedellast, raskelast jne. 2. Teadmised logistikaahela ja mitmeliigilise veo kohta. 3. Oskus valmistada ette veesõiduki käitamine seoses lastimis- ja lossimistoimingutega, nt suhelda kaldaga ja valmistada ette lastiruum.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
4) kasutada ballastisüsteemi	1. Teadmised ballastisüsteemi funktsioonist ja kasutusest. 2. Oskus kasutada ballastisüsteemi, näiteks ballastitanke täites või tühjendades.
5) kontrollida lasti kogust	1. Teadmised eri veesõidukite pardal oleva lasti kaalu määramise manuaalsetest ja tehnilistest meetoditest. 2. Teadmised laaditud või lossitud lasti koguse määramise meetoditest. 3. Teadmised vedellasti koguse arvutamisest, kasutades mõõtmisandmeid või mõõtetabeleid või mõlemaid. 4. Oskus lugeda süvisemärke ja süviseskaalat.
6) töötada vastavalt reeglitele ja tööohutuse eeskirjadele	1. Teadmised tööohutuse eeskirjadest ja menetlustest, mida kohaldatakse veesõiduki ettevalmistamisel ning lastimisel ja lossimisel eri liiki lastiga. 2. Oskus järgida lastimise ja lossimise ajal kohaldatavaid tööohutuse eeskirju ja menetlusi ning kasutada isikukaitsevahendeid ja päästevarustust. 3. Oskus korraldada ja tagada tõhus suuline ja mittesuuline suhtlemine kõikide lastimis- ja lossimistoimingutes osalevate partneritega. 4. Teadmised tehnilistest vahenditest, mille abil käideldakse lasti veesõidukis ja sadamates ning veesõidukist ja sadamast välja viies, ning tööohutusmeetmetest nende kasutamise ajal.

3.2. Madrus peab oskama abistada veesõiduki juhtkonda reisijatele teenuste osutamisel ning pakkuda puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele otsest abi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1177/2010 ([1]) IV lisas esitatud koolitus- ja juhendamisnõuetega.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) järgida reisijateveoga seotud õigusnorme ja konventsioone	1. Teadmised reisijate veoga seotud kohaldatavatest õigusnormidest ja konventsioonidest. 2. Oskus pakkuda puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele otsest abi kooskõlas määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisas esitatud koolitus- ja juhendamisnõuetega.
2) aidata reisijatel laevale minnes ja laevalt lahkudes ohutult liikuda	1. Teadmised toimingutest, mida tehakse enne reisijate laevale minekut ja laevalt lahkumist ning selle ajal. 2. Oskus määrata, kuhu ja kuidas laevale mineku ja laevalt lahkumise jaoks vajalik varustus paigutatakse, ning kohaldada ohutusmeetmeid.
3) abistada reisijate juhendamisel hädaolukorras	1. Teadmised hädaolukorra jaoks ettenähtud olemasolevatest päästevahenditest, tegutsemisest lekke, tulekahju, üle parda kukkumise ja evakuatsiooni korral, sealhulgas kriisi- ja rahvahulga ohjamine, ning esmaabi andmisest laeva pardal. 2. Oskus abistada lekke, tulekahju, üle parda kukkumise, kokkupõrke ja evakuatsiooni korral, sealhulgas kriisi- ja rahvahulga ohjamine, kasutada hädaolukorras päästevahendeid ja anda laeva pardal esmaabi.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 334, 17.12.2010, lk 1).

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
4) suhelda tõhusalt reisijatega	1. Teadmised standardsetest suhtlusfraasidest, mida kasutatakse reisijate evakueerimisel hädaolukorras. 2. Oskus kasutada teenindajale sobivat käitumist ja keelt.

4. **Laevamehaanika, elektrotehnika, elektroonika ja automaatika**

4.1. Madrus peab oskama abistada veesõiduki juhtkonda laevamehaanika, elektrotehnika, elektroonika ja automaatika valdkonnas, et tagada üldine tehniline ohutus.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) abistada masinate ja käitursüsteemi jälgimisel	1. Teadmised käitursüsteemi tööpõhimõtetest. 2. Teadmised eri masinatüüpidest ning nende konstruktsioonist, toimimisest ja terminoloogiast. 3. Teadmised õhu etteande, kütuse etteande, õlitus-, jahutus- ja väljalaskesüsteemist. 4. Teadmised pea- ja abimasinatest. 5. Oskus teha masinate põhikontrolle ja tagada nende nõuetekohane toimimine.
2) valmistada peamasinad ja abiseadmed käitamiseks ette	1. Teadmised juhendikohastest peamasinate käivitussüsteemidest, abiseadmetest ning hüdraulilistest ja pneumaatilistest süsteemidest. 2. Teadmised reverseerimissüsteemi tööpõhimõtetest. 3. Oskus valmistada masin masinaruumis ette vastavalt lahkumise kontrollilehele. 4. Oskus kasutada vastavalt juhenditele käivitussüsteemi ja abiseadmeid, nt rooliseadet. 5. Oskus käivitada peamasinaid, järgides käivitusprotseduure. 6. Oskus kasutada hüdraulilisi ja pneumaatilisi süsteeme.
3) reageerida adekvaatselt masinate riketele	1. Teadmised masinaruumi juhtimisseadmetest ja riketest ettekandmise korrast. 2. Oskus tuvastada rikkeid ja võtta rikke korral asjakohaseid meetmeid, sealhulgas kanda ette veesõiduki juhtkonnale.
4) käitada masinaid, sealhulgas pumpasid, torustikku, pilsi- ja ballastisüsteeme	1. Teadmised masinaruumi masinate, ballastitankide ja pilsisüsteemi ohutust käitamisest ja juhtimisest, järgides asjakohast korda. 2. Oskus juhtida masinate ohutut toimimist ja käitamist masinaruumis ning hooldada pilsi- ja ballastisüsteeme, sealhulgas kanda ette ümberpumpamisega seotud intsidentidest, ning oskus määrata õigesti tanki vedelikutaset ja sellest ette kanda. 3. Oskus valmistada ette ja viia läbi masinate väljalülitamine pärast nende käitamist. 4. Oskus käitada pilsi-, ballasti- ja lasti pumbasüsteeme.
5) abistada elektroonika- ja elektriseadmete jälgimisel	1. Teadmised elektroonika- ja elektrisüsteemidest ning -komponentidest. 2. Teadmised vahelduv- ja alalisvoolust. 3. Oskus jälgida ja hinnata seire- ja juhtimisseadmeid. 4. Teadmised magnetismist ning looduslike ja tehismagnetite vahelisest erinevusest. 5. Teadmised elektrohüdraulilisest süsteemist.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
6) valmistada ette, käivitada, ühendada ja vahetada generaatoreid ning juhtida nende süsteeme ja kaldaelektrit	1. Teadmised jõuseadmetest. 2. Oskus kasutada jaotuskilpi. 3. Oskus kasutada kaldaelektrit.
7) määrata kindlaks rikked ja üldised vead ning kirjeldada kahjustuste vältimise toiminguid	1. Teadmised riketest väljaspool masinaruumi ning protseduuridest, mida järgida, et vältida kahjustusi, ja protseduuridest, mida järgida rikete ilmnemisel. 2. Oskus tuvastada üldisi vigu ja võtta meetmeid, et vältida mehaanika-, elektri-, elektroonika- ning hüdrauliliste ja pneumaatiliste süsteemide kahjustusi.
8) kasutada vajalikke tööriistu, et tagada üldine tehniline ohutus	1. Teadmised masinate ja seadmete hoolduseks ja remondiks kasutatavate protsesside ja materjalide omadustest ja piirangutest. 2. Oskus kasutada masinate ja seadmete hooldamisel või remontimisel ohutuid töövõtteid.

4.2. Madrus peab oskama teha laevamehaanika, elektrotehnika, elektroonika ja automaatika valdkonna hooldustöid, et tagada üldine tehniline ohutus.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) teha peamasinate, abimehhanismide ja juhtimissüsteemide igapäevaseid hooldustöid	1. Teadmised protseduuridest, mida tuleb järgida masinaruumi, peamasina, peamehhanismide, abiseadmete ja juhtimissüsteemide hooldamisel ja korrashoiul. 2. Oskus hooldada peamasinat, abiseadmeid ja juhtimissüsteeme.
2) teha masinate, sealhulgas pumpade, torustike ning pilsi- ja ballastisüsteemide igapäevaseid hooldustöid	1. Teadmised igapäevastest hooldusprotseduuridest. 2. Oskus hooldada ja korras hoida pumpasid, torustikke, pilsi- ja ballastisüsteeme.
3) kasutada vajalikke tööriistu, et tagada üldine tehniline ohutus	1. Teadmised pardal olevate hooldusmaterjalide ja remondiseadmete kasutamisest, sealhulgas nende omadustest ja piirangutest. 2. Oskus valida ja kasutada pardal olevaid hooldusmaterjale ja remondiseadmeid.
4) järgida hooldus- ja remondiprotseduure	1. Teadmised hoolduse ja remondi käsiraamatutest ja juhenditest. 2. Oskus rakendada hooldus- ja remondiprotseduure vastavalt kohaldatavatele käsiraamatutele ja juhenditele.
5) kasutada tehnilist teavet ja dokumenteerida tehnilisi protseduure	1. Teadmised tehnilistest dokumentidest ja käsiraamatutest. 2. Oskus dokumenteerida hooldustöid.

5. **Hooldus ja remont**

5.1. Madrus peab oskama abistada veesõiduki juhtkonda veesõiduki ning selle seadmete hooldamisel ja remontimisel.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) töötada hooldus- ja remonditoimingutes kasutatavate eri liiki materjalide ja tööriistadega	1. Teadmised vajalikest tööriistadest ja hooldusseadmetest ning tööohutus- ja keskkonnakaitse-eeskirjadest. 2. Oskus kasutada veesõiduki hoolduseks asjakohaseid meetodeid, sealhulgas oskus valida erinevaid materjale. 3. Oskus hooldada ja hoida tööriistu ja hooldusseadmeid. 4. Oskus korraldada hooldustöid vastavalt tööohutuse ja keskkonnakaitse-eeskirjadele.
2) kaitsta hoolduse ja remondi ajal tervist ja keskkonda	1. Teadmised kohaldatavatest puhastus- ja kaitsetoimingutest ning hügieenieeskirjadest. 2. Oskus puhastada kõiki eluruume ja roolimaja ning hoida majapidamist heas korras, täites hügieeninõudeid, sealhulgas vastutada oma eluruumi eest. 3. Oskus puhastada masinaruume ja masinaid, kasutades nõutavaid puhastusaineid. 4. Oskus puhastada ja kaitsta veesõiduki välisosasid, keret ja tekke vajalikus järjekorras, kasutades sobivaid materjale vastavalt keskkonnakaitse-eeskirjadele. 5. Oskus kanda hoolt veesõiduki ja majapidamisjäätmete kõrvaldamise eest vastavalt keskkonnakaitse-eeskirjadele.
3) hooldada tehnilisi seadmeid vastavalt tehnilistele juhenditele	1. Teadmised hoolduse ja hooldusprogrammide tehnilistest juhenditest. 2. Oskus kanda hoolt kõikide tehniliste seadmete eest vastavalt juhenditele ja kasutada järelevalve all hooldusprogramme (sh digitaalseid).
4) käsitseda ohutult köisi ja trosse	1. Teadmised eri liiki köite ja trosside omadustest. 2. Oskus kasutada ja hoida neid vastavalt tööohutus- ja keskkonnakaitse-eeskirjadele.
5) teha ja hooldada sõlmi ja pleisse vastavalt nende kasutusalale	1. Teadmised protseduuridest, mida järgida, et tagada ohutu pukseerimine ja haakimine pardal olevate vahendite abil. 2. Oskus pleissida trosse ja köisi. 3. Oskus kasutada sõlmi vastavalt nende kasutusalale. 4. Oskus hooldada trosse ja köisi.
6) koostada ja rakendada tööplaane meeskonnaliikmena ning kontrollida tulemusi	1. Teadmised meeskonnatöö põhimõtetest. 2. Oskus teha meeskonnaliikmena iseseisvalt hooldus- ja lihtsamaid remonditöid. 3. Oskus teha järelevalve all keerukamaid remonditöid. 4. Oskus kasutada mitmesuguseid töömeetodeid, sealhulgas meeskonnatööd, vastavalt ohutusjuhistele. 5. Oskus hinnata töö kvaliteeti.

6. **Kommunikatsioon**

6.1. Madrus peab oskama suhelda üldisel ja professionaalsel viisil, mis hõlmab oskust kasutada standardseid suhtlusfraase kommunikatsiooniprobleemidega olukordades.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kasutada info- ja sidesüsteeme	1. Teadmised sisesidesüsteemist veesõidukisiseseks või terminaliga suhtlemiseks, veesõiduki (mobiil)sidesüsteemist, raadiost, (satelliit) televisiooni- ja kaamerasüsteemist. 2. Oskus kasutada veesõiduki (mobiil)sidesüsteemi, veesõiduki raadiot, (satelliit)televisiooni- ja kaamerasüsteemi. 3. Teadmised sisevete-AISi tööpõhimõtetest. 4. Oskus kasutada sisevete-AISi andmeid, et suhelda teise veesõidukiga.
2) lahendada erinevaid ülesandeid eri liiki digitaalseadmete, teabeteenuste (nt jõeteabeteenuste (RIS)) või sidesüsteemide abil	1. Teadmised siseveetranspordis kasutatavatest digitaalseadmetest. 2. Oskus kasutada veesõiduki digitaalseadmeid vastavalt juhenditele, et täita lihtsaid ülesandeid.
3) koguda ja säilitada andmeid, sealhulgas varundus ja andmete uuendamine	1. Teadmised veesõiduki sidesüsteemist andmete kogumiseks, säilitamiseks ja uuendamiseks. 2. Oskus töödelda andmeid range järelevalve all.
4) järgida andmekaitsejuhendeid	1. Teadmised andmekaitse- ja ametisaladuse hoidmise eeskirjadest. 2. Oskus töödelda andmeid vastavalt andmekaitse- ja ametisaladuse hoidmise eeskirjadele.
5) esitada fakte, kasutades tehnilisi termineid;	1. Teadmised vajalikest tehnilistest ja merendusterminitest ning standardsete suhtlusfraaside sotsiaalaspektidega seotud terminitest. 2. Oskus kasutada vajalikke tehnilisi ja merendustermineid ning standardsete suhtlusfraaside sotsiaalaspektidega seotud termineid.
6) saada navigatsiooni- ja tehnilist teavet, et tagada laevasõiduohutus.	1. Teadmised kättesaadavatest teabeallikatest. 2. Oskus kasutada teabeallikaid vajaliku navigatsiooni- ja tehnilise teabe saamiseks, et tagada laevasõiduohutus.

6.2. Madrus peab olema sotsiaalne.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) järgida juhiseid ja suhelda teistega oma teenistusülesannete täitmisel	1. Teadmised sellest, kui olulised on veesõiduki juhtkonna korraldused, ametlikud ja mitteametlikud juhendid, eeskirjad ja protseduurid ning kui oluline on olla eeskujuks kogemusteta meeskonnaliikmetele. 2. Oskus täita veesõiduki juhtkonna korraldusi, muid juhendeid ja eeskirju ning toetada kogemusteta meeskonnaliikmeid. 3. Teadmised ettevõtte või pardaeeskirjadest. 4. Oskus järgida ettevõtte või pardaeeskirju.
2) aidata kaasa headele sotsiaalsetele suhetele ja teha pardal teistega koostööd	1. Teadmised kultuurilisest mitmekesisusest. 2. Oskus aktsepteerida erinevaid kultuurinorme, -väärtusi ja -tavasid. 3. Oskus töötada ja elada meeskonnas.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	4. Oskus osaleda meeskonna koosolekutel ja täita jagatud ülesandeid. 5. Teadmised meeskonnatöö austamise olulisusest. 6. Oskus austada soolisi ja kultuurilisi erinevusi ning teatada seonduvatest probleemidest, sealhulgas kiusamisest ja (seksuaalsest) ahistamisest.
3) aktsepteerida ühiskondlikku vastutust, töötingimusi ning üksikisiku õigusi ja kohustusi, teadvustama alkoholi ja uimastite kuritarvitamise ohtusid ning reageerida asjakohaselt rikkumistele ja ohtudele	1. Oskus tuvastada rikkumisi ja võimalikke ohte. 2. Oskus reageerida ennetavalt rikkumistele ja võimalikele ohtudele. 3. Oskus töötada iseseisvalt vastavalt juhenditele. 4. Teadmised üksiktöötajate õigustest ja kohustustest. 5. Teadmised alkoholi ja uimastite tarvitamise ohtudest töö- ja sotsiaalses keskkonnas. (Teadlikkus toksikoloogiat käsitlevatest politseieeskirjadest.) 6. Oskus tuvastada alkoholi ja uimastitega seotud ohte veesõiduki ohutule käitamisele.
4) kavandada, osta ja valmistada lihtsaid toite	1. Teadmised toiduainetega varustamise võimalustest ja tervisliku toitumise põhimõtetest. 2. Oskus valmistada lihtsaid toite, järgides hügieeninõudeid.

7. **Tervis ja ohutus ning keskkonnakaitse**

7.1. Madrus peab oskama järgida tööohutuseeskirju ning mõistma tervise- ja ohutuseeskirjade ning keskkonna olulisust.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) töötada vastavalt tööohutuse ja tööõnnetuste vältimise jaoks ettenähtud juhenditele ja eeskirjadele	1. Teadmised ohutute töötavade eelistest. 2. Teadmised pardal esinevate hädaohtude laadist. 3. Oskus vältida pardal esinevate hädaohtudega seotud ohtusid, näiteks: • veesõiduki liikumine; • ohutu veesõidukile mineku ja veesõidukilt lahkumise tagamine (nt landgang, laevapaat); • lahtiste esemete ohutu paigutamine; • masinatega töötamine; • elektriohtude äratundmine; • tuleohutus ja tuletõrje; • käsi-tööriistade professionaalne kasutamine; • kantavate mootortööriistade professionaalne kasutamine; • tervise- ja hügieeninõuete täitmine; • libisemis-, kukkumis- ja komistamisohtude likvideerimine. 4. Teadmised asjakohastest töötervishoiu ja tööohutuse juhenditest pardal toimuvate tegevuste ajal. 5. Teadmised kohaldatavatest eeskirjadest, mis käsitlevad ohutuid ja säästvaid töötingimusi. 6. Oskus vältida õnnetusi tegevuste puhul, mis võivad ohustada töötajaid või veesõidukit seoses • lasti laadimise ja lossimisega, • sildumise ja lahtisildumisega, • mastis töötamisega, • kemikaalidega töötamisega, • akudega töötamisega, • masinaruumis viibimisega,

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	• raskuste tõstmisega (käsitsi ja mehaaniliselt), • kinnistesse ruumidesse sisenemise ja neis töötamisega. 7. Oskus mõista korraldusi ja suhelda teistega seoses pardal täidetavate ülesannetega.
2) kasutada õnnetuste vältimiseks isikukaitsevahendeid	1. Teadmised isikukaitsevahenditest. 2. Oskus kasutada isikukaitsevahendeid, näiteks: • silmakaitsmed, • hingamiskaitsmed, • kõrvakaitsmed, • peakaitsmed, • kaitseriietus.
3) rakendada enne kinnistesse ruumidesse sisenemist ettevaatusabinõusid	1. Teadmised kinnistesse ruumidesse sisenemisega seotud ohtudest. 2. Teadmised ettevaatusabinõudest, mida tuleb rakendada, ning testidest või mõõtmistest, mida tuleb teha selleks, et määrata kindlaks, kas kinnine ruum on sisenemiseks ja seal töötamiseks ohutu. 3. Oskus kohaldada ohutusjuhendeid enne sisenemist teatavatesse pardal asuvatesse kinnistesse ruumidesse, näiteks: • lastiruumid, • kohverdamid, • topeltkere. 4. Oskus rakendada kinnistes ruumides töötamisel ettevaatusabinõusid.

7.2. Madrus peab oskama teadvustada, kui oluline on väljaõpe pardal, ja tegutsema hädaolukordades viivitamatult.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) tegutseda hädaolukordades vastavalt kohaldatavatele juhenditele ja protseduuridele	1. Teadmised eri liiki hädaolukordadest. 2. Teadmised, kuidas käituda häire korral. 3. Teadmised protseduuridest, mida kohaldatakse õnnetuse korral. 4. Oskus tegutseda vastavalt juhenditele ja protseduuridele.
2) anda esmaabi	1. Teadmised esmaabi üldpõhimõtetest, sealhulgas keha seisundi ja funktsioonide hindamisest veesõiduki pardal pärast olukorrast ülevaate saamist. 2. Oskus säilitada esmaabi andmisel füüsiline ja vaimne terviseseisund ning isiklik hügieen. 3. Teadmised asjakohastest meetmetest, mis võetakse õnnetuste korral vastavalt tunnustatud parimatele tavadele. 4. Oskus hinnata kannatanute vajadusi ja iseenda ohutust. 5. Oskus võtta hädaolukorras nõutavaid meetmeid, sealhulgas: a) seada kannatanu õigesse asendisse, b) kasutada elustamisvõtteid, c) peatada verejooks, d) kasutada kohaseid võtteid šoki puhul, e) kasutada kohaseid võtteid põletuste ja põletushaavade, sealhulgas elektriõnnetuste puhul, f) päästa ja transportida kannatanut.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	6. Oskus kasutada improviseeritud sidemeid ja esmaabipaki materjale.
3) kasutada ja hooldada isikukaitsevahendeid ning pardal olevaid päästevahendeid	1. Teadmised isikukaitsevahendite, evakuatsiooniteede ja päästevarustuse korralistest kontrollidest seoses nende funktsiooni, kahjustuste, kulumise ja muude defektidega. 2. Oskus reageerida tuvastatud defektide korral, sealhulgas asjakohased teabevahetustoimingud. 3. Oskus kasutada isiklikke päästevahendeid, näiteks: • päästerõngaid, sealhulgas vastavaid seadmeid, ning • päästeveste, sealhulgas päästevestidel olevaid vastavaid seadmeid, nagu kinnitatud või vilkuvad tuled ja nööriga kindlalt kinnitatud vile. 4. Teadmised laevapaadi funktsioonidest. 5. Oskus laevapaati ette valmistada, vette lasta, juhtida, pardale tõsta ja paigutada.
4) abistada päästeoperatsioonide korral ja ujuda	1. Oskus päästa ja transportida kannatanut. 2. Oskus kasutada ujumisoskust päästeoperatsioonidel.
5) kasutada evakuatsiooniteid	Oskus hoida evakuatsiooniteed vabana (võttes arvesse pardal valitsevaid olusid).
6) kasutada hädaolukorra siseside- ja häiresüsteeme	Oskus kasutada hädaolukorra side- ja häiresüsteeme ning -seadmeid.

7.3. Madrus peab oskama rakendada tulekahju ennetamiseks ettevaatusabinõusid ja kasutada õigesti tuletõrjevarustust.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) eristada tule elemente ning süttimise liike ja süüteallikaid	1. Teadmised tulekahju võimalikest põhjustest eri tegevuste ajal ja tulekahjuliikidest vastavalt Euroopa standardile EN või samaväärsele standardile. 2. Teadmised põlemisprotsessi elementidest. 3. Oskus kasutada tuletõrjealaseid põhiteadmisi.
2) kasutada eri liiki tulekustuteid	1. Teadmised tulekustutite eri omadustest ja klassidest. 2. Oskus kasutada mitmesuguseid tulekustutusmeetodeid ning kustutusseadmeid ja -paigaldisi, võttes arvesse näiteks: • eri liiki käsitulekustutite kasutamist ja • tuule mõju tulele lähenemisel.
3) toimida vastavalt laeva tuletõrjemenetlustele ja -korraldusele	1. Teadmised pardal asuvatest tuletõrjesüsteemidest. 2. Oskus võidelda tulega ja võtta asjakohaseid teavitamismeetmeid.
4) järgida juhendeid, mis käsitlevad: isikukaitsevahendeid, -meetodeid, tulekustutusaineid ja -protseduure tulekustutustööde ja päästeoperatsioonide ajal	1. Teadmised protseduuridest, millega välditakse iseenda ohtu sattumist. 2. Oskus tegutseda vastavalt hädaolukorra juhendile.

7.4. Madrus peab oskama täita ülesandeid, võttes arvesse keskkonnakaitse olulisust.

Madrus peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kaitsta keskkonda vastavalt asjakohastele eeskirjadele	1. Teadmised keskkonnakaitset käsitlevatest riiklikest ja rahvusvahelistest eeskirjadest. 2. Oskus kasutada keskkonnaküsimustega seotud olemasolevaid dokumenteerimis- ja teabesüsteeme vastavalt juhenditele. 3. Teadmised saasteainete võimalike lekete, vette sattumise või keskkonda heitmise tagajärgedest. 4. Teadmised ohtlikest kaupadest ja nende klassifikaatoritest seoses keskkonnaaspektidega.
2) rakendada ettevaatusabinõusid, et vältida keskkonnareostust	1. Teadmised üldistest ettevaatusabinõudest, et vältida keskkonnareostust. 2. Oskus rakendada üldisi ettevaatusabinõusid ja kasutada ohutut punkerdamiskorda. 3. Oskus võtta kokkupõrke korral meetmeid vastavalt juhenditele, näiteks kõrvaldades lekked.
3) kasutada ressursse optimaalselt	1. Teadmised kütuse optimaalsest kasutamisest. 2. Oskus kasutada materjale ökonoomselt ja energiasäästlikult.
4) kõrvaldada jäätmeid keskkonnasõbralikul viisil	1. Teadmised jäätmeid käsitlevatest kohaldatavatest eeskirjadest. 2. Oskus koguda, üle anda ja kõrvaldada: • veesõiduki tekitatud õli ja rasva, • lastijäätmeid ja • muud liiki jäätmeid.

II. JUHTIMISTASANDI PÄDEVUSNÕUDED

0. **Järelevalve**

Kapten peab oskama juhendada kõiki teisi tekimeeskonna liikmeid ning kontrollima nende täidetavaid ülesandeid, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2017/2397 II lisa 1. osas, mis tähendab, et tal peab olema nende ülesannete täitmiseks vajalikud oskused.

Isikutel, kes soovivad saada kapteniks, peavad tõendama, et neil on punktides 0.1–7.4 loetletud pädevused, välja arvatud siis, kui nad on:

— läbinud heakskiidetud koolitusprogrammi, mis põhineb käitamistasandi pädevusnõuetel;

— läbinud haldusasutuse tehtud pädevushindamise, mille eesmärk on kontrollida, kas käitamistasandi pädevusnõuded on täidetud.

0.1. Navigatsioon

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) näidata ette sildumis-, lahtisildumis- ja haalamis- (pukseerimis-) toimingud	1. Teadmised sildumiseks, lahtisildumiseks ja haalamiseks (pukseerimiseks) kasutatavatest seadmetest, materjalidest ja protseduuridest. 2. Oskus kasutada pardal olevaid materjale, nt vintse, pollareid, köisi ja trosse, võttes arvesse asjakohaseid ohutusmeetmeid, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamine. 3. Oskus suhelda roolimajaga, kasutades sisesidesüsteemi ja käemärguandeid.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	4. Teadmised vee liikumise mõjudest veesõiduki ümbruses ja kohalikest mõjudest sõidutingimustele, sealhulgas trimmi ja madalvee mõjudest seoses laeva süvisega. 5. Teadmised vee liikumisest, mis mõjutab veesõidukit manööverdamise ajal, sealhulgas vastasmõju, kui kaks veesõidukit kitsastel laevateedel teineteisest mööduvad või ette lähevad, ning vastasmõju pardaga sildunud veesõidukile, kui teine veesõiduk liigub mööda laevateed ja möödub lähedalt.
2) näidata ette tõukepraamide koosseisude ühendamise toimingud	1. Teadmised ühendamiseks kasutatavatest seadmetest, materjalidest ja protseduuridest. 2. Oskus tõukurpraamide koosseise ühendada ja lahti ühendada, kasutades nõutavaid seadmeid ja materjale. 3. Oskus kasutada ühendamistoimingute jaoks pardal olevaid seadmeid ja materjale, võttes arvesse asjakohaseid ohutusmeetmeid, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamine. 4. Oskus suhelda tõukepraamide koosseisude ühendamise toimingutes osalevate tekimeeskonna liikmetega.
3) näidata ette ankurdamistoimingud	1. Teadmised ankurdamistoiminguteks kasutatavatest seadmetest, materjalidest ja protseduuridest. 2. Oskus näidata ette ankurdamise võtted: ankruseadmed ankurdamiseks ette valmistada, ankur välja panna, ankruketti esialgu piisavalt järele anda, et kindlustada laeva paigalhoid (ankrukoha peiling), ankrud pärast ankrussejäämist kinnitada, kasutada erinevate manöövrite puhul lohisevaid ankruid ja käsitseda ankrumärke. 3. Oskus kasutada ankurdamistoiminguteks pardal olevaid materjale, võttes arvesse asjakohaseid ohutusmeetmeid, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamine. 4. Oskus suhelda roolimajaga, kasutades sisesidesüsteemi ja käemärguandeid.
4) võtta vajalikke meetmeid meresõiduohutuse tagamiseks	1. Oskus hoiatada viivitamata veesõiduki meeskonda ning kasutada isikukaitsevahendeid ja päästevarustust. 2. Oskus tagada veesõiduki veekindlus. 3. Oskus näidata ette ja teha vastavalt kontroll-lehele tekil ja eluruumides töid, nagu veekindlaks tegemine ning luukide ja avade veetihedalt sulgemine.
5) kirjeldada eri liiki lüüse ja sildu seoses nende käitamisega	1. Teadmised lüüside ja sildade kujust, paigutusest ja seadmestikust, lüüsimisest, lüüsiväravate tüüpidest, pollaritest ja treppidest jne. 2. Oskus selgitada ja näidata tekimeeskonna liikmetele ette protseduurid, mis on vajalikud lüüside, paisude ja sildade läbimisel.
6) järgida üldsätteid, signaale, märke ja märgistussüsteemi	1. Teadmised asjaomaste siseveeteede suhtes kohaldatavatest politseieeskirjadest. 2. Oskus kasutada ja hoida töökorras veesõiduki päeva- ja öömärkide süsteemi, signaalmärke ja helisignaale. 3. Teadmised märgistussüsteemist SIGNI ja IALA A osast.

0.2. Veesõiduki käitamine

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) eristada erinevaid veesõidukitüüpe	1. Teadmised Euroopa siseveetranspordis kasutatavate veesõidukite (sh koosseisud) peamistest tüüpidest ning nende vastavast konstruktsioonist, mõõtmetest ja mahutavusest. 2. Oskus selgitada Euroopa siseveetranspordis kasutatavate veesõidukite (sh koosseisud) peamiste tüüpide omadusi.
2) kasutada teadmisi veesõiduki käitamiseks nõutavate dokumentide kohta	1. Teadmised veesõiduki kohustuslikest dokumentidest. 2. Oskus selgitada dokumentide olulisust seoses rahvusvaheliste ja riiklike nõuete ja õigusaktidega.

0.3. Lasti käitlemine, paigutamine ja reisijate vedu

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) selgitada märgistamist vastavalt ohtlike kaupade rahvusvahelise siseveeteedel vedamise Euroopa kokkuleppele (ADN) ja reisijateveo ohutustoiminguid	1. Oskus selgitada ohtlike kaupade märgistamist vastavalt ADNile. 2. Oskus selgitada reisijateveo ohutustoiminguid, sealhulgas määruse (EL) nr 1177/2010 kohaldamist. 3. Oskus suhelda tõhusalt reisijatega.
2) selgitada ja näidata ette ballastisüsteemi kasutus	1. Teadmised ballastisüsteemi funktsioonist ja kasutusest. 2. Oskus selgitada ballastisüsteemi kasutust, näiteks ballastitanke täites või tühjendades.
3) kontrollida lasti kogust	1. Teadmised eri veesõidukite pardal oleva lasti kaalu määramise manuaalsetest ja tehnilistest meetoditest. 2. Oskus kasutada laaditud või lossitud lasti koguse määramise meetodeid. 3. Oskus arvutada vedellasti kogust, kasutades mõõtmisandmeid ja/või mõõtetabeleid.

0.4. Laevamehaanika, elektrotehnika, elektroonika ja automaatika

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) käitada masinaid, sealhulgas pumpasid, torustikku, pilsi- ja ballastisüsteeme	1. Teadmised protseduuridest, mida tuleb järgida masinate ning pilsi- ja ballastisüsteemide ohutuks käitamiseks, ja nõuetekohasest jäätmete kõrvaldamisest. 2. Oskus käitada ja juhtida masinaruumis masinaid, järgides vastavat korda. 3. Oskus selgitada pilsi- ja ballastisüsteemi ohutut toimimist, käitamist ja hooldamist, sealhulgas kanda ette ümberpumpamisega seotud intsidentidest, ning oskus määrata õigesti tanki vedelikutase ja sellest ette kanda.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	4. Oskus valmistada ette ja viia läbi mootori väljalülitamine pärast selle käitamist. 5. Oskus käitada pilsi-, ballasti- ja lasti pumbasüsteeme. 6. Oskus selgitada, miks on vaja jäätmeid koguda, hoida ja üle anda nõuetekohasel ja ohutul viisil. 7. Oskus kasutada hüdraulilisi ja pneumaatilisi süsteeme.
2) valmistada ette, käivitada, ühendada ja vahetada generaatoreid ning juhtida nende süsteeme ja kaldaelektrit	1. Teadmised jõuseadmetest. 2. Oskus kasutada jaotuskilpi. 3. Oskus kasutada kaldaelektrit.
3) kasutada vajalikke tööriistu ja materjale	1. Teadmised masinate ja seadmete hoolduseks ja remondiks kasutatavate protsesside, materjalide ja tööriistade omaduste ja piirangute kohta. 2. Oskus kohaldada tööohutusmenetlusi.
4) teha peamasinate, abimehhanismide ja juhtimissüsteemide igapäevaseid hooldustöid	Oskus hooldada ja hoida korras masinaruumi, peamasinat, peamehhanisme, abiseadmeid ja juhtimissüsteeme.
5) teha masinate, sealhulgas pumpade, torustike ning pilsi- ja ballastisüsteemide igapäevaseid hooldustöid	Oskus hooldada ja korras hoida pumpasid, torustikke, pilsi- ja ballastisüsteeme.

0.5. Hooldus ja remont

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kaitsta hoolduse ja remondi ajal tervist ja keskkonda	1. Teadmised kohaldatavatest puhastus- ja kaitsetoimingutest ning hügieenieeskirjadest. 2. Oskus puhastada kõiki eluruume ja roolimaja ning hoida majapidamist heas korras, et see vastaks hügieeninõuetele, sealhulgas vastutada oma eluruumi eest. 3. Oskus puhastada masinaruume ja masinaid, kasutades sobivaid puhastusaineid. 4. Oskus puhastada ja kaitsta veesõiduki välisosasid, keret ja tekke vajalikus järjekorras, kasutades sobivaid materjale vastavalt keskkonnakaitse-eeskirjadele. 5. Oskus kanda hoolt veesõiduki ja majapidamisjäätmete kõrvaldamise eest vastavalt keskkonnakaitse-eeskirjadele.
2) hooldada tehnilisi seadmeid vastavalt tehnilistele juhenditele	1. Teadmised hooldus- ja remondiprogrammide tehnilistest juhenditest. 2. Oskus hooldada ja hoida korras kõiki tehnilisi seadmeid vastavalt tehnilistele juhenditele. 3. Oskus kasutada järelevalve all hooldusprogramme (sh digitaalseid).
3) käsitseda ohutult köisi ja trosse	1. Teadmised eri liiki köite ja trosside omadustest. 2. Oskus kasutada ja hoida neid vastavalt tööohutuse meetoditele ja eeskirjadele.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
4) teha ja hooldada sõlmi ja pleisse vastavalt nende kasutusalale	1. Teadmised protseduuridest, mida järgida, et tagada ohutu pukseerimine ja haakimine pardal olevate vahendite abil. 2. Oskus pleissida trosse ja köisi. 3. Oskus kasutada sõlmi vastavalt nende kasutusalale. 4. Oskus hooldada trosse ja köisi.

0.6. Kommunikatsioon

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) esitada fakte, kasutades tehnilisi termineid	1. Teadmised vajalikest tehnilistest ja merendusterminitest ning standardsete suhtlusfraaside sotsiaalaspektidega seotud terminitest. 2. Oskus kasutada vajalikke tehnilisi ja merendustermineid ning standardsete suhtlusfraaside sotsiaalaspektidega seotud termineid.

0.7. Tervis ja ohutus ning keskkonnakaitse

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kohaldada tööohutus- ja tööõnnetuste vältimise jaoks ettenähtud eeskirju	1. Teadmised ohututest töömeetoditest. 2. Teadmised pardal esinevate hädaohtude laadist. 3. Oskus vältida pardal esinevate hädaohtudega seotud ohtusid, näiteks: • veesõiduki liikumine; • ohutu veesõidukile mineku ja veesõidukilt lahkumise tagamine (nt landgang, laevapaat); • liikuvate esemete ohutu paigutamine; • masinatega töötamine; • elektriohtude tuvastamine; • tuleohutus ja tuletõrje; • käsi-tööriistade professionaalne kasutamine; • kantavate mootortööriistade professionaalne kasutamine; • tervise- ja hügieeninõuete täitmine; • libisemis-, kukkumis- ja komistamisohtude likvideerimine. 4. Teadmised asjakohastest töötervishoiu ja tööohutuse juhenditest pardal toimuvate tegevuste ajal. 5. Teadmised kohaldatavatest eeskirjadest, mis käsitlevad ohutuid ja säästvaid töötingimusi. 6. Oskus vältida tegevusi, mis võivad ohustada töötajaid või veesõidukit seoses • lasti laadimise või lossimisega, • sildumise ja lahtisildumisega, • mastis töötamisega, • kemikaalidega töötamisega, • akudega töötamisega, • masinaruumis viibimisega, • raskuste tõstmisega (käsitsi ja mehaaniliselt), • kinnistesse ruumidesse sisenemise ja neis töötamisega.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
2) kasutada õnnetuste vältimiseks isikukaitsevahendeid	1. Teadmised protseduuridest, et kasutada nõutavaid seadmeid ohutuks töötamiseks pardal. 2. Oskus kasutada isikukaitsevahendeid, näiteks: • silmakaitsmed, • hingamiskaitsmed, • kõrvakaitsmed, • peakaitsmed, • kaitseriietus.
3) ujuda ja abistada päästeoperatsioonide korral	1. Oskus kasutada ujumisoskust päästeoperatsioonides. 2. Oskus kasutada päästevarustust päästeoperatsioonide korral. 3. Oskus päästa ja transportida kannatanut.
4) kasutada evakuatsiooniteid	1. Teadmised protseduuridest, mida järgida evakuatsiooniolukorras (võttes arvesse pardal valitsevaid olusid). 2. Oskus hoida evakuatsiooniteed vabana.
5) kasutada hädaolukorra siseside- ja häiresüsteeme	Oskus kasutada hädaolukorra siseside- ja häiresüsteeme ning -seadmeid.
6) eristada tule elemente ning süttimise liike ja allikaid	1. Teadmised tulekahju võimalikest põhjustest eri tegevuste ajal ja tulekahjuliikidest vastavalt Euroopa standardile EN või samaväärsele standardile. 2. Teadmised põlemisprotsessi elementidest. 3. Oskus kasutada tuletõrjealaseid põhiteadmisi.
7) eristada ja kasutada eri liiki tulekustuteid	1. Teadmised tulekustutite eri omadustest ja klassidest. 2. Oskus kasutada mitmesuguseid tulekustutusmeetodeid ning kustutusseadmeid ja -paigaldisi, võttes arvesse näiteks: • tulekustutite klasse, • eri liiki tulekustutite kasutamist, • tuule mõju tulele lähenemisel.
8) anda esmaabi	1. Teadmised esmaabi üldpõhimõtetest, sealhulgas keha seisundi ja funktsioonide hindamisest veesõiduki pardal pärast olukorrast ülevaate saamist. 2. Oskus säilitada esmaabi andmisel füüsiline ja vaimne terviseseisund ning isiklik hügieen. 3. Teadmised asjakohastest meetmetest, mis võetakse õnnetuste korral vastavalt tunnustatud parimatele tavadele. 4. Oskus hinnata kannatanute vajadusi ja iseenda ohutust. 5. Oskus võtta hädaolukorras nõutavaid meetmeid, sealhulgas: a) seada kannatanu õigesse asendisse, b) kasutada elustamisvõtteid, c) peatada verejooks, d) kasutada kohaseid võtteid šoki puhul, e) kasutada kohaseid võtteid põletuste ja põletushaavade, sealhulgas elektriõnnetuste puhul, f) päästa ja transportida kannatanut. 6. Oskus kasutada improviseeritud sidemeid ja esmaabipaki materjale.

1. **Navigatsioon**

1.1. Kapten peab oskama kavandada reisi ja navigeerida siseveeteedel, sealhulgas oskama valida lastimise ja lossimise sihtkohtadesse jõudmiseks kõige loogilisema, ökonoomsema ja ökoloogilisema sõidumarsruudi, võttes arvesse kohaldatavaid veeliikluseeskirju ja siseveelaevandusele kohaldatavat kokkulepitud korda.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) navigeerida Euroopa siseveeteedel (sh lüüsid ja tõsteseadmed) vastavalt navigeerimiskokkulepetele agendiga	1. Teadmised siseveesõiduks kasutatavatest riiklikest ja rahvusvahelistest veeteedest, jõgede, kanalite, meresadamate ja siseveesadamate geograafilisest asukohast ning nende seostest kaubavoogudega. 2. Teadmised Rahvusvahelise Transpordifoorumi (CEMT) siseveeteede liigitusest ning veetee ja veesõiduki mõõtemetest, kasutades tänapäevaseid teabesüsteeme. 3. Oskus arvutada veetaset, sügavust ja (õhk)süvist, kasutades asjakohaseid teabeallikaid. 4. Oskus arvutada kaugusi ja sõiduaega, kasutades teabeallikaid, milles käsitletakse kaugusi, lüüse, piiranguid ja sõidukiirust või -aega. 5. Teadmised vastutusest ja kindlustusest. 6. Oskus juhendada meeskonnaliikmeid ja pardapersonali täitma ülesandeid ohutul viisil.
2) järgida ja täita kõnealusel siseveeteel sõitmisele kohaldatavaid veeliikluseeskirju, et vältida kahjustusi	1. Teadmised liikluseeskirjadest, näiteks kokkulepitud siseveeliikluse eeskirjadest, mida kohaldatakse kõnealusel siseveeteel sõitmisele, et vältida kahjustusi (nt kokkupõrge). 2. Oskus kohaldada kõnealusel siseveeteel sõitmisele kohaldatavaid asjakohaseid veeliikluseeskirju.
3) kaaluda veesõiduki käitamise majanduslikke ja ökoloogilisi aspekte, et kasutada veesõidukit tõhusalt ja hoida keskkonda	1. Teadmised keskkonnaaspektidest siseveeteedel sõites. 2. Oskus navigeerida keskkonda säästvalt ja ökonoomselt, võttes arvesse näiteks kütusesäästlikkust, punkerdamist, heitetaset, madalvee mõjusid, kaldaelektrit ja jäätmekäitlust.
4) võtta arvesse veeteede tehnilist struktuuri ja profiili ning rakendada ettevaatusabinõusid	1. Teadmised insener-tehniliste rajatiste, veetee profiili ja kaitsetööde mõjust navigatsioonile. 2. Oskus navigeerida eri liiki lüüside ja lüüsimistoimingute, sildade, kanalite ja jõgede profiilide läbimisel ning kasutada varjusadamaid ja öösadamaid.
5) töötada ajakohaste kaartidega, kipritele või meremeestele mõeldud teadaannetega ning muude väljaannetega	1. Teadmised navigatsioonivahenditest. 2. Oskus kasutada asjakohaseid navigatsioonivahendeid, nt satelliitpositsioonimissüsteemi. 3. Oskus kasutada merekaarte, võttes arvesse täpsuse ja kaardilugemisega seotud tegureid (nt kaardi kuupäev, sümbolid, loodimine, põhja kirjeldus, sügavused ja lähtepunktid (WGS84)), ning rahvusvahelisi kaardistandardeid (nt sisevete-ECDIS). 4. Oskus kasutada ohutuks navigeerimiseks vajaliku teabe kogumiseks navigatsioonialaseid väljaandeid, nagu kipritele ja meremeestele mõeldud teadaanded, et igal ajal oleks kättesaadav teave tõusuvee kõrguse, jääolude, kõrg- või madalvee taseme, kaikohtade ja sadamanimistu kohta.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
6) kasutada ja käsitseda liiklusjärelevalve vahendeid	1. Teadmised signaalidest. 2. Oskus kasutada päeva- ja öömärke, näiteks tulesid veesõiduki suunamiseks. Teadmised sisevete-AISist, sisevete-ECDISist, elektroonilisest laevaettekannete süsteemist ning kipritele ja meremeestele mõeldud teadaannetest, RISist, järelevalvega ja järelevalveta laevaliiklusteeninduse (VTS) süsteemidest ja selle komponentidest. 3. Oskus kasutada liiklusteabe vahendeid.

1.2. Kapten peab oskama kasutada teadmisi laeva mehitamise suhtes kohaldatavatest eeskirjadest, sealhulgas teadmisi puhkeajast ja tekimeeskonna koosseisust.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) tagada veesõiduki ohutu mehitamine kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega, sealhulgas olema teadlik puhkeajast ja tekimeeskonna koosseisust	1. Teadmised minimaalsetest mehitamisnõuetest ning meeskonnaliikmete ja pardapersonali kohustuslikest kutsekvalifikatsioonidest. 2. Teadmised meeskonnaliikmete terviseseisundile esitatavatest nõuetest ja tervisekontrollidest. 3. Teadmised haldusmenetlusest andmete kandmiseks teenistusraamatutesse. 4. Teadmised kehtivatest kasutusviisidest ja minimaalsest puhkeajast. 5. Teadmised haldusmenetlusest andmete kandmiseks logiraamatusse. 6. Teadmised tööajaeeskirjadest. 7. Teadmised lubadega seotud erinõuetest. 8. Teadmised konkreetsetest mehitamisnõuetest ADNiga hõlmatud laevade, reisilaevade ja veeldatud maagaasi kasutavate veesõidukite puhul, kui see on kohaldatav. 9. Oskus juhendada meeskonnaliikmeid, millal ülesande täitmist alustada ja lõpetada.

1.3. Kapten peab oskama sõita ja manööverdada, tagades veesõiduki ohutu käitamise kõikides siseveeteedel esinevates tingimustes, sealhulgas suure liiklustihedusega olukordades või tingimustes, kus muud veesõidukid veavad ohtlikke kaupu, mis eeldab põhiteadmisi ohtlike kaupade rahvusvahelise siseveeteedel vedamise Euroopa kokkuleppest (ADN).

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) navigeerida ja manööverdada, võttes arvesse peamiste siseveeteede geograafilisi, hüdroloogilisi, meteoroloogilisi ja morfoloogilisi omadusi	1. Teadmised peamiste siseveeteede hüdroloogilistest ja morfoloogilistest omadustest, nt valgala ja veelahe, jõgede liigid veeallika järgi, jõelang ja jõevool, voolukiirus ja -muster, inimeste sekkumine jõevoolu. 2. Teadmised meteoroloogilistest mõjudest peamistele siseveeteedele, nt ilmateade ja hoiatusteenused, Beauforti tuule tugevuse skaala, piirkondadeks jaotamine tuule- ja tormihoiatuste puhul, võttes arvesse selliseid tegureid nagu õhurõhk, tuul, kõrg- ja madalrõhualad, pilved, udu, frontide liigid ja liikumine, jäähoiatus ja kõrgveehoiatus. 3. Oskus kasutada geograafilist, hüdroloogilist, meteoroloogilist ja morfoloogilist teavet.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
2) anda korraldus veesõiduki sildumiseks ja lahtisildumiseks ning haalamiseks (pukseerimiseks)	1. Teadmised sildumise ja lahtisildumisega seotud tehnilistest nõuetest ja dokumentidest. 2. Oskus algatada sildumis- ja lahtisildumismanöövriga seotud protseduurid ning tagada, et eri liiki veesõidukitel olevad seadmed vastavad veesõiduki tunnistuse nõuetele. 3. Oskus suhelda tekipersonaliga, nt kasutada sidesüsteemi ja käemärguandeid.
3) tagada ohutu pääsu veesõidukile	1. Teadmised veesõidukile pääsuks vajalike vahendite tehnilistest nõuetest 2. Oskus korraldada ohutu pääs veesõidukile, kui see sõidab, on sildunud või ankurdatud, ning kasutada näiteks treppi, landgangi, laevapaati, kukkumiskaitsevahendit ja valgustust.
4) kasutada tänapäevaseid elektroonilisi navigatsioonivahendeid	1. Teadmised navigatsioonivahendite funktsioonidest ja käitamisest. 2. Teadmised navigatsioonivahendite tööpõhimõtetest, piirangutest ja veaallikatest. 3. Oskus kasutada navigatsiooniandureid ja indikaatoreid, mis annavad navigatsiooniteavet, nt (D)GPS, asukoht, suund, kurss, kiirus, kaugus, sügavus, sisevete-ECDIS, radar. 4. Oskus kasutada jõeteabeteenuseid (RIS) ja tehnilisi süsteeme, mille hulka kuuluvad näiteks sisevete-AIS, sisevete-ECDIS, elektrooniline laevaettekannete süsteem ja kipritele mõeldud teadaanded, FIS (faarvaatriteabeteenused), TIS (liiklusteabeteenused), TMS (liikluskorraldusteenused), CAS (õnnetusabi toetuse teenused), ITL (transpordilogistikateave), ILE (õiguskaitse eesmärgil kogutav teave), ST (statistika), WCHD (laevateetasud ja sadamamaksud), kaugus, sügavus, samuti koos radariga. 5. Oskus tuvastada teabe vääritiesitamist ja kasutada parandusmeetodeid.
5) pidada kinni siseveelaevanduse tehnilistest nõuetest	1. Teadmised kohaldatavate tehniliste nõuete struktuurist ja sisust ning veesõiduki tunnistuse sisust. 2. Oskus algatada kontrolle ja sertifitseerimismenetlusi.
6) võtta arvesse voolu, lainetuse, tuule ja veetaseme mõju seoses vastasmõjudega, mis tekivad, kui veesõidukite kursid ristuvad, veesõiduk vastu tuleb või ette läheb, samuti kallaste vastasmõju (kanaliefekt)	1. Teadmine lainetuse, tuule ja voolu mõjust sõitvale, manööverdavale või seisvale veesõidukile, sealhulgas tuule, nt küljetuule mõju manööverdamisel, ka laeva tekiehitistele, või sisenemisel sadamatesse, lüüsidesse ja kõrvalveeteedele või sealt lahkumisel. 2. Teadmised voolu mõjust sõitvale, manööverdavale ja seisvale veesõidukile siseveeteedel, näiteks voolu mõju üles- ja allavoolu või tühja või täislastis veesõidukiga liikumisel ning sadamatesse, lüüsidesse või kõrvalveeteedele sisenemisel ja sealt lahkumisel. 3. Teadmised vee liikumise mõjust sõitvale, manööverdavale ja seisvale veesõidukile, nagu vee liikumise mõju süvisele sõltuvalt vee sügavusest ning reaktsioon madalvee mõjudele, nt vähendades sõidukiirust.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	4. Oskus võtta arvesse vastasmõju sõitmise, manööverdamise ja seismise ajal kitsal laevateel ning teada tühja või täislastis veesõidukiga seotud vastasmõju. 5. Teadmised lasti käitlemise ja paigaldamistingimuste mõjust sõitva, manööverdava ja seisva veesõiduki püstuvusele. 6. Oskus võtta arvesse trimmi, kreeninurka, vee sissevoolukallet, jõuõlga ja raskuspunkte.
7) kasutada käitur- ja manööverdamissüsteeme ning asjakohaseid side- ja häiresüsteeme	1. Teadmised käitur-, rooli- ja manööverdamissüsteemidest ning nende mõjust manööverdusvõimele. 2. Oskus kasutada käitur-, rooli- ja manööverdamissüsteeme. 3. Teadmised ankurdamisseadmetest. 4. Oskus kasutada ankrut erinevates olukordades. 5. Teadmised side- ja häiresüsteemidest. 6. Oskus anda juhiseid, kui see on häire korral vajalik.
8) sõita ja manööverdada ka suure liiklustihedusega olukordades või tingimustes, kus muud veesõidukid veavad ohtlikke kaupu, mis eeldab põhiteadmisi ADNist	1. Põhiteadmised ADNist, ADNi dokumentidest ja juhenditest ning ADNiga nõutavatest visuaalsetest signaalidest. 2. Oskus leida juhendeid ADNist ja tuvastada visuaalseid signaale ADNiga hõlmatud veesõidukite puhul.

1.4. Kapten peab oskama reageerida siseveeteedel esinevatele navigeerimisega seotud hädaolukordadele.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) rakendada ettevaatusabinõusid veesõiduki tahtlikul randaajamisel, et vältida suuremaid kahjustusi	1. Teadmised madalatest kohtadest ja liivastest kallastest, mida saab kasutada veesõiduki randaajamiseks. 2. Oskus kasutada masinaid või ankurdamisseadmeid, kui randaajamine osutub vajalikuks.
2) taastada madalale sõitnud laeva ujuvuse omal jõul või abistamisega	1. Teadmised meetmetest, mida võtta madalale jooksmise korral, sealhulgas lekete kõrvaldamise korral, ja meetmetest, mida võtta veesõiduki laevateele tagasi juhtimiseks. 2. Oskus kõrvaldada lekkeid, juhtida veesõiduk laevateele tagasi teise veesõiduki abil, nt puksiiri või tõukurpuksiiri abil.
3) võtta asjakohaseid meetmeid vältimatu kokkupõrke korral	1. Teadmised eeskirjadest, mida kohaldatakse vältimatu kokkupõrke või õnnetuse korral. 2. Oskus juhtida veesõidukit vältimatu kokkupõrke olukorras nii, et see kahjustaks võimalikult vähe inimesi, nt reisijaid ja meeskonnaliikmeid, kokkupõrkes osalenud veesõidukit ja teist veesõidukit, lasti ja keskkonda.
4) võtta pärast kokkupõrget ja kahjustuste hindamist asjakohaseid meetmeid	1. Teadmised eeskirjadest, mida kohaldatakse pärast kokkupõrget või õnnetust. 2. Oskus võtta asjakohaseid meetmeid kahjustuste, kokkupõrke ja madalale jooksmise korral, sealhulgas hinnata kahjustusi, suhelda pädeva asutusega ja saada luba sõita veesõiduki taastamise kohta.

2. **Veesõiduki käitamine**

2.1. Kapten peab oskama kasutada teadmisi siseveelaevade ehitamisest ja ehitusmeetoditest mitmesugust tüüpi veesõidukite käitamises ning omama põhiteadmisi siseveelaevadele kehtivate tehniliste nõuete kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/1629 ([2]) osutatule.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) järgida siseveelaevade ehitamise ja konstruktsiooni põhimõtteid	1. Teadmised veesõiduki siseveetee mõõtmetest vastavalt kohaldatavatele eeskirjadele. 2. Oskus käitada veesõidukit vastavalt selle mõõtmetele ja kohaldatavatele ehitusalastele õigusaktidele 3. Oskus kontrollida, et veesõiduk vastaks kohaldatavatele õigusaktidele, võttes arvesse ehitustööd.
2) eristada veesõiduki ehitusmeetodeid ja tema käitumist vees, eelkõige seoses püstuvuse ja tugevusega	1. Teadmised veesõiduki omadustest, mis on esitatud eri tüüpi veesõidukite ehitusjoonistel, ja konstruktsiooni mõjust veesõiduki käitumisele ning selle püstuvusele ja tugevusele. 2. Teadmised veesõiduki käitumisest mitmesugustes olukordades ja keskkondades. 3. Oskus jälgida veesõiduki püstuvust ja anda vastavaid juhiseid.
3) teada veesõiduki konstruktsiooniosasid ning kontrollida ja analüüsida kahjustusi	1. Teadmised veesõiduki põhielementidest ja eri tüüpidest, sealhulgas põhiteadmised siseveelaevade tehnilistest nõuetest, nagu on osutatud direktiivis (EL) 2016/1629. 2. Oskus jälgida veesõiduki põhielemente eri liiki veo puhul ja anda vastavaid juhiseid. 3. Teadmised konstruktsiooni piki- ja põikitalastikust ning kohalikust tugevusest, et vältida ja analüüsida kahjustusi. 4. Oskus mõista ja kontrollida seadmete funktsioone ning erinevate lasti- ja vaheruumide kasutust, et vältida ja analüüsida kahjustusi.
4) võtta meetmeid, et kaitsta veesõiduki veepidavust	1. Teadmised veesõiduki veekindlusest. 2. Oskus jälgida veesõiduki veepidavust ja anda vastavaid juhiseid.

2.2. Kapten peab oskama kontrollida ja jälgida kehtival veesõiduki tunnistusel nimetatud kohustuslikku varustust.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) saada aru laevavarustuse funktsioonidest	1. Teadmised veesõiduki kohustuslikust varustusest. 2. Oskus kasutada ja kontrollida kogu varustust selle funktsioone silmas pidades vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele ning anda vastavaid juhiseid ja juhendada vastavalt.
2) järgida lasti ja reisijate veoga seotud konkreetseid nõudeid	1. Teadmised konkreetsetest nõuetest, mis on seotud veesõiduki konstruktsiooni ja varustusega, mida on vaja eri lasti ja reisijate veoks eri tüüpi veesõidukitega vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1629, millega kehtestatakse siseveelaevade tehnilised nõuded, muudetakse direktiivi 2009/100/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/87/EÜ (ELT L 252, 16.9.2016, lk 118).

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	2. Oskus anda vastavaid juhiseid ja juhendada vastavalt. 3. Oskus anda vastavaid juhiseid ja juhendada veesõiduki tunnistuse nõuete õiget kohaldamist.

3. **Lasti käitlemine, paigutamine ja reisijate vedu**

3.1 Kapten peab oskama kavandada ja tagada reisi vältel lasti ohutu laadimine, paigutamine, kinnitamine, lossimine ja hooldamine.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) mõista lasti veo korraldamisega seotud asjakohaseid riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi eeskirju, reegleid ja standardeid	1. Teadmised lastimis-, lossimis- ja veotoimingutega seotud riiklikest, Euroopa ja rahvusvahelistest eeskirjadest. 2. Oskus kohaldada asjakohaseid logistika ja mitmeliigilise veo eeskirju ja standardeid.
2) koostada lastimiskavasid, võttes arvesse teadmisi lasti laadimisest ja ballastisüsteemidest, et hoida laevakere pinge lubatavates piirides	1. Teadmised kuivlastilaevade (nt konteinerilaev) ja tankerite (N, C, G) käitamise ja projekteerimise piirangutest. 2. Oskus tõlgendada paindemomentide ja nihkejõudude piiranguid. 3. Teadmised lastimis- ja püstuvustarkvara kasutamise kohta. 4. Oskus koostada lastimiskavasid, sealhulgas oskus kasutada lastimis- ja püstuvustarkvara.
3) kontrollida lastimis- ja lossimistoiminguid, et tagada ohutu vedu	1. Teadmised lastimiskavadest ning laevaandmetest ja nende rakendamisest. 2. Oskus paigutada ja kinnitada lasti, sealhulgas vajalikke lasti käitlemise vahendeid ning kinnitus- ja soringuvahendeid. 3. Teadmised kaubalaevadel, tankeritel ja muudel veesõidukitel oleva lasti kaalu määramise erinevatest meetoditest. 4. Teadmised laaditud või lossitud lasti koguse määramisest ning kuiv- ja vedellasti koguse arvutamisest. 5. Teadmised lasti asjatundmatu käitlemise võimalikust negatiivsest mõjust. 6. Oskus kasutada tehnilisi vahendeid lasti käitlemiseks veesõidukis ja sadamates ning veesõiduki ja sadamate vahel ning tööohutusmeetmed nende vahendite kasutamise ajal.
4) eristada mitmesuguseid kaupu ja nende omadusi, et jälgida ja tagada kaupade ohutu ja turvaline laadimine vastavalt lastimiskavale	1. Oskus kehtestada menetlused lasti ohutuks käitlemiseks vastavalt asjakohaste tööohutuseeskirjade sätetele. 2. Teadmised tõhusast suhtlemisest ja töösuhetest kõikide lastimis- ja lossimistoimingutes osalevate partneritega.

3.2. Kapten peab oskama kavandada veesõiduki püstuvust ja seda tagada.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) võtta arvesse lasti ja lastimistoimingute mõju trimmile ja püstuvusele	1. Teadmised igat tüüpi lasti ja veesõiduki veepidavusest ja püstuvusest. 2. Oskus kasutada vahendeid trimmi ja püstuvuse parandamiseks.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
2) kontrollida veesõiduki tegelikku tonnaaži, kasutada püstuvuse ja trimmi diagramme ning pinge arvutamise seadmeid (sh ADB (automaatne andmebaas)), et kontrollida lastimiskava	1. Teadmised eriotstarbelisest tarkvarast, et arvutada püstuvust, trimmi ja pinget. 2. Oskus määrata püstuvust ja trimmi, kasutada pingete tabeleid ja diagramme ning pinge arvutamise seadmeid.

3.3. Kapten peab oskama kavandada ja tagada reisi jooksul reisijate ohutu veo ja nende eest hoolitsemise, sealhulgas pakkuma puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele otsest abi kooskõlas määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisas esitatud koolitus- ja juhendamisnõuetega.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) mõista reisijate veoga seotud asjakohaseid riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi eeskirju, reegleid ja standardeid	1. Teadmised reisijate veoga seotud kohaldatavatest õigusnormidest ja konventsioonidest. 2. Oskus tagada reisijate ohutu laevale minek ja laevalt lahkumine ning nende eest hoolitsemine reisi jooksul, pöörates erilist tähelepanu abi vajavatele isikutele ning pakkudes otsest abi puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele kooskõlas määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisas esitatud koolitus- ja juhendamisnõuetega. 3. Oskus juhtida toiminguid lekke, tulekahju, üle parda kukkumise, kokkupõrke ja evakuatsiooni korral, sealhulgas kriisi- ja rahvahulga ohjamist.
2) korraldada ja jälgida regulaarseid ohutusõppusi, nagu on ette nähtud häireplaanis, et tagada ohutu käitumine võimalikus ohuolukorras	1. Teadmised kohustustest, mis tulenevad rahvusvahelistest ja riiklikest eeskirjadest, mis mõjutavad laeva, reisijate ja meeskonna ohutust. 2. Oskus juhtida ja koolitada laevapersonali, pidades silmas ohutust. 3. Oskus anda laeva pardal esmaabi.
3) võtta arvesse reisilaeva mõju püstuvusele seoses reisijate raskuse jaotumise, nende käitumise ja nendega suhtlemisega	1. Teadmised püstuvusega seotud eeskirjadest ja reeglitest. 2 Oskus võtta asjakohaseid meetmeid, mis on seotud veepidavusega, sealhulgas reisilaevade mõjuga trimmile ja püstuvusele. 3. Teadmised laeva konstruktsioonist seoses trimmi ja püstuvusega ning meetmetest, mida tuleb võtta vigastamata reisilaeva ujuvuse/vigastatud reisilaeva püstuvuse osalise kadumise korral. 4. Oskus kasutada standardseid suhtlusfraase.
4) koostada reisijate piiratud juurdepääsuga seotud pardal esinevate ohtude analüüs ja järgida seda ning kehtestada pardal tõhus kaitsesüsteem, et hoida ära loata juurdepääs	1. Teadmised reisilaevatunnistuse kohasest reisijate arvu piirangust ja selle järgimisest. 2. Teadmised ohutus- ja turvasüsteemidest, mis hoiavad ära loata juurdepääsu. 3. Oskus korraldada vahiteenistuse (st öine vaht) süsteemide tööd, pidades silmas ohutust ja turvalisust.
5) analüüsida reisijate aruandeid (nt ettenägematute sündmuste, solvamise, vandalismi kohta), et reageerida asjakohaselt	1. Teadmised reisijate õigustest ja kaebustest ning reisijateveoga seotud riskidest keskkonnale. 2. Oskus vältida keskkonna reostamist reisijate ja meeskonna poolt.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	3. Oskus käsitleda kaebusi ja lahendada konflikte. 4. Oskus suhelda laevapersonaliga ja kõikide osalevate pooltega.

4. **Laevamehaanika, elektrotehnika, elektroonika ja automaatika**

4.1. Kapten peab oskama kavandada laevamehaanika ning elektrotehnika, elektroonika ja automaatika töövoogu.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kasutada peamasinate ja abiseadmete ning nende kontrollisüsteemide funktsioone	1. Teadmised peamasinate ja abiseadmete käitamisest. 2. Teadmised kütuste ja määrdeainete omadustest. 3. Teadmised kontrollisüsteemidest. 4. Oskus kasutada eri käitursüsteemide ning abimehhanismide ja -seadmete mitmesuguseid süsteeme.
2) jälgida ja juhendada meeskonnaliikmeid peamasinate, abimehhanismide ja -seadmete käitamisel ja hooldamisel	1. Oskus juhtida meeskonda tehniliste seadmete käitamise ja hooldamise puhul. 2. Oskus juhtida peajõuajami, abimehhanismide ja -seadmete käivitamisel ja seiskamisel.

4.2. Kapten peab oskama jälgida peamasinate ning abimasinate- ja seadmete tööd.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) anda juhiseid peamasinate ning abimasinate ja -seadmete ettevalmistamiseks	1. Oskus juhendada meeskonda pea- ning abimehhanismide ja -seadmete ettevalmistamisel ja käitamisel. 2. Oskus koostada ja jälgida kontroll-lehti ning anda juhiseid kontroll-lehtede nõuetekohaseks kasutamiseks. 3. Oskus juhendada meeskonda mootori järelevalve ajal järgitavates põhimõtetes.
2) tuvastada rikked ja üldised vead ning võtta meetmeid kahjustuste vältimiseks	1. Teadmised mootori ja mehhanismide rikete tuvastamise meetoditest. 2. Oskus tuvastada rikked, sagedased veaallikad või ebaõige käitamine ning reageerida asjakohaselt. 3. Oskus juhendada toiminguid, mida tuleb teha kahjustuste vältimiseks, või võtta meetmeid kahjustuste kõrvaldamiseks.
3) teada määrdeõli ja muude määrdeainete füüsikalisi ja keemilisi omadusi	1. Teadmised kasutatavate materjalide omadustest. 2. Oskus kasutada määrdeõli ja muid määrdeaineid vastavalt nende spetsifikatsioonile. 3. Oskus mõista masinatega seotud käsiraamatuid. 4. Teadmised seadmete ja süsteemide käitamisomadustest.
4) hinnata mootori jõudlust	Oskus kasutada ja tõlgendada käsiraamatuid, et hinnata mootori jõudlust ja käitada mootoreid õigesti.

4.3. Kapten peab oskama kavandada veesõiduki pumba ja pumbakontrollisüsteemi tööd ning andma selle kohta juhiseid.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) jälgida igapäevaseid pumpamistoiminguid ning ballasti- ja lasti pumbasüsteemide käitamist	1. Teadmised pumbasüsteemidest ja pumpamistoimingutest. 2. Oskus tagada pilsi-, ballasti- ja lasti pumbasüsteemide ohutu käitamise jälgimine, sealhulgas asjakohased juhendid meeskonnale, võttes arvesse vaba veepinna mõju veesõiduki püstuvusele.

4.4. Kapten peab oskama korraldada veesõiduki elektrotehniliste seadmete ohutu kasutamise ja rakendamise, hoolduse ja remondi.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) vältida elektroonika- ja elektriseadmete võimalikke kahjustusi pardal	1. Teadmised elektrotehnilistest, elektroonika- ja elektriseadmetest ning ohutusseadmetest, nt automaatika, mõõteriistade ja juhtimissüsteemidest, et vältida kahjustusi. 2. Oskus kohaldada ohutut töökorraldust.
2) katsetada juhtimissüsteeme ja mõõteriistu, et tuvastada rikkeid ning samas ka võtta meetmeid elektroonika- ja elektriseadmete remontimiseks ja hooldamiseks	1. Teadmised veesõiduki elektrotehnilistest katseseadmetest. 2. Oskus käitada, katsetada ja hooldada juhtimissüsteeme ning võtta asjakohaseid meetmeid.
3) anda juhiseid enne toiminguid, mis on vajalikud tehniliste kaldarajatistega ühenduse loomiseks ja katkestamiseks, ning korraldada järeltoiminguid	1. Teadmised elektrisüsteemidega töötamisega seotud ohutusnõuetest. 2. Teadmised laeva elektrisüsteemide ja -seadmete ning kaldarajatistega seotud seadmete konstruktsiooni- ja käitamisomadustest. 3. Oskus anda juhiseid, et tagada igal ajal ohutu ühendus kaldaga ja tuvastada kaldarajatistega seotud ohtlikud olukorrad.

4.5. Kapten peab oskama kontrollida tehniliste vahendite hooldust ja remonti.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) tagada tööriistade asjakohase kasutuse tehniliste vahendite hooldamisel ja remontimisel	1. Teadmised tehniliste vahendite hooldus- ja remondiprotseduuridest. 2. Oskus korraldada ja juhendada ohutut hooldust ja remonti, kasutades asjakohaseid protseduure (kontroll), seadmeid ja tarkvara.
2) hinnata materjalide omadusi ja piiranguid ning vajalikke protseduure, mida kasutatakse tehniliste vahendite hooldukseks ja remondiks	1. Teadmised tehniliste vahendite hooldus- ja remondimaterjalide omadustest. 2. Oskus kohaldada vahendite suhtes hooldus- ja remondiprotseduure vastavalt käsiraamatutele.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
3) hinnata tehnilisi ja sisedokumente	1. Teadmised konstruktsiooninõuetest ja tehnilistest dokumentidest. 2. Oskus koostada tehniliste vahendite hoolduseks ja remondiks vajalikke kontroll-lehti.

5. **Hooldus ja remont**

5.1. Kapten peab oskama korralda veesõiduki ja selle varustuse ohutut hooldust ja remonti.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) tagada meeskonnaliikmete ohutu käitumise materjalide ja lisaainete kasutamisel	1. Teadmised ohututest ja tõhusatest hooldus- ja remondiprotseduuridest. 2. Oskus jälgida ja juhendada meeskonnaliikmeid, et nad rakendaksid ettevaatusabinõusid ja aitaksid vältida merekeskkonna reostamist. 3. Oskus kohaldada ja järgida kehtivaid tööõigusakte ja tööohutuseeskirju ning tagada nende täitmine.
2) määrata kindlaks, jälgida ja tagada töökäsud, et meeskonnaliikmed oskaksid teha iseseisvalt hooldus- ja remonditöid	1. Teadmised kulutõhusast ja tulemuslikust hooldustööst ja kohaldatavatest õigusnõuetest. 2. Oskus kasutada tõhusalt hooldustööde kavandamise programme (sh digitaalseid). 3. Oskus kontrollida veesõiduki sise- ja välisosade hooldust ja remonti, võttes arvesse kohaldatavaid õigusnõudeid, nt ohutuskaarte. 4. Oskus tagada veesõiduki hügieen. 5. Oskus korraldada jäätmekäitlust, võttes arvesse keskkonnaeeskirju, nagu konventsiooni, mis käsitleb Reini laevaliikluses ja siseveeteedel tekkinud jäätmete kogumist, ladestamist ja vastuvõtmist (CDNI konventsioon). 6. Oskus koostada veesõiduki plaanilise hoolduse programm. 7. Oskus jälgida ja kontrollida veesõiduki tehnilisi dokumente ning pidada hoolduslogi.
3) osta ja kontrollida materjale ja tööriistu, pidades silmas tervise- ja keskkonnakaitset	1. Oskus hallata veesõiduki varusid. 2. Oskus kasutada pardal tööohutuse süsteemi, sealhulgas ohtlike materjalide kasutamine puhastus- ja kaitsetöödel. 3. Oskus kontrollida remonditööde kvaliteeti.
4) tagada, et trosse ja köisi kasutatakse vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kavandatud eesmärgil	Oskus anda meeskonnale juhiseid ja juhendada meeskonda vastavalt töökorrale ja ohutuspiirangutele, kui köisi ja trosse kasutatakse veesõiduki tunnistuse ja teabelehtede kohaselt.

6. **Kommunikatsioon**

6.1. Kapten peab oskama juhtida personali, olema sotsiaalselt vastutustundlik ning kandma hoolt töövoo ja koolituse korraldamise eest veesõiduki pardal.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) korraldada ja soodustada meeskonnatööd ning juhendada meeskonnaliikmeid seoses teenistusülesannetega ja võtta vajaduse korral distsiplinaarmeetmeid	1. Teadmised personalijuhtimisest. 2. Oskus anda meeskonnale juhiseid asjakohasel ja professionaalsel viisil. 3. Oskus selgitada meeskonnale antud juhiseid. 4. Oskus anda meeskonnale tagasisidet professionaalse ja sotsiaalse käitumise kohta pardal. 5. Oskus hallata tööülesandeid ja töökoormust, sealhulgas planeerimine ja koordineerimine, tööjaotus, aja- ja ressursipiirangud, prioriteetide seadmine. 6. Oskus üleväsimust ära tunda ja vältida.
2) juhendada meeskonda info- ja sidesüsteemide kasutamisel	1. Teadmised pardal olevatest info- ja sidesüsteemidest. 2. Oskus juhendada meeskonda veesõiduki side-, meedia- ja IT-süsteemide kasutamisel.
3) salvestada ja hallata andmekaitsealaste õigusaktidega seotud andmeid	1. Teadmised kõikide veesõiduki arvutisüsteemide kasutamisest. 2. Oskus koguda ja säilitada andmeid kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega.

6.2. Kapten peab oskama tagada alati hea suhtluse, mis hõlmab standardsete suhtlusfraaside kasutamist kommunikatsiooniprobleemidega olukordades.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kirjeldada asjaolusid, kasutades asjakohast tehnilist ja merendusterminoloogiat	1. Teadmised asjakohaste tehniliste ja merendusterminite nõuetekohasest kasutamisest. 2. Oskus suhelda.
2) hankida, hinnata ja kasutada pardal valitseva ohutuse ning navigatsiooni- ja tehniliste küsimustega seotud teavet	1. Teadmised protseduuridest, mida tuleb järgida kõikide häda-, kiir- ja ohutusteadete puhul. 2. Oskus kasutada standardseid suhtlusfraase.

6.3. Kapten peab oskama edendada pardal tasakaalustatud ja sotsiaalset töökeskkonda.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) tagada hea sotsiaalse töökeskkonna	1. Oskus juhtida meeskonna koosolekuid, et hoida sotsiaalne õhkkond pardal tasakaalus. 2. Teadmised ja teadlikkus soolistest ja kultuurilistest erinevustest. 3. Teadmised asjakohastest eeskirjadest, mida kohaldatakse üliõpilaste, õpipoiste ja praktikantide väljaõppe ja hariduse suhtes. 4. Oskus juhendada üliõpilasi, õpipoisse ja praktikante eri tasanditel. 5. Oskus rakendada meeskonnatöö põhimõtteid ja tavasid, sealhulgas lahendada konflikte.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
2) kohaldada riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi sotsiaalõigusakte	1. Teadmised erinevatest riiklikest, Euroopa ja rahvusvahelistest sotsiaalõigusaktidest. 2. Oskus juhendada meeskonnaliikmeid kohaldatavate sotsiaalõigusaktide asjakohaste osade kasutamisel.
3) järgida ranget alkoholi ja uimastite keeldu ning reageerida asjakohaselt rikkumise korral, võtta vastutus ja selgitada sobimatu käitumise tagajärgi	1. Teadmised alkoholi ja uimastite suhtes kohaldatavatest eeskirjadest. 2. Oskus kohaldatavaid õigusakte edasi anda ja tagada nende järgimine ning tagada teadlikkus ettevõtte eeskirjadest seoses alkoholi ja uimastitega. 3. Oskus reageerida asjakohaselt õigusaktide või ettevõtte eeskirjade rikkumisele.
4) korraldada toiduainetega varustamine ja toidu valmistamine pardal	1. Teadmised tervisliku toitumise põhimõtetest. 2. Oskus juhendada meeskonnaliikmeid söögikordade kavandamisel ja toidu valmistamisel. 3. Oskus juhendada ja jälgida meeskonnaliikmeid hügieeninõuete osas. 4. Oskus juhendada meeskonnaliikmeid ostuvõimaluste kavandamisel.

7. **Tervis ja ohutus, reisijate õigused ning keskkonnakaitse**

7.1. Kapten peab oskama järgida kohaldatavaid õigusnõudeid ja võtta meetmeid, et tagada inimelude ohutus.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kohaldada riiklikke ja rahvusvahelisi õigusakte ning võtta asjakohaseid meetmeid tervise kaitseks ja õnnetuste vältimiseks	1. Teadmised õigusaktidest, milles käsitletakse tervisekaitset ja õnnetuste vältimist. 2. Oskus kohaldada ohutusprotseduure, mis põhinevad ohutus- ja töötingimusi käsitlevatel kehtivatel õigusaktidel.
2) kontrollida ja jälgida veesõiduki tunnistuse ning muude veesõiduki ja selle käitamisega seotud dokumentide kehtivust	1. Teadmised õigusaktidest, milles käsitletakse seadmete ja konstruktsiooniosade korralisi kontrolle. 2. Oskus kontrollida veesõiduki ja selle käitamisega seotud tunnistuste ja muude dokumentide kehtivust.
3) järgida ohutuseeskirju kõikide tööprotseduuride ajal, kasutades õnnetuste vältimiseks asjakohaseid ohutusmeetmeid	1. Teadmised ohututest töötavadest ja -protseduuridest. 2. Oskus korraldada ohutuid tööprotseduure, motiveerida ja jälgida meeskonnaliikmeid, et nad kohaldaksid tööohutuseeskirju.
4) kontrollida ja jälgida kõiki ohutusmeetmeid, mida on vaja võtta kinniste ruumide puhastamiseks enne, kui inimesed need ruumid avavad, neisse sisenevad ja neid puhastavad	1. Oskus korraldada ohutuskontrolle ja jälgida ohutusprotseduure, kui meeskonnaliikmed või teised isikud sisenevad kinnistesse ruumidesse (nt ballastitankid, kohverdamid, tankid, topeltkereruumid), sealhulgas vahipidamine. 2. Oskus hinnata riski enne kinnisesse ruumi sisenemist. 3. Teadmised ettevaatusabinõudest, mida tuleb rakendada enne kinnisesse ruumi sisenemist ja kinnises ruumis töötamise ajal, näiteks: • kinnistes ruumides valitsevad ohud, • atmosfääri testimine enne sisenemist, • kinnistesse ruumidesse sisenemise kontroll, • kaitsemeetmed kinnistesse ruumidesse sisenemiseks, • kaitsevarustus (nt rakmed ja hingamisteede kaitsevahendid), • töö kinnistes ruumides. 4. Oskus võtta hädaolukorras asjakohaseid meetmeid.

7.2. Kapten peab oskama säilitada pardal olevate inimeste ohutus ja turvalisus, sealhulgas pakkuma puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele otsest abi kooskõlas määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisas esitatud koolitus- ja juhendamisnõuetega.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kasutada päästevahendeid ja elupäästvaid protseduure ohvrite ja oma isikliku turvalisuse jaoks	1. Teadmised olemasolevatest päästevahenditest. 2. Oskus kasutada päästevahendeid ja elupäästvaid protseduure ohvrite ja oma isikliku turvalisuse jaoks.
2) korraldada kriisiohjamise õppusi, kuidas käituda hädaolukorras, nt tulekahju, lekkehoiatus, plahvatus, kokkupõrge, üle parda kukkumine ja evakueerimine	1. Teadmised hädaolukorra protseduuridest. 2. Oskus juhendada meeskonnaliikmeid hädaolukorra protseduuride puhul. 3. Oskus korraldada meeskonnale laeva pardal regulaarseid koolitusi hädaolukorraks valmistumisel, sealhulgas tuletõrje- ja veesõiduki mahajätmise õppusi.
3) anda juhiseid, mis on seotud tulekahju ennetamise, isikukaitsevahendite, -meetodite, tuletõrjematerjali, respiraatorite ja nende seadmete võimaliku kasutamisega hädaolukordades	1. Teadmised kohaldatavatest tulekahju ennetamise õigusnormidest ning tubaka ja võimalike süüteallikate kasutamise eeskirjadest. 2. Oskus järgida asjakohaseid eeskirju, milles käsitletakse tulekahju avastamise süsteeme, paikseid ja mobiilseid tulekustutusvahendeid ning nendega seotud seadmeid, nt pumba-, pääste-, päästetööde, isikukaitse- ja sideseadmeid. 3. Oskus kontrollida, jälgida ja hooldada tulekahju avastamise ja kustutamise süsteeme ja seadmeid. 4. Oskus juhendada meeskonda ja laevapersonali, et nad kohaldaksid tööohutuseeskirju ning hooldaksid isikukaitsevahendeid ja ohutusvarustust.
4) anda esmaabi	1. Oskus tegutseda esmaabi standardite ja tavade kohaselt.
5) luua pardal tõhus süsteem päästevahendite kontrollimiseks ja isikukaitsevahendite nõuetekohaseks kasutamiseks	1. Teadmised päästevahendite suhtes kohaldatavatest õigusaktidest ja ohutute töötingimuste eeskirjadest. 2. Oskus hooldada pääste-, tuletõrje- ning muid ohutusseadmeid ja -süsteeme ning korrapäraselt kontrollida nende käitusseisundit. 3. Oskus juhendada, motiveerida ja kontrollida (isiklike) ohutusseadmete nõuetekohast kasutamist meeskonnaliikmete ja laevapersonali poolt.
6) korraldada puudega isikutele ja piiratud liikumisvõimega isikutele antavat abi	1. Teadmised määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisas esitatud koolitus- ja juhendamisnõuetest. 2. Oskus osutada ning korraldada puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele otsest abi.

7.3. Kapten peab oskama koostada häire- ja hädaolukorra ohjamiskavasid ning tulema toime hädaolukordadega.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) alustada ettevalmistusi eri liiki hädaolukordade päästekavadele	1. Teadmised eri liiki hädaolukordadest, mis võivad aset leida, nagu kokkupõrge, tulekahju, üleujutus, uppumine. 2. Oskus korraldada laeva hädaolukorraplaane, et reageerida hädaolukordadele ning määrata meeskonnaliikmetele konkreetsed ülesanded, sealhulgas järelevalve ja kontroll.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
2) õpetada tulekahju ennetamise, tulekahju põhjuse tuvastamise ja tulekahju kustutamise meetodeid vastavalt meeskonnaliikmete erinevatele oskustele	1. Teadmised tuletõrjeprotseduuridest, pöörates erilist tähelepanu taktikale ja juhtimisele. 2. Teadmised vee kasutamisest tulekahju kustutamisel, arvestades selle mõju laeva püstuvusele, ning oskus võtta asjakohaseid meetmeid. 3. Oskus suhelda ja koordineerida tegevust tulekustutustööde ajal, sealhulgas suhtlemine välisorganisatsioonidega, ning osaleda aktiivselt pääste- ja tulekustutustöödes.
3) õpetada päästevahendite kasutamist	1. Teadmised päästevahendite konkreetsetest omadustest ja süsteemidest. 2. Oskus laevapaati vette lasta ja pardale tõsta ning õpetada meeskonnaliikmetele ja pardapersonalile laevapaadi kasutamist.
4) anda juhiseid päästekavade, evakuatsiooniteede ning siseside- ja häiresüsteemide kohta	1. Teadmised päästekavade ja turvameetmete tagamise korra suhtes kohaldatavatest õigusaktidest. 2. Oskus anda juhiseid päästekavade, evakuatsiooniteede ning siseside- ja häiresüsteemide kohta.

7.4. Kapten peab oskama tagada vastavuse keskkonnakaitsenõuetele.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) rakendada ettevaatusabinõusid, et vältida keskkonnareostust, ja kasutada asjakohaseid seadmeid	1. Teadmised keskkonnareostuse vältimise protseduuridest. 2. Oskus rakendada ettevaatusabinõusid, et vältida keskkonnareostust. 3. Oskus kohaldada ohutut punkerdamiskorda. 4. Oskus võtta meetmeid ja anda juhiseid kahjustuste, kokkupõrke ja madalale jooksmise korral, sealhulgas lekete kõrvaldamise korral.
2) kohaldada keskkonnakaitsealaseid õigusakte	1. Teadmised keskkonnaeeskirjadest. 2. Oskus motiveerida meeskonnaliikmeid ja pardapersonali võtma asjakohaseid meetmeid keskkonnasõbraliku käitumise jaoks või käituma keskkonnasõbralikul viisil.
3) kasutada seadmeid ja materjale säästlikul ja keskkonnasõbralikul viisil	1. Teadmised menetlustest, et kasutada ressursse säästvalt. 2. Oskus kasutada seadmeid ja materjale säästlikul ja keskkonnasõbralikul viisil.
4) juhendada ja jälgida jäätmete säästvat kõrvaldamist	1. Teadmised jäätmete kõrvaldamist käsitlevatest õigusaktidest. 2. Oskus tagada jäätmete säästev kõrvaldamine ning juhendada meeskonnaliikmeid ja pardapersonali.

III. MERELAEVADELE LAEVATATAVATEL SISEVEETEEDEL SÕITMISEKS ETTE NÄHTUD PÄDEVUSNÕUDED

1. Merelaevadele laevatatavatel siseveeteedel sõitev kapten peab oskama töötada ajakohaste kaartidega, teadaannetega kipritele ja meremeestele ning muude konkreetselt merelaevadele laevatatavate siseveeteedega seotud väljaannetega.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kasutada teavet, mis on saadud konkreetsetest navigatsiooniteabe allikatest ja eeskirjadest, mida kohaldatakse merelaevadele laevatatavate siseveeteede suhtes	1. Teadmised merelaevadele laevatatavate siseveeteede merekaartide kasutamisest. 2. Oskus kasutada õigesti merelaevadele laevatatavate siseveeteede merekaarte, võttes arvesse täpsuse ja kaardilugemisega seotud tegureid (nt kaardi kuupäev, sümbolid, loodimine, põhja kirjeldus, sügavused ja lähtepunktid), ning rahvusvahelisi kaardistandardeid, nagu ECDIS. 3. Teadmised maamärkide järgi toimuvast ja satelliitnavigatsioonist, laakimisest, maamärkide ja sügavuste järgi toimuvast laevajuhtimisest, koordinaatidest, geodeetilisest laiusest ja pikkusest, horisontaalsest geodeetilisest daatumist, laiuse ja pikkuse erinevusest, kaugusest ja põhjakiirusest, ilmakaartest, kursist, põhjakursist, tuule suuna ja tugevuse alusel triiviga korrigeeritud kompassikursist, suunast ja peilingust ning kursi määramisest, kursi määramisest, arvestades tuule ja voolu mõjuga, kursi määramisest voolu mõjul ning asukoha kandmisest kaardile kursi ja peilingute abil. 4. Oskus kasutada kipritele ja meremeestele ettenähtud teadaandeid ning muid teabeteenuseid, nagu lootsiraamatud, laeva teekonna kavandamise juhised, tulede raamatud, meresõidu ohutusteave (MSI). 5. Teadmised merelaevadele laevatatavate siseveeteede suhtes kohaldatavatest veeliikluseeskirjadest, sealhulgas rahvusvahelise laevakokkupõrgete vältimise eeskirja asjakohastest osadest. 6. Teadmised eeskirjadest, mida kohaldatakse merelaevadele laevatatavatel siseveeteedel hädaolukordades. 7. Oskus kasutada erieeskirjaga ette nähtud merevarustust.

2. Merelaevadele laevatatavatel siseveeteedel sõitev kapten peab oskama kasutada loodete nullnivoosid, loodetehoovusi, perioode ja tsükleid, loodetehoovuste ja loodete aega ning suudmealal esinevaid muutusi.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) arvestada loodete ning loodete ja ilmaennustuse ja -tingimustega enne kai äärest lahkumist ja sõitmise ajal	1. Teadmised väljaannetest ja teabest loodete ja voolu prognoosimise kohta, nagu loodetetabelid, loodete prognoosimine alljaamades, teave jääolude, kõrg- või madalvee taseme, kaikohtade ja sadamanimistu kohta, et määrata veetase, voolu suund ja tugevus ning kasutatav sügavus. 2. Teadmised ilmastikutingimuste, maismaa kuju ja muude tegurite mõjust loodetehoovustele. 3. Oskus teha kindlaks tõusuvee taseme, voolu, ilmastikutingimuste ja lainete mõju ohutule navigeerimisele kavandatud reisi korral.

3. Merelaevadele laevatatavatel siseveeteedel sõitev kapten peab oskama kasutada kõnealustel siseveeteedel ohutuks navigeerimiseks SIGNI (Signalisation de voies de Navigation Intérieure) ja IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities – Rahvusvaheline Navigatsioonimärgistuse Ametkondade Liit) süsteeme.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kasutada SIGNI (Signalisation de voies de Navigation Intérieure) ja IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities – Rahvusvaheline Navigatsioonimärgistuse Ametkondade Liit) süsteeme või muid märgistus- ja signaalsüsteeme	1. Teadmised navigatsioonimärgistusest, IALA regioonist A ning märgistus- ja signaalsüsteemidest, näiteks märgistuse suunast, nummerdamisest, objektide ja ehitiste tähistamisest, lateraal- ja kardinaalmärgistusest, laevatee hargnemispoidest, lisamärkidest, ohtlike kohtade ja takistuste tähistamisest, laevatee ja kanali suuna ning sadamate sissepääsude tähistamisest, ning tuledest ja nende plinkimise laadist. 2. Oskus kasutada märgistus- ja signaalsüsteeme, et määrata kindlaks kohalikele oludele ja tingimustele vastav veesõiduki asukoht veeteel.

IV. PÄDEVUSNÕUDED, MIS ON NÄHTUD ETTE SÕITMISEKS RADARI ABIL

1. Radari abil sõitev kapten peab oskama võtta enne kai äärest lahkumist radari abil navigeerimisega seotud asjakohaseid meetmeid.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) valmistada ette reisi alguse ning kasutada laevaradareid ja pöördekiiruse näiturit, eelkõige piiratud nähtavuse tingimustes	1. Üldteadmised raadiolainetest ning teadmised radari toimimise põhimõtetest ja täpsemalt järgmisest: • raadiolainete leviku kiirus, • raadiolainete peegeldumine ning • laevaradarite põhiparameetrid (töösageduste vahemik, ülekande võimsus, impulsi kestus, antenni pöörlemiskiirus, antenni karakteristikud, ekraani mõõtmed ja kaugusskaala, minimaalne ulatus, ring- ja suunaeraldusvõime jne). 2. Üldteadmised pöördekiiruse näiturite tööpõhimõtetest ja nende kasutamisest. 3. Oskus laevaradareid sisse lülitada, seadistada ja juhtida (häälestus, võimendus, eredus, sisselülitatud/ooteolekus, tegevusulatus) ning kasutada pöördekiiruse näitureid siseveelaevanduses ja tagada nende nõuetekohane kasutamine.

2. Radari abil sõitev kapten peab oskama tõlgendada radariekraani ja analüüsida radari abil saadud teavet.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) tõlgendada radariekraani õigesti enda ja teise veesõiduki suhtes	1. Oskus tõlgendada radariekraani, tuvastades õigesti • antenni ja kursijoone asukoha ekraanil; • oma veesõiduki asukoha, kursi ja pööramissuuna; • kaugused ja ulatuse. 2. Oskus tõlgendada teiste liikluses osalejate käitumist (seisev veesõiduk, vastutulev veesõiduk ja samas suunas liikuv veesõiduk).

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
2) analüüsida muud radari abil saadud teavet	1. Oskus analüüsida radari abil saadud teavet, nagu kursijoon (HL), elektrooniline peilingujoon (EBL), kaugusringid ja muudetav kaugusmarker (VRM), kajasignaali jäljed, detsentreerimine, paralleeljooned (P-jooned), ning selgitada radaripilti. 2. Teadmised laevaradari abil saadud teabe piirangutest. 3. Oskus tõlgendada radaril kuvatavaid seisvaid ja liikuvaid objekte.

3. Radari abil sõitev kapten peab oskama vähendada eri päritoluga häireid.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERGO TEADMISED JA OSKUSED
1) teha kindlaks ja vähendada oma veesõidukist tulenevaid häireid	1. Teadmised häiretest, mis võivad tuleneda antennikiire katkemisest või murdumisest varju mõjul (varjusektorid) või mitmekordsetest peegeldustest (nt laadimisruumide piirkonnas). 2. Oskus võtta meetmeid oma veesõidukist tulenevate häirete vähendamiseks.
2) teha kindlaks ja vähendada keskkonnast tulenevaid häireid	1. Teadmised vihma või lainete, hajualade (nt sillad), mitmekordsete peegelduste, väärpeegelduste/parasiitkajasignaalide, elektriülekandeliinide ning radari vari- ja eksikaja mõjust põhjustatud häiretest. 2. Oskus võtta meetmeid, et vähendada keskkonnast tulenevaid häireid (kasutades vihmast tingitud peegeldushäiringu kaitset (FTC) ja veepinna peegeldushäiringu kaitset (STC)).
3) teha kindlaks ja vähendada muudest radarnavigatsioonivahenditest tulenevaid häireid	1. Teadmised muude radarseadmete põhjustatud häiretest. 2. Oskus võtta meetmeid, et kõrvaldada muudest radarseadmetest tulenevad häired (häirevähendus (IR)).

4. Radari abil sõitev kapten peab oskama navigeerida radari abil, võttes arvesse siseveelaevanduses kohaldatavaid kokkulepitud eeskirju ja järgides eeskirju, milles täpsustatakse radari abil navigeerimise nõuded (nt mehitamisnõuded või laevade tehnilised nõuded).

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) kohaldada radari kasutamise eeskirju	1. Teadmised kokkulepitud siseveeliikluse eeskirjades ja kohaldatavates politseieeskirjades sisalduvatest radari kasutamise erieeskirjadest (nt sõitmine piiratud nähtavusega olukordades, radari kasutamine siis, kui nähtavus ei ole piiratud, ja radari kohustuslik kasutamine sõitmise ajal), VHFi kasutamisest, helisignaalidest ja roolimiskursi kokkulepetest. 2. Teadmised tehnilistest nõuetest veesõidukitele, mis kasutavad laevaradareid vastavalt sellistele kohaldatavatele tehnilistele nõuetele nagu ES-TRIN (Euroopa standard, millega kehtestatakse siseveelaevade tehnilised nõuded). 3. Oskus kasutada nõuetekohaselt laevaradareid, pöördekiiruse näitureid ja sisevete-ECDISi koos radariga. 4. Teadmised mehitamise nõuetest piiratud nähtavuse ja hea nähtavusega olukorras. 5. Oskus jagada meeskonnaliikmetele vastavaid ülesandeid ja anda asjakohaseid juhiseid.

5. Radari abil sõitev kapten peab oskama tulla toime konkreetsetes tingimustes, nagu liiklustihedus, seadmete tõrge, ohtlikud olukorrad.

Kapten peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) reageerida asjakohaselt erandlikes olukordades, nagu suur liiklustihedus, seadmete tõrge või muu ebaselge või ohtlik liiklusolukord	1. Teadmised, kuidas reageerida suure liiklustiheduse korral. 2. Oskus võtta asjakohaseid meetmeid suure liiklustiheduse korral. 3. Teadmised leevendusmeetmetest ja seadmete tõrke korral sobivatest reageerimisviisidest. 4. Oskus reageerida seadmete tõrke korral. 5. Teadmised võimalikest meetmetest, mida tuleb võtta ebaselgete või ohtlike liiklusolukordade puhul. 6. Oskus reageerida ebaselgete või ohtlike liiklusolukordade puhul.

V. OHUTUSOHVITSERIDE PÄDEVUSSTANDARDID

1. Ohutusohvitser peab oskama korraldada reisilaevadel päästevahendite kasutamist.

Ohutusohvitser peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) korraldada päästevahendite kasutamist	1. Teadmised ohutuse kontrollikavadest, sealhulgas: • turvameetmete tagamise korrast ja ohutuskavast, • hädaolukorra lahendamise kavadest ja menetlustest. 2. Teadmised päästevahenditest ja nende funktsioonidest ning oskus näidata ette, kuidas päästevahendeid kasutada. 3. Teadmised piiratud liikumisvõimega reisijatele juurdepääsetavatest aladest. 4. Oskus näidata reisijatele, sealhulgas piiratud liikumisvõimega reisijatele ette, kuidas kasutada päästevahendeid.

2. Ohutusohvitser peab oskama kohaldada ohutusjuhiseid ja võtta vajalikke meetmeid, et kaitsta reisijaid üldiselt, eriti hädaolukordades (nt evakuatsioon, kahjustus, kokkupõrge, madalale jooksmine, tulekahju, plahvatus ja muud olukorrad, mis võivad tekitada paanikat), sealhulgas pakkuda puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele otsest abi kooskõlas määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisas esitatud koolitus- ja juhendamisnõuetega.

Ohutusohvitser peab oskama:

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) rakendada ohutusjuhiseid	1. Oskus jälgida ohutussüsteeme ja -seadmeid ning korraldada ja teostada reisilaeva ohutusseadmete, sealhulgas hingamisaparaatide kontrolli. 2. Oskus korraldada hädaolukordades tegutsemise õppusi. 3. Oskus anda meeskonnaliikmetele ja pardapersonalile, kellel on turvameetmete tagamise korra kohaselt kindel roll, juhiseid päästevarustuse kasutamise, evakuatsiooniteede, kogunemisalade ja evakuatsioonialade kohta. 4. Oskus anda reisijatele reisi alguses teavet käitumiseeskirja ja ohutuskava sisu kohta.
2) võtta vajalikke meetmeid, et kaitsta reisijaid tava- ja hädaolukorras	1. Oskus rakendada turvameetmete tagamise korda, kavandades laeva osade või kogu laeva evakueerimist, võttes arvesse erinevaid hädaolukordi (nt suits, tulekahju, leke, oht laeva püstuvusele ja pardal veetavast lastist tulenevad ohud). 2. Teadmised kriisi- ja rahvahulga ohjamise ning konfliktide lahendamise põhimõtetest.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	3. Oskus anda vajalikku teavet kaptenile, reisijatele ja välistele päästejõududele.
3) pakkuda abi ja anda juhiseid, et puudega ja piiratud liikumisvõimega reisijad saaksid ohutult laevale minna, seal viibida ja laevalt lahkuda	1. Teadmised laeva juurdepääsetavusest, pardal olevatest aladest, mis on kohandatud puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute jaoks, sealhulgas nende erivajadustest seoses näiteks evakuatsiooniteede ja selliste alade korrektse märkimisega ohutuskavadesse. 2. Oskus rakendada eeskirju, milles käsitletakse puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute mittediskrimineerivat juurdepääsu ja turvameetmete tagamise korda, ning kõiki määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisas esitatud koolitusnõudeid.

3. Ohutusohvitser peab oskama suhelda algtasemel inglise keeles.

Ohutusohvitser peab oskama:

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) suhelda ohutusküsimustes algtasemel inglise keeles	1. Teadmised algtasemel inglise keele sõnavarast ja häälduses, et juhendada kõiki pardal olevaid inimesi tavaolukordades ning hoiatada ja juhendada neid hädaolukordades. 2. Oskus kasutada algtasemel inglise keele sõnavara ja häälldust, et juhendada kõiki pardal olevaid inimesi tavaolukordades ning hoiatada ja juhendada neid hädaolukordades.

4. Ohutusohvitser peab oskama täita määruse (EL) nr 1177/2010 asjakohaseid nõudeid.

Ohutusohvitser peab oskama:

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) abistada reisijaid seoses reisijate õigustega	1. Teadmised määrusega (EL) nr 1177/2010 kehtestatud siseveetranspordi eeskirjadest, eelkõige mis puudutavad reisijate mittediskrimineerimist vedajate pakutavates veotingimustes, reisijate õigusi reisi tühistamise või hilinemise korral, reisijatele antavat miinimumteavet, kaebuste menetlemist ja täitmise tagamise eeskirju. 2. Oskus anda reisijatele teavet kehtivate reisijate õiguste kohta. 3. Oskus rakendada juurdepääsu tagamise ja professionaalse abi osutamise suhtes kohaldatavaid menetlusi.

VI. VEELDATUD MAAGAASI (LNG) EKSPERDI PÄDEVUSNÕUDED

1. Ekspert peab oskama tagada vastavuse veeldatud maagaasi kütusena kasutavate veesõidukite suhtes kohaldatavatele õigusaktidele ja nõuetele ning muudele asjakohastele tervise- ja ohutuseeskirjadele.

Ekspert peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) tagada vastavuse veeldatud maagaasi kütusena kasutavate veesõidukite suhtes kohaldatavatele asjakohastele õigusaktidele ja nõuetele	1. Teadmised veeldatud maagaasi kütusena kasutavate veesõidukitega seotud eeskirjadest, nagu asjakohased politseieeskirjad, tehnilisi nõudeid käsitlevad eeskirjad ja ADN. 2. Teadmised klassifikatsiooniühingu eeskirjadest.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	3. Oskus juhendada ja jälgida meeskonnaliikmete tegevust, et tagada vastavus veeldatud maagaasi kütusena kasutavate veesõidukite suhtes kohaldatavatele asjakohastele õigusaktidele ja nõuetele ning eelkõige punkerdamise protseduurile.
2) tagada vastavuse muudele asjakohastele tervise- ja ohutuseeskirjadele sõitmise ja sildumise ajal	1. ohutuseeskirjadest, sealhulgas kohalikest nõuetest ja lubadest eelkõige sadamapiirkonnas. 2. Oskus juhendada ja jälgida meeskonnaliikmete tegevust, et tagada vastavus muudele asjakohastele tervise- ja ohutuseeskirjadele.

2. Ekspert peab teadma konkreetseid veeldatud maagaasiga seotud tähelepanu vajavaid asjaolusid, tundma riske ja neid juhtima.

Ekspert peab

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) teadma konkreetseid veeldatud maagaasi eriomadustega seotud tähelepanu vajavaid asjaolusid	1. Teadmised veeldatud maagaasi määratlusest, koostisest ja kvaliteedio-madustest, ohutuskaardist (SDS): toote füüsikalised omadused ja keskkonnanäitajad. 2. Teadmised nõuetekohasest ladustamistemperatuurist, leekpunktist, plahvatuspiiridest ja rõhunäitajatest, kriitilistest temperatuuridest, seotud ohtudest, keskkonnatingimustest, krüogeensetest omadustest, veeldatud maagaasi käitumisest õhus, aurustumisest ja inertgaasist, nt lämmastikust.
2) teadma riske ja oskama neid juhtida	1. Teadmised ohutuskavadest, ohtudest ja riskidest, sealhulgas teadmised häireplaanist ja sellega seotud ohutusülesannetest 2. Oskus korraldada riskijuhtimist, dokumenteerida pardaohutusalased protsessid (sh ohutuskavad ja ohutusjuhised), hinnata ja kontrollida ohtlikke alasid ja tuleohutust ning kasutada isikukaitsevahendeid.

3. Ekspert peab oskama käitada ohutult veeldatud maagaasiga seotud spetsiifilisi süsteeme.

Ekspert peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) käitada ohutult veeldatud maagaasiga seotud spetsiifilisi süsteeme pardal	1. Teadmised veeldatud maagaasiga seotud süsteemi tehnilistest aspektidest, nagu • üldine konfiguratsioon ja kasutamisjuhend, • veeldatud maagaasi punkerdamise süsteem, • reostustõrjeseadmed, • veeldatud maagaasi hoidlasüsteem, • gaasi ettevalmistamise süsteem, • veeldatud maagaasi torustiku süsteem, • gaasitarnesüsteem, • masinaruumi ülesehitus, • ventilatsioonisüsteem, • temperatuur ja rõhk (kuidas lugeda rõhu ja temperatuuri olekudiagrammi), • klapid (eelkõige gaaskütuse peaklapp), kaitseklapid, • kontrolli-, seire-, ohutus- ja alarmsüsteemid, gaasidetektorid (gaasianalüsaatorid) ja kuivalt avanevad liitmikud.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	2. Oskus tutvustada veeldatud maagaasi toimemehhanismi, lugeda rõhu ja temperatuuri näitu, käitada lastijääkide eemaldamise, hoidla-, gaasitarne-, ventilatsiooni-, torustiku- ja ohutussüsteeme ja klappe ning hoida veeldatud maagaasi aurustumise protsessi kontrolli all.

4. Ekspert peab oskama tagada veeldatud maagaasi süsteemi korrapärase kontrolli.

Ekspert peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) teha ja jälgida veeldatud maagaasi süsteemi korrapäraseid kontrolle	1. Teadmised veeldatud maagaasi süsteemi hooldusest ja jälgimisest. 2. Teadmised võimalikest riketest ja häiretest. 3. Oskus teha igapäevaseid, iganädalasi ja korrapäraseid perioodilisi hooldustöid, kõrvaldada rikkeid ja dokumenteerida hooldustöid.

5. Ekspert peab teadma, kuidas teostada veeldatud maagaasi punkerdamistoiminguid ohutul ja kontrollitud viisil.

Ekspert peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) teha ja jälgida punkerdamistoiminguid ohutul viisil	1. Teadmised järgmisest: • identifitseerimismärgistus vastavalt politsei- ja sadamaeeskirjadele, • punkerdamise eesmärgil haalamise ja sildumise tingimused, • veeldatud maagaasi punkerdamise protseduur, • süsteemi tühjendamine vedelast maagaasist, • asjakohased kontroll-lehed ja tarnesertifikaat, • punkerdamise ohutusmeetmed ja evakuatsioonikord. 2. Oskus alustada ja jälgida punkerdamistoiminguid, sealhulgas meetmeid, millega tagatakse ohutu sildumine, kaablite ja torude õige asukoht, et vältida leket, ning võtta vajaduse korral igal ajal meetmeid veeldatud maagaasi ja punkerdamise ühenduse ohutuks lahtiühendamiseks. 3. Oskus tagada vastavus asjakohastele ohutustsooni eeskirjadele. 4. Oskus kanda ette punkerdamistoimingu alustamisest ja teostada punkerdamist ohutult vastavalt käsiraamatule, sealhulgas oskus jälgida rõhku, temperatuuri ja veeldatud maagaasi taset tankides. 5. Oskus teha torustiku läbipuhumine, sulgeda klapid ja ühendada veesõiduk punkerdamisseadeldisest lahti ja kanda pärast punkerdamist ette toimingu lõpetamisest.

6. Ekspert peab oskama valmistada veeldatud maagaasi süsteemi ette veesõiduki hoolduseks.

Ekspert peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) valmistada veeldatud maagaasi süsteemi ette veesõiduki hoolduseks ja uueks kasutuseks	1. Teadmised õigetest läbipuhumistoimingutest, nagu gaasi eemaldamine süsteemist ja veeldatud maagaasi süsteemi inertimine enne laevaremonditehasesse sisenemist.

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
	2. Oskus teha järgmist: • veeldatud maagaasi süsteemi inertimine, • veeldatud maagaasi kütusetanki tühjendamine, • veeldatud maagaasi kütusetanki esimene täitmine (kuivatamine ja jahutamine), • kasutuselevõtt pärast laevaremonditehases peatumist.

7. Ekspert peab oskama tulla toime veeldatud maagaasiga seotud hädaolukordadega.

Ekspert peab oskama

1. VEERG PÄDEVUS	2. VEERG TEADMISED JA OSKUSED
1) reageerida asjakohaselt hädaolukordades (nagu veeldatud maagaasi lekked, naha kokkupuude madalatemperatuurilise ainega, tulekahju, konkreetset ohtu kujutavate ohtlike kaupade veoga seotud juhtumid või veesõiduki madalale jooksmine)	1. Teadmised erakorralistest meetmetest ja pardaohutuse dokumentidest (sh ohutukava ja ohutusjuhised). 2. Oskus reageerida asjakohaselt selliste hädaolukordade korral nagu • veeldatud maagaasi leke tekil, • naha kokkupuude veeldatud maagaasiga, • veeldatud maagaasi leke kinnistes ruumides (nt masinaruumis), • veeldatud maagaasi leke või maagaasi leke topeltseinte vahelistes ruumides (nt topeltseinalised kütusetankid, topeltseinalised torud), • tulekahju veeldatud maagaasi kütusetanki läheduses või masinaruumis, • rõhu suurenemine torustikus pärast avariiseiskamist eelseisva atmosfääri vabanemise või ventileerumise korral. 3. Teadmised ohtlike kaupade ja madalale jooksnud või kokku põrganud veesõidukiga seotud konkreetsetest ohtudest. 4. Oskus võtta erakorralisi meetmeid ja kaugseirega seotud erakorralisi meetmeid, nt tõrjuda õigesti veeldatud maagaasiga seotud tuld, lombi-, joa- ja pahvaktuld.

II LISA

PRAKTILISTE EKSAMITE NÕUDED

I. PÄDEVUSNÕUDED PRAKTILISE EKSAMI JAOKS, ET SAADA ERILUBA VEESÕIDUKI JUHTIMISEKS RADARI ABIL

1. **Konkreetsed pädevused ja hindamisolukorrad**

Eksamineerijad võivad ise otsustada, milline on iga eksamielemendi sisu.

Eksamineerijad peavad kontrollima elemente 1–16 ja vähemalt ühte elementidest 17–19. Taotlejad peavad saama iga elemendi puhul vähemalt 7 punkti 10st.

Nr	Pädevused	Eksamielement
1	1.1.	sisse lülitada, seadistada ja juhtida laevaradareid;
2	1.1.	sisse lülitada, seadistada ja juhtida pöördekiiruse näiturit;
3	1.1.	tõlgendada radariekraani õigesti, seadistades skaala, eraldusvõime, ereduse, võimenduse, kontrasti, muu ühendatud seadme, keskpunkti ja häälestuse;
4	1.1.	kasutada pöördekiiruse näiturit, nt seadistades selle vastavalt veesõiduki maksimaalsele pöördekiirusele;
5	2.1	teha kindlaks antenni ja kursijoone asukoha ekraanil, oma veesõiduki asukoha, kursi ja pööramissuuna ning määrata kindlaks kaugused ja ulatuse;
6	2.1	tõlgendada teiste liikluses osalejate käitumist (seisev veesõiduk, vastutulev veesõiduk ja samas suunas liikuv veesõiduk):
7	2.2	analüüsida radari abil saadud teavet, nagu kursijoon, elektrooniline peilingujoon, kaugusringid ja muudetav kaugusmarker, kajasignaali jäljed, detsentreerimine, paralleeljooned, ning selgitada radaripilti;
8	3.1	vähendada oma veesõidukist tulenevaid häireid, kontrollides antenni, vähendades varjusid ja mitmekordseid peegeldusi, nt lastiruumides;
9	3.2	võtta meetmeid, et vähendada keskkonnast tulenevaid häireid, vähendades vihma ja lainete, hajualade (nt sillad), elektriülekandeliinide ja kaablite tekitatud väärpeegelduste/parasiitkaja-signaalide ning vari- ja eksikaja mõju;
10	3.3	kõrvaldada muudest radarseadmetest tulenevad häired, kasutades häirevähendust;
11	4.1.	jagada tekimeeskonna liikmetele ülesandeid;
12	4.1.	tagada koostöö roolis oleva isiku ja laevaradareid kasutava isiku vahel vastavalt nähtavusele ja roolimaja omadustele;
13	4.1	kasutada pöördekiiruse näiturit ja sisevete-ECDISi või sarnaseid kuvareid koos radariga;
14	4.1.	käituda piiratud nähtavuse ja hea nähtavuse korral vastavalt politseieeskirjadele;
15	4.1.	kasutada raadiot ja helisignaale ning otsustada kursi üle, kasutades radari abil saadud teavet;
16	4.1.	anda käsklusi roolis olevale isikule, sealhulgas kontrollida tema nõutavaid teadmisi ja oskusi;
17	5.1	võtta asjakohaseid meetmeid suure liiklustiheduse korral;
18	5.1.	võtta asjakohaseid meetmeid seadmete tõrke korral;
19	5.1.	reageerida asjakohaselt ebaselges või ohtlikus liiklusolukorras.

2. **Praktilise eksami jaoks kasutatava veesõiduki tehnilised nõuded**

Praktilise eksami jaoks kasutatav veesõiduk kuulub direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 2 alla.

Veesõiduk, mida kasutatakse praktilise eksami jaoks, et hinnata radari abil sõitva kapteni pädevust, peab vastama standardi ES-TRIN 2017/1 ([1]) artiklis 7.06 sätestatud tehnilistele nõuetele. Veesõiduk peab olema varustatud toimiva sisevete-ECDISiga või sarnase seadmega, mis kuvab elektroonilisi kaarte.

II. PÄDEVUSNÕUDED PRAKTILISE EKSAMI JAOKS, ET SAADA OHUTUSOHVITSERIDELE VÄLJASTATAV KVALIFIKATSIOONI-TUNNISTUS

1. **Konkreetsed pädevused ja hindamisolukorrad**

Eksamineerijad võivad ise otsustada, milline on iga eksamielemendi sisu.

Eksamineerijad peavad kontrollima I kategooria 14 elemendist 11 elementi, tingimusel et kontrollitakse elementi 16 ja elementi 20.

Eksamineerijad peavad kontrollima II kategooria 8 elemendist 7 elementi.

Taotlejad võivad saada iga elemendi eest maksimaalselt 10 punkti.

I kategooria puhul peavad taotlejad saama iga elemendi puhul vähemalt 7 punkti 10st. II kategooria puhul peavad taotlejad saama kokku vähemalt 45 punkti.

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
1	1.1.	näidata reisijatele ette, kuidas kasutada päästerõngaid;	I
2	1.1.	näidata reisijatele, tekimeeskonna liikmetele ja pardapersonalile ette, kuidas kasutada päästeveste, sealhulgas nendele isikutele mõeldud konkreetset individuaalset päästevarustust, kes ei täida ülesandeid turvameetmete tagamise korra raames;	I
3	1.1.	näidata ette, kuidas kasutada asjakohast varustust, kui tuleb evakueeruda madalasse vette, kaldale või teisele veesõidukile;	I
4	1.1.	näidata ette, kuidas kasutada laevapaati, sealhulgas selle mootorit ja helgiheitjat, või standardi ES-TRIN 2017/1 artikli 19.15 kohast platvormi, mis asendab laevapaati või standardi ES-TRIN 2017/1 artikli 19.09 lõigete 5–7 kohaseid ühispääste-vahendeid;	I
5	1.1.	näidata ette, kuidas kasutada sobivat kanderaami;	I
6	1.1.	näidata ette, kuidas kasutada esmaabipakke;	I
7	1.1.	näidata ette, kuidas kasutada standardi ES-TRIN 2017/1 artikli 19.12 lõike 10 kohaseid autonoomse hingamisaparaadi ja seadmete komplekte ning suitsumaske;	I
8	2.1.	kontrollida ja jälgida käesoleva tabeli numbrite 1–7 all nimetatud seadmete kontrollivahemikke;	II
9	2.1.	kontrollida ja jälgida nende isikute vajalikku kvalifikatsiooni, kes kasutavad esmaabipakke, autonoomse hingamisaparaadi ja seadmete komplekte ning suitsumaske;	II
10	2.1.	paigutada ja jagada päästevahendeid nõuetekohaselt;	I
11	2.3.	määrata kindlaks piiratud liikumisvõimega reisijatele juurdepääsetavad alad;	II
12	1.1.	näidata piiratud liikumisvõimega reisijatele ette, kuidas kasutada päästevahendeid;	I
13	2.1	selgitada turvameetmete tagamise korra ja ohutuskava elemente;	II

([1]) Euroopa standard, millega kehtestatakse siseveelaevade tehnilised nõuded on kättesaadav aadressil https://www.cesni.eu.

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
14	2.1.	jagada tekimeeskonnale ülesandeid vastavalt turvameetmete tagamise korrale ja ohutuskavale;	II
15	2.3	jagada tekimeeskonnale ülesandeid, võttes arvesse piiratud liikumisvõimega isikute mittediskrimineerivat juurdepääsu ja turvameetmete tagamise korda;	II
16	2.3	korraldada vastavalt määruse (EL) nr 1177/2010 IV lisale piiratud liikumisvõimega isikute alaseid koolitusi ja juhendamist;	I
17	2.2	korraldada reisijateala evakuatsioon, selgitades, milliseid konkreetseid meetmeid tuleb võtta kokkupõrke, madalale jooksmise, suitsu ja tulekahju korral;	I
18	2.2.	kustutada tekkinud tuld ning käsitseda vee- ja tulekindlaid uksi;	I
19	2,2.	anda vajalikku teavet kaptenile, reisijatele ja välistele päästejõududele imiteeritud hädaolukorras;	II
20	3.1	kasutada algtasemel inglise keele sõnavara ja hääldust, et juhendada reisijaid ja pardapersonali tavaolukordades ning hoiatada ja juhendada neid hädaolukordades;	I
21	4.1	selgitada, millised on kehtivad reisijate õigused;	I
22	4.1	rakendada reisijatele juurdepääsu tagamise ja professionaalse abi osutamise suhtes kohaldatavaid menetlusi vastavalt määrusele (EL) nr 1177/2010.	II

2. **Praktilise eksami jaoks kasutatava veesõiduki ja kaldarajatise tehnilised nõuded**

Hindamise koht peab olema varustatud reisilaevadele mõeldud päästevahenditega, mis on vajalikud, et näidata ette eksamielement nr 2, sealhulgas kehtiva standardi ES-TRIN 2017/1 kohaste kajutitega laevadele mõeldud päästevahenditega, Kõnealune koht peab olema varustatud standardile ES-TRIN 2017/1 vastava turvameetmete tagamise korra ja ohutuskavaga ning sobivate ruumide ja varustusega, et hinnata oskust korraldada evakuatsiooni ning käitumist tulekahjule reageerimisel ja selle tõrjumisel.

Praktilise eksami jaoks kasutatav veesõiduk kuulub direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 2 alla.

III. PÄDEVUSNÕUDED PRAKTILISE EKSAMI JAOKS, ET SAADA VEELDATUD MAAGAASI EKSPERDILE VÄLJASTATAV KVALIFIKATSIOONITUNNISTUS

1. **Konkreetsed pädevused ja hindamisolukorrad**

Eksamineerijad võivad ise otsustada, milline on iga eksamielemendi sisu. Eksamineerijad peavad kontrollima I kategooria 11 elemendist 9 elementi.

Eksamineerijad peavad kontrollima II kategooria 7 elemendist 5 elementi.

Taotlejad võivad saada iga elemendi eest maksimaalselt 10 punkti.

I kategooria puhul peavad taotlejad saama iga kontrollitud elemendi puhul vähemalt 7 punkti 10st. II kategooria puhul peavad taotlejad saama kokku vähemalt 30 punkti.

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
1	1.1	juhendada ja jälgida meeskonnaliikmete tegevust, et tagada vastavus veeldatud maagaasi kütusena kasutavate veesõidukite suhtes kohaldatavatele asjakohastele õigusaktidele ja nõuetele ning eelkõige punkerdamise protseduurile;	II
2	1.2	juhendada ja jälgida meeskonnaliikmete tegevust, et tagada vastavus muudele asjakohastele tervise- ja ohutuseeskirjadele.	II

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
3	2.2	korraldada riskijuhtimist, dokumenteerida pardaohutusalased protsessid (sh ohutuskavad ja ohutusjuhised), hinnata ja kontrollida ohtlikke alasid ja tuleohutust ning kasutada isikukaitsevahendeid;	II
4	3.1	tutvustada veeldatud maagaasi toimemehhanismi;	II
5	3.1	lugeda rõhu ja temperatuuri näitu, käitada lastijääkide eemaldamise, hoidla-, torustiku-, gaasitarne-, ventilatsiooni- ja ohutussüsteeme ja klappe ning hoida kontrolli all veeldatud maagaasi aurustumisprotsessi;	I
6	4.1	teha igapäevaseid, iganädalasi ja korrapäraseid perioodilisi hooldustöid;	I
7	4.1	kõrvaldada hoolduse ajal tuvastatud rikkeid;	I
8	4.1	dokumenteerida hooldustöid;	II
9	5.1	alustada ja jälgida punkerdamistoiminguid, sealhulgas meetmeid, millega tagatakse ohutu sildumine, kaablite ja torude õige asukoht, et vältida leket, ning võtta vajaduse korral igal ajal meetmeid veeldatud maagaasi ja punkerdamise ühenduse ohutuks lahtiühendamiseks;	I
10	5.1	tagada vastavus asjakohastele ohutustsooni eeskirjadele;	II
11	5.1	kanda ette punkerdamistoimingu alustamisest;	II
12	5.1	teostada punkerdamist ohutult vastavalt käsiraamatule, sealhulgas oskus jälgida rõhku, temperatuuri ja veeldatud maagaasi taset tankides;	I
13	5.1	teha torustiku läbipuhumine, sulgeda klapid ja ühendada veesõiduk punkerdamis-seadeldisest lahti ja kanda pärast punkerdamist ette toimingu lõpetamisest;	I
14	6.1	teha • veeldatud maagaasi süsteemi inertimine, • veeldatud maagaasi kütusetanki tühjendamine, • veeldatud maagaasi kütusetanki esimene täitmine (kuivatamine ja jahutamine), • kasutuselevõtt pärast laevaremonditehases peatumist;	I
15	7.1	reageerida asjakohaselt järgmistes hädaolukordades: ☐ veeldatud maagaasi leke tekil, ☐ naha kokkupuude veeldatud maagaasiga, ☐ veeldatud maagaasi leke kinnistes ruumides (nt masinaruumis), ☐ veeldatud maagaasi leke või maagaasi leke topeltseinte vahelistes ruumides (nt topeltseinalised kütusetankid, topeltseinalised torud);	I
16	7.1	reageerida asjakohaselt tulekahjule veeldatud maagaasi kütusetanki läheduses või masinaruumis;	I
17	7.1	reageerida asjakohaselt rõhu suurenemisele torustikus pärast avariiseiskamist eelseisva atmosfääri vabanemise või ventileerumise korral;	I
18	7.1	võtta erakorralisi meetmeid ja kaugseirega seotud erakorralisi meetmeid, nt tõrjuda õigesti veeldatud maagaasiga seotud tuld, lombi-, joa- ja pahvaktuld.	I

2. **Praktilise eksami jaoks kasutatava veesõiduki ja kaldarajatise tehnilised nõuded**

Veesõiduk ja kaldarajatised peavad olema varustatud järgmisega.

1. Hindamiseks kasutatavad dokumendid, nagu

1.1. turvameetmete tagamise kord (sh ohutuskava ja ohutusjuhised) vastavalt standardi ES-TRIN 2017/1 artiklile 30.03;

1.2. riskihindamine vastavalt standardi ES-TRIN 2017/1 8. lisa I jao punktile 1.3;

1.3. kõik muud standardi ES-TRIN 2017/1 artikli 30.01 lõikega 5 nõutavad dokumendid, sealhulgas üksikasjalik kasutamisjuhend vastavalt standardi ES-TRIN 2017/1 8. lisa I jao punktile 1.4.9.

2. Spetsiifilised süsteemid veeldatud maagaasi kasutamiseks

2.1. veeldatud maagaasi punkerdamise süsteem, sh punkerdusjaam,

2.2. veeldatud maagaasi hoidlasüsteem,

2.3. veeldatud maagaasi torustiku süsteem,

2.4. gaasitarnesüsteem,

2.5. gaasi ettevalmistamise süsteem.

3. Sobiv masinaruum

3.1. ventilatsioonisüsteem,

3.2. lekke vältimise ja ohjamise süsteem,

3.3. seire- ja ohutussüsteem ning

3.4. täiendav tuletõrjesüsteem.

Praktilise eksami jaoks kasutatav veesõiduk kuulub direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 2 alla.

IV. PÄDEVUSNÕUDED PRAKTILISE EKSAMI JAOKS, ET SAADA KAPTENILE VÄLJASTATAV KVALIFIKATSIOONITUNNISTUS

1. **Konkreetsed pädevused ja hindamisolukorrad**

Eksam koosneb kahest osast: üks reisi kavandamise kohta ja teine reisi läbiviimise kohta. Reisi läbiviimist hinnatakse ühe hindamisperioodi jooksul. Iga eksamiosa koosneb mitmest elemendist.

Kaptenite puhul, kes ei ole läbinud heakskiidetud koolitusprogrammi, mis põhineb käitamistasandi pädevusnõuetel, ega läbinud haldusasutuse tehtud pädevushindamist, mille eesmärk on kontrollida, kas käitamistasandi pädevusnõuded on täidetud, täiendatakse nõudeid konkreetsete elementidega, mis on sätestatud V jaos esitatud pädevusnõuetes (järelevalvet käsitlev lisamoodul seoses kaptenile väljastatava kvalifikatsioonitunnistuse saamiseks korraldatava praktilise eksamiga).

Sisu osas peab eksam vastama järgmistele nõuetele.

Reisi kavandamine

Reisi kavandamist käsitlev eksamiosa koosneb 1. liites esitatud tabelis loetletud elementidest. Elemendid on vastavalt nende olulisusele rühmitatud I ja II kategooriasse. Selle nimekirja igast kategooriast valitakse ja kontrollitakse eksamil 10 elementi.

Reisi läbiviimine

Taotlejad peavad tõendama, et nad suudavad reisi läbi viia. Möödapääsmatu eeltingimus on see, et taotlejad juhivad ise veesõidukit. Üksikud kontrollitavad elemendid on esitatud 2. liite tabelis ja – erinevalt reisi kavandamise osast – tuleb neid kõiki alati kontrollida.

Eksamineerijad võivad ise otsustada, milline on iga üksiku eksamielemendi sisu.

1. liide

Reisi kavandamist käsitleva eksamiosa sisu

Iga kategooria puhul kontrollitakse 10 elementi. Taotleja võib saada iga elemendi eest maksimaalselt 10 punkti.

I kategooria puhul peavad taotlejad saama iga kontrollitud elemendi puhul vähemalt 7 punkti 10st. II kategooria puhul peavad taotlejad saama kokku vähemalt 60 punkti.

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
1	1.1.1	navigeerida Euroopa siseveeteedel (sh lüüsid ja tõsteseadmed) vastavalt navigeerimiskokkulepetele agendiga;	I
2	1.1.3	kaaluda veesõiduki käitamise majanduslikke ja ökoloogilisi aspekte, et kasutada veesõidukit tõhusalt ja hoida keskkonda;	II

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
3	1.1.4	võtta arvesse veeteede tehnilist struktuuri ja profiili ning rakendada ettevaatusabinõusid;	I
4	1.2.1	tagada veesõiduki ohutu mehitamine kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega;	I
5	1.3.3	tagada ohutu pääs veesõidukile;	II
6	2.1.1	järgida siseveelaevade ehitamise ja konstruktsiooni põhimõtteid;	II
7	2.1.2	eristada veesõiduki ehitusmeetodeid ja selle käitumist vees, eelkõige seoses püstuvuse ja tugevusega;	II
8	2.1.3	teada veesõiduki konstruktsiooniosasid ning kontrollida ja analüüsida kahjustusi;	II
9	2.1.4	võtta meetmeid, et kaitsta veesõiduki veepidavust;	I
10	2.2.1	saada aru laevavarustuse funktsioonidest;	II
11	2.2.2	järgida lasti ja reisijate veoga seotud konkreetseid nõudeid;	I
12	3.1.1	mõista lasti veo korraldamisega seotud asjakohaseid riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi eeskirju, reegleid ja standardeid;	II
13	3.1.2	koostada lastimiskavasid, võttes arvesse teadmisi lasti laadimisest ja ballastisüsteemidest, et hoida laevakere pinge lubatavates piirides;	I
14	3.1.3.	kontrollida lastimis- ja lossimistoiminguid, et tagada ohutu vedu;	I
15	3.1.4	eristada mitmesuguseid kaupu ja nende omadusi, et jälgida ja tagada kaupade ohutu ja turvaline laadimine vastavalt lastimiskavale;	II
16	3.2.1	võtta arvesse lasti ja lastimistoimingute mõju trimmile ja püstuvusele;	I
17	3.2.2	kontrollida veesõiduki tegelikku tonnaaži, kasutada püstuvuse ja trimmi diagramme ning pinge arvutamise seadmeid (sh ADB (automaatne andmebaas)), et kontrollida lastimiskava;	I
18	3.3.1	mõista reisijate veoga seotud asjakohaseid riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi eeskirju, reegleid ja standardeid;	II
19	3.3.2	korraldada ja jälgida ohutusõppusi, nagu on ette nähtud häireplaanis, et tagada ohutu käitumine võimalikus ohuolukorras;	II
20	3.3.3	suhelda reisijatega hädaolukorras;	I
21	3.3.4	määrata kindlaks reisijate piiratud juurdepääsuga seotud riskianalüüs pardal ja jälgida selle teostamist ning kehtestada pardal tõhus kaitsesüsteem, et hoida ära loata juurdepääs;	II
22	3.3.5	analüüsida reisijate aruandeid (nt ettenägematute sündmuste, solvamise, vandalismi kohta), et reageerida vastavalt;	II
23.	4.4.1	vältida elektroonika- ja elektriseadmete võimalikke kahjustusi pardal;	II
24	4.5.3	hinnata tehnilisi ja sisedokumente;	II

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
25	5.1.1	tagada meeskonnaliikmete ohutu käitumine materjalide ja varuosade kasutamisel;	II
26	5.1.2	määrata kindlaks, jälgida ja tagada töökord, et meeskonnaliikmed oskaksid teha iseseisvalt hooldus- ja remonditöid;	II
27	5.1.3	osta ja kontrollida materjale ja tööriistu, pidades silmas tervise- ja keskkonnakaitset;	II
28	5.1.4	tagada, et trosse ja köisi kasutatakse vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kavandatud eesmärgil;	II
29	6.3.2	kohaldada riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi sotsiaalõigusakte;	II
30	6.3.3	järgida ranget alkoholi ja uimastite keeldu ning reageerida asjakohaselt rikkumise korral, võtta vastutus ja selgitada sobimatu käitumise tagajärgi;	II
31	6.3.4	korraldada toiduainetega varustamine ja toidu valmistamine pardal;	II
32	7.1.1	kohaldada riiklikke ja rahvusvahelisi õigusakte ning võtta asjakohaseid meetmeid tervise kaitseks ja õnnetuste vältimiseks;	II
33	7.1.2	kontrollida ja jälgida veesõiduki tunnistuse ning muude veesõiduki ja selle käitamisega seotud dokumentide kehtivust;	I
34	7.1.3	järgida ohutuseeskirju kõikide tööprotseduuride ajal, kasutades õnnetuste vältimiseks asjakohaseid ohutusmeetmeid;	I
35	7.1.4	kontrollida ja jälgida kõiki ohutusmeetmeid, mida on vaja võtta kinniste ruumide puhastamiseks enne, kui inimesed need ruumid avavad, neisse sisenevad ja neid puhastavad;	II
36	7.2.5	kontrollida päästevahendeid ja isikukaitsevahendite nõuetekohast kasutamist;	II
37	7.3.1	alustada ettevalmistusi eri liiki hädaolukordade päästekavadele;	II
38	7.4.1	rakendada ettevaatusabinõusid, et vältida keskkonnareostust, ja kasutada asjakohaseid seadmeid;	II
39	7.4.2	kohaldada keskkonnakaitsealaseid õigusakte;	II
40	7.4.3	kasutada seadmeid ja materjale säästlikul ja keskkonnasõbralikul viisil.	II

2. liide

Reisi läbiviimist käsitleva eksamiosa sisu

Kõiki käesolevas eksamiosas loetletud elemente tuleb kontrollida. Iga elemendi puhul peab taotleja saama vähemalt 7 punkti maksimaalsest 10 punktist.

Nr	Pädevused	Eksamielement
1	1.1.1	juhtida ja manööverdada veesõidukit vastavalt olukorrale ja navigatsioonialaste õigusaktide kohustuslikele nõuetele (sõltuvalt voolu kiirusest ja suunast, kontrollides vee sügavust ja lastis laeva süvist, sügavust kiilu all, liiklustihedust, vastasmõju teiste veesõidukitega jne);
2	1.1.4	silduda ja lahkuda kai äärest siseveesõidukiga õigesti ja nõuetekohaselt ning vastavalt kohustuslikele ja/või ohutusnõuetele;
3	1.1.5	reguleerida või lähtestada vajaduse korral navigatsioonivahendid;
4	1.1.5	koguda navigeerimiseks vajalikku teavet, mis saadakse navigatsioonivahendite abil, ja kasutada seda veesõiduki juhtimise kohandamiseks;
5	1.1.6	lülitada roolimiskohas sisse vajalikud seadmed (navigatsioonivahendid, nagu sisevete-AIS ja sisevete-ECDIS) ja neid reguleerida;
6	2.2.2	kontrollida, et veesõiduk on eeskirjade kohaselt reisiks valmis ning et last ja muud esemed on eeskirjade kohaselt ohutult paigutatud;
7	4.2.2	reageerida navigeerimise ajal asjakohaselt riketele (vajaduse korral imiteerituna) (nt jahutusvee temperatuuri tõus, mootori õlirõhu langus, peamasina(te) rike, roolirike, häiritud raadioside, raadiotelefoni rike, teise veesõiduki ebakindel suund), otsustada järgmiste sammude üle ja korraldada või astuda asjakohaseid samme hooldustööde tegemiseks, et tagada ohutu navigeerimine;
8	5.1.2	juhtida veesõidukit nii, et suudaks ette näha võimalikku õnnetust, ning vältida ebavajalikku kulumist; kontrollida sagedasti olemasolevaid näitajaid;
9	6.1.1	luua konkreetne suhtlus meeskonnaliikmetega (pardal toimuv suhtlus) seoses mitmesuguste manöövritega ja osana personali koosolekutest (nt infotunnid) või isikutega, kellega on vaja teha koostööd (kasutades kõiki raadiosidevõrke);
10	6.2.2	suhelda nende tegevuste ajal asjaomaste isikutega (pardal) ja teiste osalistega (valdkondliku liikluskeskusega, teise veesõidukiga jne) vastavalt eeskirjadele (võrgud, läbitavale marsruudile jäävad veeteed): kasutada raadiotelefoni ja telefoni;
11	7.3.3	tulla toime hädaolukorraga (vajaduse korral imiteerituna, nt üle parda kukkumine, avarii, tulekahju pardal, ohtlike ainete väljavool, lekked) kiire ja aruka päästetöö ja/või kahjustuste piiramise toimingute või meetmete abil; teatada hädaolukorra puhul asjaomastele isikutele ja pädevatele asutustele;
12	7.3.4	suhelda rikete korral asjaomaste isikutega (pardal) ja teiste osalistega (kasutada raadiotelefoni ja telefoni), et probleemid saaksid lahendatud.

2. **Praktilise eksami jaoks kasutatava veesõiduki tehnilised nõuded**

Praktilise eksami jaoks kasutatav veesõiduk kuulub direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 2 alla.

V. PÄDEVUSNÕUDED JÄRELEVALVET KÄSITLEVA LISAMOODULI JAOKS SEOSES KAPTENILE VÄLJASTATAVA KVALIFIKATSIOONITUNNISTUSE SAAMISEKS KORRALDATAVA PRAKTILISE EKSAMIGA

Kandidaadid, kes ei ole läbinud heakskiidetud koolitusprogrammi, mis põhineb käitamistasandi pädevusnõuetel, ega läbinud haldusasutuse tehtud pädevushindamist, mille eesmärk on kontrollida, kas käitamistasandi pädevusnõuded on täidetud, peavad läbima käesoleva mooduli.

Lisaks nõuetele, millele on osutatud kaptenile väljastatava kvalifikatsioonitunnistuse saamiseks tehtava praktilise eksamiga seotud pädevusnõuetes, tuleb täita ka allpool loetletud nõuded.

1. **Konkreetsed pädevused ja hindamisolukorrad**

Eksamineerijad võivad ise otsustada, milline on iga eksamielemendi sisu. Eksamineerijad peavad kontrollima I kategooria 25 elemendist 20 elementi.

Eksamineerijad peavad kontrollima II kategooria 12 elemendist 8 elementi.

Taotlejad võivad saada iga elemendi eest maksimaalselt 10 punkti.

I kategooria puhul peavad taotlejad saama iga elemendi puhul vähemalt 7 punkti 10st. II kategooria puhul peavad taotlejad saama kokku vähemalt 40 punkti.

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
1	0.1.1	kasutada pardal olevaid materjale, nt vintse, pollareid, köisi ja trosse, võttes arvesse asjakohaseid ohutusmeetmeid, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamine;	I
2	0.1.2	ühendada ja lahti ühendada tõukepraamide koosseise, kasutades nõutavaid seadmeid ja materjale;	I
3	0.1.2	kasutada ühendamistoimingute jaoks pardal olevaid seadmeid ja materjale, võttes arvesse asjakohaseid ohutusmeetmeid, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamine;	I
4	0.1.3	näidata ette ankurdamistoimingud.	I
5	0.1.3	kasutada ankurdamistoiminguteks pardal olevaid materjale, võttes arvesse asjakohaseid ohutusmeetmeid, sealhulgas isikukaitsevahendite ja päästevarustuse kasutamine;	I
6	0.1.4	tagada veesõiduki veekindlus;	I
7	0.1.4	teha vastavalt kontroll-lehele tekil ja eluruumides töid, nagu veekindlaks tegemine ning luukide ja avade veetihedalt sulgemine;	I
8	0.1.5	selgitada ja näidata tekimeeskonna liikmele ette protseduurid, mis on vajalikud lüüside, paisude ja sildade läbimisel;	II
9	0.1.6	kasutada ja hoida töökorras veesõiduki päeva- ja öömärkide süsteemi, signaalmärke ja helisignaale;	I
10	0.3.3	kasutada laaditud või lossitud lasti koguse määramise meetodeid;	II
11	0.3.3	arvutada vedellasti kogus, kasutades mõõtmisandmeid või mõõtetabeleid või mõlemaid;	II
12	0.4.1	käitada ja juhtida masinaruumis masinaid, järgides vastavat korda;	I
13	0.4.1	selgitada pilsi- ja ballastisüsteemi ohutut toimimist, käitamist ja hooldamist, sealhulgas kanda ette ümberpumpamisega seotud intsidentidest, ning oskus määrata õigesti tanki vedelikutase ja sellest ette kanda;	II
14	0.4.1	valmistada ette ja viia läbi mootori väljalülitamine pärast selle käitamist;	I
15	0.4.1	käitada pilsi-, ballasti- ja lasti pumbasüsteeme;	I
16	0.4.1	kasutada hüdraulilisi ja pneumaatilisi süsteeme;	I
17	0.4.2	kasutada jaotuskilpi;	I
18	0.4.2	kasutada kaldaelektrit;	I
19	0.4.3	kohaldada ohutut töökorda mootorite ja seadmete hooldamisel ja remontimisel;	I

Nr	Pädevused	Eksamielement	Kategooria I-II
20	0.4.5	hooldada ja hoida korras pumpasid, torustikke, pilsi- ja ballastisüsteeme;	II
21	0.5.1	puhastada kõiki eluruume ja roolimaja ning hoida majapidamist heas korras, et see vastaks hügieenieeskirjadele, sealhulgas vastutada oma eluruumi eest;	II
22	0.5.1	puhastada masinaruume ja masinaid, kasutades sobivaid puhastusaineid;	I
23	0.5.1	puhastada ja kaitsta veesõiduki välisosasid, keret ja tekke vajalikus järjekorras, kasutades sobivaid materjale vastavalt keskkonnakaitse-eeskirjadele;	II
24	0.5.1	kanda hoolt veesõiduki ja majapidamisjäätmete kõrvaldamise eest vastavalt keskkonnakaitse-eeskirjadele;	II
25	0.5.2	hooldada ja kanda hoolt kõikide tehniliste seadmete eest vastavalt tehnilistele juhenditele ning kasutada hooldusprogramme (sh digitaalseid);	I
26	0.5.3	kasutada ja hoida köisi ja trosse vastavalt ohututele töötavadele ja -eeskirjadele;	II
27	0.5.4	pleissida trosse ja köisi, teha sõlmi vastavalt nende kasutusele ning hooldada trosse ja köisi;	I
28	0.6.1	kasutada vajalikke tehnilisi ja merendustermineid ning standardsete suhtlusfraaside sotsiaalaspektidega seotud termineid;	I
29	0.7.1	vältida pardal esinevate hädaohtudega seotud ohtusid;	I
30	0.7.1	vältida tegevusi, mis võivad ohustada töötajaid või veesõidukit;	I
31	0.7.2	kasutada isikukaitsevahendeid;	I
32	0.7.3	kasutada ujumisoskust päästeoperatsioonides;	II
33	0.7.3	kasutada päästevarustust päästeoperatsioonide korral ning päästa ja transportida kannatanut;	II
34	0.7.4	hoida evakuatsiooniteed vabana;	II
35	0.7.5	kasutada hädaolukorra side- ja häiresüsteeme ning -seadmeid;	I
36	0.7.6, 0.7.7	kasutada mitmesuguseid tulekustutusmeetodeid ning kustutusseadmeid ja -paigaldisi;	I
37	0.7.8	anda esmaabi.	I

2. **Miinimumnõuded veesõidukile, kus toimub praktiline eksam**

Praktilise eksami jaoks kasutatav veesõiduk kuulub direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 2 alla.

III LISA

VALMENDITE HEAKSKIITMISE NÕUDED

I. SISEVEELIIKLUSE LAEVAJUHTIMIS- JA RADARVALMENDITE TEHNILISED JA FUNKTSIONAALSED NÕUDED

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
1.	Laevaradarid	Valmendile peab olema paigaldatud vähemalt üks laevaradar, millel on samad funktsioonid kui standardi ES-TRIN kohasel tüübikinnitusega siseveeteede laevaradaril.	Kontrollitakse, kas sellel seadmel on samad funktsioonid kui tüübikinnitusega siseveeteede laevaradaril.	x	x
2.	Sidesüsteem	Valmendile tuleb paigaldada sidesüsteem, millel on — alternatiivne sisetelefoniühendus ja — kaks sõltumatut siseveeteede raadiosidesüsteemi.	Kontrollitakse, kas valmendile on paigaldatud sidesüsteemid.	x	x
3.	Sisevete-ECDIS	Valmendile tuleb paigaldada vähemalt üks sisevete-ECDIS.	Kontrollitakse, kas sellel seadmel on samad funktsioonid kui sisevete-ECDISil.	x	
4.	Harjutuste ala	Harjutuste alal peab olema vähemalt üks tüüpiline jõgi, millel on kõrvalharud või kanalid ja sadamad.	Ala visuaalne kontroll.	x	x
5.	Helisignaalid	Helisignaale võib anda pedaalide või nuppude abil.	Kontrollitakse, kas pedaalid või nupud toimivad õigesti.	x	x
6.	Öiste käigutulede paneel	Valmendile paigaldatakse öiste käigutulede paneel	Kontrollitakse, kas öiste käigutulede paneel toimib õigesti.	x	x
7.	Veesõiduki matemaatilised mudelid	Vähemalt kolm tüüpilise veesõiduki matemaatilist mudelit erinevate käiturite ja koormustingimustega, sealhulgas ühe väikese veesõiduki kohta, mis võib olla puksiir, ühe keskmise suurusega veesõiduki (nt 86 m pikk) kohta ja ühe suure veesõiduki (nt 110 või 135 m pikk) kohta.	Kontrollitakse, kas kolm kohustuslikku mudelit on olemas.	x	
8.	Veesõiduki matemaatilised mudelid	Vähemalt üks tüüpilise veesõiduki (nt 86 m pikk) matemaatiline mudel.	Kontrollitakse, kas kohustuslik mudel on olemas.		x
9	Olemasolevate märkveesõidukite arv [1]	Valmendi peab sisaldama vähemalt viie Rahvusvahelise Transpordifoorumi (CEMT) klassi märkveesõidukit.	Kontrollitakse, kas nõutav arv ja valik märkveesõidukeid on olemas.	x	x
10.	Operaatori asukoht	Operaator peab oskama suhelda kõikidel VHF-kanalitel. Operaator peab oskama jälgida kanalite kasutamist.	Kontrollitakse, kas operaator oskab suhelda kõikidel VHF-kanalitel ja jälgida kõikide kanalite kasutamist.	x	x

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
11.	Mitmesugused harjutused	Peab olema võimalus luua, salvestada ja teha erinevaid harjutusi, mida saab tegemise ajal muuta.	Tehakse erinevaid toiminguid.	x	x
12.	Eraldatavad harjutused	Kui eksamineeritakse rohkem kui üht taotlejat, ei tohi ühe taotleja harjutused segada teise taotleja harjutusi.	Iga taotleja jaoks esitatakse harjutus uuesti.	x	x
13.	Veesõiduki komandosilla funktsioonid ja sillatöö korraldamine	Roolimaja peab olema projekteeritud nii, et radari abil navigeerib üks inimene, nagu on ette nähtud standardis ES-TRIN 2017/1.	Kontrollitakse, kas sillatöö korraldamine ja seadmete funktsioonid vastavad siseveesõidukite suhtes kohaldatavatele tehnilistele nõuetele. Kontrollitakse, kas roolimaja on projekteeritud ühe inimese jaoks, kes juhib toiminguid.	x	x
14.	Roolimispult (sild/kabiin)	Roolimispuldid sarnanevad kuju ja suuruse poolest siseveesõidukite pardal olevatega.	Visuaalne kontroll.	x	x
15.	Operaatori asukoht	1. Peab olema eraldi ruum, kus operaator(id) ja eksamineerija(d) saavad istuda ning kus eksamineerija peab nägema taotleja radaripilti. 2. Roolimaja ja operaatori tööruum peavad olema üksteisest eraldatud. Need peavad olema võimalikult helikindlad. 3. Operaator peab suutma kasutada samaaegselt vähemalt kahte VHF-kanalit. 4. Operaator peab suutma selgelt kindlaks teha, millist raadiosidekanalit taotleja kasutab.	Operaatori asukoha visuaalne kontroll ja funktsionaalsuse kontroll.	x	x
16.	Teabe-/eksamiruum	Võimalus taasesituseks operaatori asukohas või eksamiruumis.	Jälgitakse hindamistegevust.	x	x
Oma veesõiduk ([2])					
17.	Vabadusastmed	Valmendi peab suutma esitada kuvaril liikumist kuues vabadusastmes.	Valmendis esitatud kuut vabadusastet saab hinnata kuvari jälgimise või instrumentidega. Seepärast tehakse järgmised manöövrid, kasutades väikest veesõidukit, mis tavaliselt liigub eristatavalt ja kiiremini kui suuremad veesõidukid. — Kui pööretel navigeerimisel ettepoole vaadates silmapiir õõtsub, rakendatakse rullumist. — Kui veesõiduki vöör tõuseb ja langeb tugeval pikisuunalisel kiirendusel, rakendatakse pikiõõtsumist. — Kui püsisügavusel kiiruse suurenedes kajaloodi näit muutub, rakendatakse püstõõtsumist. See katse kujutab endast kiirusvaje modelleerimist.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
18.	Vabadusastmed	Valmendi peab suutma liikumist modelleerida kolmes vabadusastmes.	Hinnatakse valmendis kasutatavaid vabadusastmeid.		x
19.	Käitursüsteem	Käitursüsteemi kõikide komponentide tööd modelleeritakse võimalikult realistlikult ja võetakse arvesse kõiki asjakohaseid mõjusid.	Jõuseadet katsetatakse kiirendus- ja pidurdusmanöövritega, mille ajal jälgitakse mootori tööd (reaktsioon gaasihoova kasutamisele) ja veesõiduki käitumist (maksimaalset kiirust ja käitumist ajas).	x	x
20.	Juhtseadmed	Juhtseade käitub rooli pöördekiiruse osas võimalikult realistlikult ja võtab arvesse kõige olulisemaid mõjusid.	Juhtseadmete modelleerimise kvaliteedi kontrollimiseks tehakse mitmesuguseid uuringuid. Piirangud esitatakse juhul, kui ei ole võimalik hinnata käitumist ilma seisundi muutujaid käsitlevate eeskirjadeta. — Reageerimine: juhtseadet kasutatakse edasi- ja tagasikäigu puhul. Jälgitakse, kas veesõiduki suund hakkab muutuma. — Rooli pöördekiirus: kasutatakse juhtseadet ja jälgitakse pöördekiirust ekraanil. Seda on võimalik mõõta, kui kiirus on realistlik.	x	x
21.	Madalvee mõju	Piiratud veesügavuse mõju võimsustarbele ja manööverdamisele on modelleeritud kvaliteetselt.	Pakutakse välja kaht liiki katsed, mis võimaldavad hinnata madalvee mõju arvessevõtmise kvaliteeti. Käik otse edasi: eri veesügavustel mõõdetakse saavutatud suurimad kiirused, need normitakse süvavees saavutatud kiiruse suhtes ja esitatakse graafikul sõltuvalt veesügavusest (T/h). Võrdlemine olemasolevate mudelkatsete andmetega annab teavet selle kohta, kui hästi on modelleeritud madalvee mõju. Pöördering: 20° rooli pöördenurgaga piiramatus vees külgsuunas ühel kohal pöörava püsivõimsusel töötava veesõidukiga salvestatakse liikumiskiirus, triivinurk, pöördekiirus ja pöörderingjoone läbimõõt sõltuvalt astmeliselt vähenevast veesügavusest. Nende suuruste sõltuvus suurusest T/h kantakse graafikule, millelt on võimalik kindlaks teha, kuidas veesügavuse muutudes muutuvad triivinurk, pöördekiirus, liikumiskiirus ja pöörderingi läbimõõt.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
22.	Voolu mõju	Veesõidukil peab olema vähemalt kaks vooluhulga mõõtepunkti, et nende järgi arvutada seegamismomenti.	Katsed kavandatakse nii, et saaks kontrollida toimivusnäitaja olemasolu ja selle mõju modelleerimisele. — Ilma jõuseadmeta veesõiduk lastakse jõkke, milles vesi voolab. Jälgitakse, kas vool viib veesõidukit edasi. Lisaks kontrollitakse, kas veesõiduki liikumine kiireneb kuni voolu kiiruseni. Kui vool järgib jõe suunda, kontrollitakse ka seda, kas veesõiduk veidi pöörleb. — Katse vooluga jõest sadamasse sissesõidu kohta näitab, kuivõrd vastab tegelikkusele valmendi arvutatud ebaühtlasest voolust tekkiv seegamismoment.	x	x
23.	Tuule mõju	Tuule mõjul tekivad jõud horisontaaltasapinnas vastavalt tuule tegelikule kiirusele ja suunale. Tuul tekitab seegamise ja rullumise.	Et kontrollida, mis laadi on tuule mõju, võib teha mitmesuguseid katseid. Selliste mõjude hõlpsaks kindlakstegemiseks valitakse suhteliselt suur tuulekiirus. Katse tehakse järgmiselt. Katse tehakse kahe tuulekiirusega nii vastutuulega kui ka külgtuulega olukorras, kus puuduvad muud mõjud peale tuule. Tekitatakse tuul ja jälgitakse veesõiduki käitumist. Peatatakse tuul ja jälgitakse veesõiduki käitumist. Alustatakse mitteliikuva veesõidukiga.	x	
24.	Kalda mõju	Põikjõud ja seegamismoment muutuvad, kui kaugus kaldast ja kiirus asjakohasel viisil muutuvad.	Kalda mõju kindlakstegemiseks valmendis on vaja harjutuste ala, mille ühel küljel on kallas või sein. Tehakse järgmised katsed. — Veesõiduk sõidab seinaga rööbiti. Uuritakse, kas sein mõjutab veesõiduki sirgjoonelist liikumist, kas veesõiduk liigub seina poole ja kas ninaosa pöörab seinast eemale. — Muudetakse veesõiduki kaugust kaldast/seinast ja kiirust ning jälgitakse, kuidas mõju muutub.	x	
25.	Veesõidukite omavaheline mõju	Veesõidukid mõjutavad üksteist ja sellist tegelikkuses ilmnevat mõju arvutatakse.	Veesõidukite omavahelise mõju kindlakstegemiseks tehakse harjutus kahe oma veesõidukiga piiramatu külgsuunalise veega valmendis. Kui see ei ole võimalik, võib teise katsesõidukina kasutada veeliiklusvahendit. Tulemuste kohta korraliku hinnangu saamiseks peavad veesõidukid alustama liikumist rööbiti ja suhteliselt väikese vahemaaga külgsuunas.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
			— Nii möödasõidu kui ka lähenemise puhul tehakse kindlaks, millisel määral oma veesõiduk tekitab tõmmet ja pöörlemist. — Veesügavust vähendatakse. Nüüd uuritakse, kas see suurendab vastasmõju. — Suurendatakse veesõidukite vahelist kaugust, et kindlaks teha, kas see vähendab vastasmõju. — Suurendatakse teise veesõiduki liikumiskiirust. Tehakse kindlaks, milline mõju on mööduval veesõidukil ja lähenemiskiirusel.		
26.	Kiirusvaje (*squat*)	Modelleeritakse läbivajumise ja trimmi muutumine sõltuvalt liikumiskiirusest, vee sügavusest ja süvisest.	Seda omadust on kõige parem katsetada piirkonnas, kus on külgsuunas vesi piiramata ja vee sügavus on ühetaoline. — Katse peab näitama, kas kiirusvajet saab kindlaks teha kajaloodide abil. — Erinev varuvee sügavus kiilu all vööris ja ahtris näitab, et veesõidukil esineb trimm. — Suurendatakse liikumiskiirust ja uuritakse, milline seos on veesõiduki kiirusvajel (liikumisel tekkival ahtri süvise suurenemisel võrreldes süvisega paigalseisva veesõiduki kiilu all) ja veesõiduki liikumiskiirusel. — Uuritakse, kas kiirusvaje suureneb muutumatul liikumiskiirusel rohkem siis, kui vee sügavus on väiksem.	x	
27.	Kanali mõju	Tagasivoolu arvessevõtmine. Tagasivool ei ole liikumiskiirusega võrdeline.	Tagasivool on füüsikaline nähtus, mida võetakse valmendis arvesse kui veesõidukile mõjuvat takistusjõudu. Selle katsetamiseks kasutatakse kitsas kanalis ühtlaselt püsiva võimsusega liikuvat veesõidukit. Mõõdetakse liikumiskiirust. Võimsust suurendatakse ja mõõdetakse liikumiskiirust. Katset korratakse avaveealal samal (kahel) püsival võimsusel. Eeldatav mõju on järgmine: — kitsas kanalis on liikumiskiirus väiksem kui avaveealal samal võimsusseadistusel. — Suuremal võimsusseadistusel on liikumiskiiruse erinevus suurem kui väiksemal võimsusseadistusel.	x	
28.	Lüüsi mõju	Lüüsis avaldub veesõidukile sama mõju kui kanalis. Lüüs tekitab lisamõju, sest lüüsi saabuv veesõiduk, mis mõjub suure takistusena, tekitab veesõiduki veeväljasurve tõttu voolu (nn kolviefekt).	Kanali mõju katse näitab tagasivoolu olemasolu. Katset ei ole vaja korrata. Kolviefekti saab näidata järgmiselt.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
			— Veesõiduk suunatakse lüüsi suhteliselt suure kiirusega. Veesõidukile mõjub lüüsi sisenemise järel täiendav takistusjõud (toimub aeglustus). Kui jõuseade on seisatud, mõjub veel tagasivoolujõud, mis lükkab veesõidukit veidi tagasi. — Pange veesõiduki jõuseade tööle kindla võimsusega. Kui veesõiduk lahkub lüüsist, mõjub sellele kolviefektist tingitud takistusjõud. Pärast veesõiduki lahkumist lüüsist (veesõiduk ei ole enam lüüsiga piiratud) takistusjõud enam ei mõju, mida näitab liikumiskiiruse järsk suurenemine, mida on võimalik märgata.		
29.	Madalale sõitmine	Madalale sõitmine aeglustab veesõidukit, seda on kuulda heli järgi, kuid see ei põhjusta alati veesõiduki peatumist. Madalale sõitmisest teavitatakse operaatorit.	Madalale sõitmise uurimiseks on vaja ühtlase ja sujuvalt tõusva põhjaga harjutuste ala. Sellega seoses uuritakse valmendisse sisestatud asjakohaseid sügavuse andmeid, mitte kuvaril näidatud kujutist. Rannamadalale sõitmise korral kontrollitakse, kas veesõiduk tegelikult peatub ning kas see peatub järsult või aeglustades. Madalale sõitmisel uuritakse kuvaril veesõiduki horisontaalpinnal toimunud muutusi. Väga madala vee ja lameda põhja korral katsetatakse liikumiskiiruse pideva suurendamisega, kas veesõiduk sõidab madalale kiirusvaje tõttu. Kõigi madalale sõitmiste puhul kontrollitakse, kas sellega kaasneb vastav heli.	x	
30.	Madalale sõitmine Veesõiduki randajooks, kokkupõrge teise veesõidukiga, kokkupõrge sillaga	Veesõiduki madalale sõitmisest, randajooksust, kokkupõrkest teise veesõidukiga, kokkupõrkest sillaga teatatakse modelleerimisel taotlejale ja operaatorile.	Visuaalne kontroll		x
31.	Veesõiduki randajooks	Veesõiduki randajooksust teatatakse modelleerimisel vähemalt heliga. Modelleerimine aeglustab veesõidukit. Kokkupõrke arvutuseks kasutatakse kahemõõtmelist veesõiduki mudelit.	Katsetada võib üksnes selliste randajooksu harjutuste alade modelleerimist, kus on kaldal mitmesuguseid objekte. Katsetatakse mitmesuguste objektide vastu sõitmist ja uuritakse, kas valmendi suudab neid objekte avastada ja neile reageerida.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
			Erinevate objektidega kontrollitakse, kas on teatud tüüpi objekte, mille puhul ei teki kokkupõrkele reaktsiooni. Kui valmendil on audiosüsteem, katsetatakse kokkupõrkele vastavat heli. Kokkupõrget jälgitakse kuvaril, et näha, kas kokkupõrge toimub järsku ja kas modelleeritakse purunemispiirkonda. Kokkupõrge väikesel kiirusel ja sirgnurga all näitab, kas valmendi arvutab elastset tõuget.		
32.	Veesõidukite kokkupõrge	Veesõidukite kokkupõrkest teatatakse modelleerimisel vähemalt heliga. Modelleerimine aeglustab veesõidukit. Kokkupõrke arvutuseks kasutatakse kahemõõtmelist veesõiduki mudelit.	Kui eeldada, et oma veesõiduki seisukohast ei ole vahet, kas kokkupõrge toimub teise oma veesõidukiga või veeliiklusvahendiga, saab korraldada mitmesuguseid kokkupõrkeid. Uuritakse, kuidas valmendi modelleerib veesõidukite kokkupõrke reaktsiooni oma veesõiduki osas ja kas võib kuulda heli. Instruktori jaamas kontrollitakse piisava suurendusega, kas kokkupõrke avastamiseks kasutatakse veesõiduki piirjooni. Uuritakse, kas kokkupõrge toimub täpselt sel hetkel, kui piirjooned kokku puutuvad. Uuritakse ka seda, kas ka erineva kujuga veesõidukite korral avastatakse kokkupõrge täpselt.	x	
33.	Veesõiduki kokkupõrge sillaga	Veesõiduki kokkupõrge sillaga tuvastatakse (alla lastud roolimajale ja mastile vastava) püsiva kõrguse korral. Kokkupõrkest teatatakse modelleerimisel vähemalt heliga. Modelleerimine aeglustab veesõidukit.	Selle olukorra uurimiseks peab olema harjutuste alal sild ja kasutamiseks siseveeteede elektrooniline kaart. Uuritakse, kas silla alt läbisõidul tekib sillaga kokkupõrge, kui sillaava kõrgus ei ole piisav, ja milline on tulemus edasiseks modelleerimiseks. Uuritakse, kas ohutu läbipääs on võimalik, kui piisavalt veetaset alandada või süvist suurendada. Seda kontrollitakse ka kuvaril. Veesõiduki kokkupõrkepunkti kindlakstegemiseks on vaja teha mitu katset, kui on olemas ainult üks kokkupõrkepunkt. Selliste katsetega saab kindlaks teha ka seda, kas sillaga toimub kokkupõrge keskjoonel või välispiiril.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
34.	Tõstetav roolimaja	Kokkupõrkekõrgust ja silmapunkti peab saama kohandada silla asendi suhtes. Tõstetav roolimaja peab olema pidevalt liigutatav.	Selle nõude katsetamise eelduseks on tüüpilise siseveesõiduki, nt 110 m pikkuse veesõiduki kättesaadavus. Selle funktsiooni kasutatavuse kontrollimiseks peab olema juhtseadis silla asendi muutmiseks. Funktsiooni saab katsetada sillal ja selleks kontrollitakse, kas silla asendit võib suvaliselt muuta ja kas liikumine toimub järsult või mõistliku kiirusega. Paigutades lähedusse teise oma veesõiduki, saab uurida, kas see funktsioon on kasutatav ka teise veesõiduki jaoks kuvaril. On näha, kas ka käigutuled ja päevamärgid liiguvad vastavalt teise oma veesõiduki tõstetava roolimaja liikumisele kuvaril.	x	
35.	Trossid	Kuvar peab näitama nii veesõiduki kui ka trossi dünaamikat (nt lõtvus, elastsus, kaal ja purunemine ning ühendused pollaripunktidega).	Kaiseinaga harjutuste alal tehakse kinnitamine trossiga. Trossi kasutamisel kontrollitakse, kas tross ühendatakse teatavate pollaripunktidega. Trossi purunemise katsetamiseks püütakse trossiga peatada täiel kiirusel liikuv veesõiduk. Trossi lõtku kontrollitakse jõu ja kauguse vähendamisega.	x	
36.	Ankrud	Ankru võib sisse lasta ja välja tõsta. Uuritakse erinevaid veesügavusi ja keti dünaamikat.	Piiratud veesügavusega harjutuste alal saab oma veesõidukiga uurida ankru ülesandeid, kasutades ühte või mitut ankrut. On mõistlik juhul, kui kasutada saab püsivat voolu erinevatel kiirustel. Ankrut saab sisse lasta ja välja tõsta ainult juhul, kui vastavad tööelemendid on olemas. Samuti uuritakse, kas on olemas vahendid, mis näitavad keti pikkust. Kontrollitakse, kas ankru sisselaskmisel ja väljatõstmisel on kiirus erinev. Samuti uuritakse, kas on võimalik kuulda asjakohast heli. Vee sügavuse muutmisega kontrollitakse, kas vee sügavus mõjutab ankru toimimist.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
			Väikese vooluhulga korral uuritakse, kas pärast ankurdamist veesõiduk kõigub ja peatub. Vooluhulka pidevalt suurendades uuritakse, kas ankur hoiab veesõidukit paigal. Kui üks ankur ei hoia veesõidukit paigal, uuritakse, kas kahe ankruga püsib veesõiduk paigal.		
37.	Pukseerimine (toiming kahe veesõidukiga)	Pukseerimise korral uuritakse nii veesõiduki kui ka trossi dünaamikat.	Pukseerimise uurimiseks võib harjutuste alana kasutada avamereala. Lisaks oma pukseerivale või pukseeritavale veesõidukile on vaja veel üht veesõidukit (oma veesõidukit või veeliiklusvahendit). Pukseerimise põhitingimuse katsetamiseks kasutatakse puksiirtrossi oma veesõiduki ja teise veesõiduki vahel. Kui see ei ole võimalik, uuritakse, kas on olemas vähemalt alternatiivne meetod, mille abil määrata jõud, mida avaldab virtuaalne puksiir. Kontrollitakse, kas teine veesõiduk, mida kasutatakse pukseerimisel, võib kiirendada oma pukseeritavat veesõidukit ja ka põhjustada seegamist, tõmmates seda külje suunas. Uuritakse, kas oma pukseeriv veesõiduk võib liigutada teist veesõidukit sobivate manöövrite abil ja selle peatada ning kas saab põhjustada teise veesõiduki seegamise, tõmmates seda külje suunas.	x	

Veeliiklusvahend

38.	Veeliiklusvahendite arv	Saadaval peab olema vähemalt kümme veeliiklusvahendit.	Katse peab näitama, kas harjutuses saab kasutada nõutavat arvu veeliiklusvahendeid.	x	x
39.	Veeliiklusvahendite juhtimine	Veeliiklusvahend võib sõita marsruudil, muuta kurssi ja liikumiskiirust nagu tegelikkuses.	Juhtimisfunktsioonide kasutatavuse kontrollimiseks tehakse harjutus, milles osaleb veeliiklusvahend.	x	x
40.	Liikumiskäitumine	Mõistlik sujuv liikumiskäitumine.	Kohaldatakse veeliiklusvahendi juhtimise katsemenetlust.	x	x
41.	Tuule mõju	Veeliiklusvahendid reageerivad tuulele vastava triivinurgaga.	Harjutuses kasutatava tuulega näidatakse, et veeliiklusvahendil tekib triivinurk, mille suurus sõltub tuule kiirusest ja suunast.	x	
42.	Voolu mõju	Veeliiklusvahendid reageerivad voolule vastava triivinurgaga.	Harjutuses kasutatava vooluga näidatakse, et veeliiklusvahendil tekib triivinurk, mille suurus sõltub tuule kiirusest ja suunast.	x	x

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
43.	Kujutise esitamine ja suurus	Kuvar võimaldab vaate kogu silmapiiri ulatuses (360 kraadi). Horisontaalne vaateväli võidakse esitada vähemalt 210-kraadise pidevalt esitatava vaateväljaga ja ülejäänud osa silmapiirist jälgitakse pistelis(t)e vaa(de)tega. Vertikaalne vaateväli võimaldab vaadata alla vette ja üles taevasse, nagu on näha tavalises asendis olevast roolimajast.	Töötava valmendi visuaalne kontroll.	x	
44.	Kujutise eraldusteravus	Eraldusteravus vastab inimsilma lahutusvõimele. Kaadrisagedus (ideaaljuhul > 50 kaadrit sekundis, kuid vähemalt realistlik sujuv liikuv kujutis), mis ei põhjusta katkendlikkust.	Eraldusteravuse visuaalne kontroll.	x	
45.	Täiendavad üksikasjad ja kujutise kvaliteet	Kuvamissüsteemis kuvatu on üksikasjalikum kui lihtsustatud kujutis. See näitab igas olukorras head kujutist navigeerimisalast.	Visuaalset mudelit kontrollitakse visuaalselt.	x	
46.	Veepind	Veesõiduki tekitatud lained sõltuvad veesõiduki liikumiskiirusest. Arvesse võetakse veesügavust. Tuule tekitatud lained vastavad tuule suunale ja kiirusele.	Vaatlus peab näitama, kas veesõiduki tekitatud lained muutuvad veesõiduki liikumiskiiruse muutudes ning kas tuule tekitatud lained muutuvad tuule kiiruse ja suuna muutudes.	x	
47.	Päike, kuu, taevakehad	Päike ja kuu esitatakse 24-tunnise perioodiga. Asendid ei vasta täpselt modelleerimise kohale ja kuupäevale. Öine taevas võib koosneda suvalistest tähtedest.	Vaatluse teel tehakse kindlaks, kas päikese, kuu ja taevakehade esitamist võib päeva, öö ja hämara aja osas muuta.	x	
48.	Ilm	Esitatakse püsivaid kõrgeid pilvekihte. Lisaks saab kuvada vihma, uduvinet ja udu.	Visuaalne kontroll näitab vajalikku detailsust.	x	
49.	Keskkonnamüra	Mootorimüra taasesitatakse realistlikul viisil.	Mootorimüra katsetatakse vaiksetes ilmastiku- ja mereoludes ning hinnatakse müra kõikidel mootori pöörlemiskiirustel. Tehakse kindlaks, kas mootorimüra on kuuldav ning kas müra ja selle tugevus on asjakohased.	x	x
50.	Välised müraallikad (nt mootorimüra, kuuldavad hoiatussignaalid ja ankur)	Üksikuid helisignaale esitatakse realistlikul viisil, kuid nende lähtekohta ei saa heli järgi kindlaks teha.	Esimese sammuna käivitatakse üksteise järel kõik oma paigalseisva veesõiduki roolimajast kättesaadavad helisignaalid. Hinnatakse, kas helisignaalide heli iseloom ja tugevus on realistlik. Teises etapis käivitatakse samad helisignaalid teises veesõidukis, aga muudetakse veesõidukite vahelist kaugust. Uuritakse, kas esitatakse õigeid helisignaale ja kas nende tugevus on õige. Kõik veesõiduki roolimajas käitatavad abijõuseadmed (nt ankrud) käivitatakse eraldi. Veendutakse, et toimimisseisundit on võimalik heli/müra järgi kindlaks teha.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
51.	Välismüra (helisignaalid)	Märkveesõidukilt pärinevad helisignaalid peavad olema kuulda.	Harjutuses saadetakse märkveesõidukilt välja helisignaal.		x
52.	Sisemine akustiline teave	Sillaseadmete helisignaalid on realistlikud, kuid neid esitatakse valmendi konsooli kõlaritest.	Kõikide roolimaja seadmete kõik helisignaalid esitatakse üksteise järel. Katseliselt tehakse kindlaks, kas signaale saadavad välja seadmed ise või valmendi kõlarid ja kuivõrd realistlikud on sellised helisignaalid.	x	
53.	Kuulamine	Operaatorile on kuulda kogu müra, mis pärineb veesõiduki roolimajast.	Modelleerimisega seoses tehakse katseliselt kindlaks, kas veesõiduki roolimajast edastatakse heli selgelt ja arusaadavalt ning kas heli tugevus on seadistatav.	x	
54.	Salvestamine	Modelleerimisega sünkroonselt salvestatakse veesõiduki roolimajast pärinevaid helisid.	Tehakse harjutus, milles kasutatakse raadiosidet ja helisignaale. Taasesitusel peab olema kuulda õige helisalvestus koos modelleerimise kordusega.	x	
55.	Laevaradari vastavus nõuetele	Rõhtsuunalise peilingu nurga täpsus peab vastama Euroopa tehnilise spetsifikatsioonile (ETSI) EN 302 194. Mõju, mis on seotud püstsuunas piiratud avanemisnurgaga, on võimalik teha kindlaks näiteks möödasõidul sildadest.	Nõuetele vastavus püstsuunas: modelleeritakse silla alt läbisõit, võttes arvesse järgmist: — antenni kõrgus veepinnast süvise jooksva väärtuse korral; — kiirgusnurk vastavalt laevaradari karakteristiku sagarale ja veesõiduki trimmile; — silla kõrgus, mõõdetuna kui silla alumise ääre kaugus veepinnast.	x	x
56.	Eraldusteravus	Laevaradari modelleerimine peab looma realistliku radarikujutise. Laevaradari modelleerimine peab vastama ETSI EN 302 194 [1] nõuetele.	Õige eraldusteravuse saavutamine tuleb näidata kauguse 1 200 m korral: kaks objekti, mille asimuutkaugus on 30 m, peavad olema eraldatavad kahe eraldi objektina. Kaks ühes ja samas suunas 1 200 m kaugusel asuvat objekti, mille vaheline kaugus on 15 meetrit, peavad olema eraldatavad kahe eraldi objektina.	x	x
57.	Oma või muu veesõiduki põhjustatud varjusektor	Varjusektor määratakse trigonomeetriliste suhete kaudu, kuid seejuures ei võeta arvesse liikuva veesõiduki asendi muutumist.	Oma veesõidukist põhjustatud varjusektori katsetamiseks lähenetakse poile ja tehakse kindlaks kaugus, kus poi jääb veesõiduki vööri varju. See kaugus peab olema realistlik. Teise veesõiduki põhjustatud varjusektori katse tegemiseks paigutatakse kaks veesõidukit ühte ja samasse suunda. Kui väiksem veesõiduk on suurema taga, ei tohi väiksem veesõiduk olla laevaradari kuvaril nähtav.	x	x
58.	Veepinnast ja vihmast tingitud peegeldushäiringud	Filtrite seadistus ja selle mõju on kooskõlas tegelike heakskiidetud seadmetega.	Tehakse hindamine, vahetades ja seadistades filtreid.	x	x

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
59.	Väärpeegeldused	Tekivad väärpeegeldused. Lisaks sellele muutub mitmekordsete peegelduste sagedus vastavalt kaugusele realistlikult.	Mitme märkveesõidukiga tehtavas harjutuses peavad olema väärpeegeldused nähtavad. Katse ajal peab vaatleja jälgima interferentsi ja mitmekordseid peegeldusi.	x	x
60.	Vee sügavus	Merepõhja topograafiat kirjeldatakse üksikasjalikult samasügavusjoontega ja loodimise või muu meetodi abil, tagades suure eraldusteravuse, kui andmed on kättesaadavad.	Uuritava ala läbimisel kontrollitakse, kas kajaloodiga saadakse realistlikke väärtusi.	x	
61.	Vool	Voolu võib määratleda suvaliselt, kasutades vähemalt kahemõõtmelist vektorvälja, mis on veesõiduki suurusele ja piirkonnale vastava suure eraldusteravusega.	Voolu mõju katsetamiseks lastakse oma veesõidukil triivida mööda jõge. Veesõiduk peab vooluga kaasa liikuma realistlikul viisil.	x	x
62.	Looded	Loodete andmed esitatakse väikese ruumilise ja/või ajalise eraldusteravusega.	Loodete mõju ujuvobjektidele saab hinnata, modelleerides eelistatavalt väikest ujuvobjekti, millel kas ei ole jõuseadet või millele ei mõju jõudusid (nt tuule või trossi tõttu). Muudetakse kellaaega ja uuritakse, kas loodete vooluhulk ja veetase on ajast sõltuvad ja realistlikud. Veetaset võib otse kajaloodil näha, aga selle võib salvestada kogu päeva jooksul ja võrrelda mõõdetud või arvutatud suurustega.	x	
63.	Tuul	Tuule muutumise ja tuule vektorväljad saab kindlaks määrata ja lubada neis kohalikke muudatusi teha.	Kui veesõidukile „on paigaldatud“ anemomeeter, peab sillal olev mõõtevahend näitama tuule suhtelist kiirust ja suunda. Katsetatakse erinevate tuuleväljade mõju veesõiduki dünaamikale.	x	
64.	Püsiobjektide kahe- ja kolmemõõtmelised mudelid	Objekti võib asendada kahemõõtmelise mudeliga vaid juhul, kui objekt on kaugel ja ei ole äratuntav.	Kui veesõiduk liigub kogu valideeritavas modelleerimispiirkonnas, jälgitakse liikumatuid objekte. On võimalik kindlaks teha, millisel kaugusel ja kuidas muutub detailsus ja kas kasutatakse kahemõõtmelisi mudeleid.	x	
65.	Liikumatute objektide detailsus	Suur detailsus võimaldab objekte realistlikuna näidata, kuigi on lubatud lihtsustada objektide kuju ja pinna esitamist.	Laaditakse hinnatav harjutuste ala ja lisatakse sinna oma veesõiduk. Kõigepealt uuritakse, kas kõik laevajuhtimise seisukohast olulised objektid on tuvastatud. Esmapilgul peab olukord tunduma realistlik.	x	
66.	Liigutatavate objektide päevased/öised mudelid	Pimedas saab igat objekti valgustada. Laevajuhtimise seisukohast olulised valgusallikad võivad tekitada etteantud näitajatega valgust.	Laaditakse hinnatav harjutuste ala ja lisatakse sinna oma veesõiduk. Modelleerimisajaks seatakse kesköö. Katsetatakse, kas kõik laevajuhtimise seisukohast olulised objektid on valgustatud modelleerimisel nii nagu tegelikkuses. Lisaks sellele kontrollitakse, kas muud objektid on valgustatud. Kui valmendil on selline funktsioon, lülitab instruktor kavandatud objektide valgustuse sisse ja välja.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
67.	Liigutatavate objektide kahe- ja kolmemõõtmelised mudelid	Kahemõõtmelisi objekte kasutatakse üksnes taustal (suures kauguses), nii et need on vaevu nähtavad. Muudel juhtudel kasutatakse kolmemõõtmelisi mudeleid.	Laaditakse hinnatav harjutuste ala ja lisatakse sinna oma veesõiduk. Navigeerimiseks kasutatakse kogu harjutuste ala; samal ajal kasutatakse, jälgitakse ja hinnatakse kättesaadavaid liigutatavaid objekte, et teha kindlaks, kas neil on vaatleja poole pöörduvaid lamedaid pindasid.	x	
68.	Detailsus	Parandatud detailsuse korral esitatakse realistlikke objekte, kuid kuju ja pinnad esitatakse lihtsustatult.	Oma veesõiduk liigub suvaliselt valitud harjutuste alas. Kasutatakse hinnatavaid liikuvaid objekte. Need tuleb esitada realistlikul viisil.	x	
69.	Tulede ja päevamärkide seadistamine	Tulesid ja päevamärke saab lülitada eraldi, st kõik tuled ja päevamärgid on andmebaasi eraldi salvestatud ning need on paigutatud vastavalt tegeliku veesõiduki nõuetele ja kasutatava veesõiduki suhtes kohaldatavatele õigusaktidele.	Veeliiklusvahendi vahetus läheduses kasutatakse igal harjutuste alal oma veesõidukit. Võimaluse korral lülitab käitaja sisse kõik veesõiduki päevamärgid ja tuled. Kui valmendi võimaldab, kasutatakse veeliiklusvahendi asemel teist oma veesõidukit. Ka teisel oma veesõidukil lülitatakse sisse kõik tuled ja päevamärgid. Esimese oma veesõiduki roolimispuldis kontrollitakse seda, millised tuled ja päevamärgid on nähtavad mõlemal muul veesõidukil.	x	
70.	Päevased ja öised mudelid	Valgusallikad võivad vilkuda teatavate näitajate kohaselt.	Oma veesõiduk liigub harjutuste alas. Modelleerimisajaks seatakse 24.00. Kasutatakse kõiki hindamisele kuuluvaid liikuvaid objekte. Võimaluse korral lülitab operaator sisse kõik kättesaadavad valgusallikad, mis on objektidele paigaldatud, et teha visuaalne kontroll.	x	
71.	Laevaradaripildi tagasipeegeldus	Laevaradaripildi tagasipeegeldus peab olema realistlik ja sõltuma vaatenurgast.	Tehakse kindlaks, kas objektilt peegeldumisel tekib realistlik peegeldus.	x	x
72.	Lainetest ja sademetest põhjustatud peegeldused	Lainetusest põhjustatud peegeldusi säilitatakse kui tüüpilise lainetuse andmeid, mis sisaldavad ka lainetuse kõrguse vahemike andmeid. Sademetest põhjustatud peegeldused esitatakse realistlikult.	Lainetusest põhjustatud peegelduste kohta tehakse katseid, kasutades erinevaid lainekõrgusi ja -suundi. Tehakse kindlaks sademetest põhjustatud peegeldused.	x	x
73.	Lained	Lainetust ja lainete suunda saab seadistada; veesõiduk liigub realistlikult.	Katsetatakse, kas veesõiduki liikumine muutub vastavalt lainetusele. Lainete suunad ja kõrgus peavad olema nähtavad.	x	
74.	Sademed	Kõik ilmastikutingimused (piiratud nähtavus, sademed, välja arvatud välk ja pilvede moodustumine) on kasutatavad, mille tulemusena tekib olukorrast loogiline pilt.	Visuaalselt kontrollides tehakse kindlaks, kas nähtavus võib väheneda.	x	

Nr	Komponent	Tehnilise nõude kvaliteeditase	Katsemenetlus	Laevajuhtimisvalmendi	Radarvalmendi
75.	Kaardi kuva	Sisevete-ECDIS peab teaberežiimis vastama Euroopa Liidu või Reini laevaliikluse keskkomisjoni avaldatud viimase standardi nõuetele (komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 909/2013 või CCNRi sisevete-ECDISi versioon 2.3 või selle ajakohastatud versioon).	Kontrollitakse, kas ECDISi tarkvara on sertifitseeritud ja kas kasutatakse siseveeteede elektroonilist navigatsioonikaarti.	x	
76.	Mõõtühikud	Valmendi kasutab Euroopa siseveelaevanduses kasutatavaid ühikuid (km, km/h).	Hinnatakse kuvatavaid ühikuid.	x	x
77.	Keele valik	Kasutatakse eksami tegemise ja/või inglise keelt.	Kontrollitakse, mis keelt kasutatakse instrumentides.	x	x
78.	Harjutuste arv	Peab olema võimalus luua, salvestada ja teha erinevaid harjutusi, mida saab tegemise ajal muuta.	Tehakse erinevaid toiminguid.	x	x
79.	Oma veesõidukite arv	Iga silla jaoks võib kasutada erinevat oma veesõidukit.	Näidatakse erinevaid harjutusi mitme sillaga (vajaduse korral).	x	
80.	Andmete säilitamine	Salvestatakse kõik modelleerimisandmed, mida on vaja modelleerimiste taasesitamiseks, sealhulgas taotleja sooritusega seotud videod ja helid.	Käivitatakse modelleerimine ja tehakse selle salvestus. Modelleerimine taasesitatakse ja vaadatakse läbi, et teha kindlaks, kas selle kohta on kõik olulised andmed salvestatud.	x	x
81.	Kuvatud eksami salvestamine	Operaatori ruumis või eksamiruumis peab olema taasesitamise võimalus. Raadiosidet peab saama salvestada.	Harjutus taasesitatakse.	x	x

([1]) Märkveesõiduk on täielikult valmendi poolt juhitav ja selle liikumine võib olla palju lihtsam kui oma veesõidukil.
([2]) Oma veesõiduk on valmendis loodud objekt, mis on täielikult inimese poolt juhitav ja mis annab toimuvast visuaalse kujutise.

II. LAEVAJUHTIMISVALMENDITE JA RADARVALMENDITE HEAKSKIITMISE HALDUSMENETLUSE NÕUDED

I. **Direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 17 lõike 3 alapunktides a ja b osutatud katsetes kasutatavate valmendite heakskiitmise menetlus**

1. Üksus, kes kasutab valmendeid pädevuse hindamiseks, esitab liikmesriigi pädevale asutusele heakskiidutaotluse, milles

   a) on täpsustatud, millise pädevuse hindamiseks vajatakse valmendi heakskiitmist, st kas tegemist on praktilise eksamiga väikelaevajuhi tunnistuse saamiseks (laevajuhtimisvalmendi) või praktilise eksamiga laevaradari abil väikelaeva juhtimise loa saamiseks (radarvalmendi) või mõlemaga;

   b) on märge selle kohta, et valmendi tagab täieliku vastavuse asjaomases standardis või valmendite standardites osutatud tehniliste ja funktsionaalsete miinimumnõuetega.

2. Pädev asutus tagab, et valmendite standardis osutatud tehnilisi ja funktsionaalseid miinimumnõudeid kontrollitakse iga punkti jaoks ettenähtud katsemenetluse kohaselt. Selliseks kontrolliks peab pädev asutus kasutama koolitusprogrammi korraldavast üksusest sõltumatuid eksperte. Eksperdid dokumenteerivad iga punkti vastavuskontrolli. Kui katsemenetlusega leiab kinnitust, et nõuded on täidetud, kiidab pädev asutus valmendi heaks. Heakskiidu andmisel täpsustatakse, millist konkreetset pädevust on valmendiga lubatud hinnata.

II. **Heakskiidust teatamine ja kvaliteedistandardite süsteem**

1. Valmendite heakskiitmise pädev asutus teatab Euroopa Komisjonile ja asjaomasele rahvusvahelisele organisatsioonile valmendi heakskiitmisest, märkides ära vähemalt järgmise:

   a) millise pädevuse hindamiseks on valmendi heaks kiidetud, st kas tegemist on praktilise eksamiga väikelaevajuhi tunnistuse saamiseks (laevajuhtimisvalmendi) või praktilise eksamiga radari abil väikelaeva juhtimise loa saamiseks (radarvalmendi) või mõlemaga;

   b) valmendi operaatori nimi;

   c) koolitusprogrammi nimetus (vajaduse korral);

   d) kvalifikatsioonitunnistusi, erilube või praktilise eksami tunnistusi väljaandva asutuse nimetus;

   e) valmendi heakskiitmise jõustumise, tühistamise või peatamise kuupäev.

2. Direktiivi (EL) 2017/2397 artiklis 27 osutatud kvaliteedi hindamise ja tagamise süsteemi jaoks säilitavad pädevad asutused jaotise I.1 punktis a osutatud taotlused ja jaotises I.2 osutatud dokumendid.

IV LISA

TERVISENÕUDED

TERVISESEISUNDI KRITEERIUMID TERVISEPROBLEEMI KORRAL (ÜLDINE TERVISLIK SEISUND, NÄGEMINE JA KUULMINE)

Sissejuhatus

Läbivaatust tegev arst peaks meeles pidama, et ei ole võimalik koostada täielikku tervisenõuete loetelu, mis hõlmaks kõiki võimalikke seisundeid ning nende esinemise ja prognoosi muutusi. Tabeli koostamisel kasutatud lähenemise põhimõtteid on sageli võimalik ekstrapoleerida ka tabeliga hõlmamata seisunditele. Töövõime kohta tehtavad otsused meditsiinilise seisundi puhul sõltuvad hoolikast kliinilisest hindamisest ja analüüsist ning töövõime otsuse tegemisel tuleb kaaluda järgmisi punkte.

- Terviseseisund, mis hõlmab füüsilist ja psühholoogilist sobivust, tähendab, et puuduvad haigused või puuded, mis ei võimalda siseveesõiduki pardal töötaval isikul teha ühte järgmistest:

  a) täita veesõiduki käitamiseks vajalikke ülesandeid;

  b) täita igal ajal talle antud ülesandeid,

  c) tajuda õigesti ümbruskonda.

- Loetletud terviseseisundid on tüüpilised näited seisunditest, mille tõttu võib meeskonnaliikme lugeda töövõimetuks. Loetelu võib kasutada ka selleks, et määrata kindlaks asjakohased töövõime piirangud. Esitatud kriteeriumid on mõeldud üksnes juhisteks arstile ja need ei tohi asendada kaalutletud meditsiinilist otsust.

- Mõju siseveesõidukitel töötamisele ja elamisele on väga erinev ning sõltub iga seisundi loomulikult kulgemisest ja ravi ulatusest. Töövõime otsuse tegemiseks kasutatakse teadmisi kontrollitava inimese seisundist ja selle tunnuste hindamisest.

- Kui terviseseisundi vastavust ei saa täielikult tõendada, võib rakendada leevendavaid meetmeid või piiranguid, mis tagavad samaväärse laevasõiduohutuse. Leevendavate meetmete ja piirangute loetelu lisatakse käesoleva teksti märkustesse. Vajaduse korral viidatakse terviseseisundi kriteeriumide kirjeldustes nendele leevendavatele meetmetele ja piirangutele.

Tabel on üles ehitatud järgmiselt:

1. veerg: WHO rahvusvaheline haiguste klassifikatsioon, 10. versioon (ICD-10). Koodid on loetletud selleks, et abistada analüüsimisel ja eelkõige andmete rahvusvahelisel koostamisel.

2. veerg: terviseprobleemi või probleemide rühma üldine nimetus ja lühiteave selle asjakohasusest siseveeteedel töötamise puhul.

3. veerg: terviseseisundi kriteeriumid, mille tulemusel tehakse järgmine otsus: ei vasta nõuetele.

4. veerg: terviseseisundi kriteeriumid, mille tulemusel tehakse järgmine otsus: suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid.

On olemas ka kaks liidet:

1. liide. Asjakohased nägemisnõuded vastavalt diagnoosi koodidele H00–H59

2. liide. Asjakohased kuulmisnõuded vastavalt diagnoosi koodidele H68–H95

ICD 10 diagnoosi kood	**Terviseprobleem** *Kriteeriumi põhjendus*	**Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid** — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	**Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid**
A 00–B 99	**NAKKUSHAIGUSED**		
A 00–A09	**Soolenakkushaigused** *Nakkav, korduv*	A – kui avastatakse kaldal (esinevad sümptomid või oodatakse testitulemusi haiguskandja staatuse kohta) või kinnitatud haiguskandja staatus, kuni terveks tunnistamiseni	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
A15–A16	**Hingamiselundite tuberkuloos** *Nakkav, korduv*	A – positiivne sõeltest või haiguslugu, kuni tehakse uuringuid. Kui on nakatunud, stabiliseeritakse kuni ravini ja kinnitatakse nakkuse puudumine P – haiguse ägenemine või raske püsiv kahjustus	Ravikuuri edukas lõpetamine
A50–A64	**Suguliselt levivad nakkushaigused** *Äge kahjustus, korduv*	A – kui avastatakse kaldal: kuni diagnoos leiab kinnitust, alustatakse ravi ja ravikuuri edukas lõpetamine. P – ravimatud kahjustavad komplikatsioonid	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist
B15	**A-hepatiit** *Kandub edasi toidu ja vee saastumisega*	A – kuni kollasus on taandunud või koormustaluvus on taastunud	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist
B16–B19	**B-hepatiit** *Kandub edasi kokkupuutel vere või muude kehavedelikega. Võimalik püsiv maksakahjustus ja maksavähk*	A – kuni kollasus on taandunud või koormustaluvus on taastunud P – püsiv maksakahjustus, mille sümptomid mõjutavad ohutut töötamist või millel on tõenäoliselt komplikatsioonid	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaks ohutut töötamist. Töövõimeline ajalise piiranguga kuni kaks aastat
	C-hepatiit *Kandub edasi kokkupuutel vere või muude kehavedelikega. Võimalik püsiv maksakahjustus*	A – kuni kollasus on taandunud või koormustaluvus on taastunud P – püsiv maksakahjustus, mille sümptomid mõjutavad ohutut töötamist või millel on tõenäoliselt komplikatsioonid	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist
B20–B24	**HIV+** *Kandub edasi kokkupuutel vere või muude kehavedelikega. Progresseerumine: HIViga seotud haigused või aids*	A – teadlikkus seisundist ja ravisoovituste täielik järgimine P – HIViga seotud haigustest tingitud pöördumatud kahjustused. Ravimite kõrvaltoimetest tingitud jätkuvad kahjustused	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaks ohutut töötamist. Töövõimeline ajalise piiranguga kuni kaks aastat
A00–B99 eraldi loetlemata	**Muud nakkushaigused** Isiklik tervisekahjustus, teiste nakatamine	A – tõsise infektsiooni ja tõsise edasikandmise ohu puhul P – kui on tõenäoline korduv kahjustus või korduv nakatumine	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist
C00–C48	**VÄHKKASVAJAD**		
C00–C48	**Pahaloomulised kasvajad** – sh lümfoom, leukeemia ja seonduvad seisundid *Korduv – eriti ägedad komplikatsioonid, nt verejooksust tingitud oht iseendale*	A – kuni tehakse uuringuid, ravitakse ja hinnatakse prognoosi P – püsiv kahjustus, mille sümptomid mõjutavad ohutut töötamist või mis tõenäoliselt kordub	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist Tuleb kinnitada spetsialisti ametliku hinnanguga

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
D50–D89	**VEREHAIGUSED**		
D50–D59	**Aneemia/Hemolüütilised aneemiad** *Vähenenud koormustaluvus. Episoodilised erütrotsüütide anomaaliad*	A – kuni hemoglobiininäit on normaalne või stabiilne P – raskekujuline korduv või jätkuv aneemia või kahjustavad sümptomid, mis on tingitud erütrotsüütide lagunemisest ja mis on ravimatud	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist
D73	**Splenektoomia** (kirurgiline ravi) *Suurenenud vastuvõtlikkus teatavatele infektsioonidele*	A – kuni kliinilise ravi lõpetamiseni ja koormustaluvus on taastunud	Puuduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist
D50–D89 eraldi loetlemata	**Muud vere- ja vereloomeelundite haigused** *Erinevad: ebanormaalse verejooksu kordumine ja võimalik koormustaluvuse vähenemine või nõrgenenud vastupanuvõime nakkustele*	A – kuni on uuringutel P – kroonilised hüübivushäired	Juhtumipõhine hindamine
E00–E90	**SISESEKRETSIOONI- JA AINEVAHETUSHAIGUSED**		
E10	**Suhkurtõbi – insuliinisõltuv** *Hüpoglükeemiast tingitud äge kahjustus. Veresuhkru ohjamise puudumisest tingitud komplikatsioonid.* *Nägemis-, neuroloogiliste ja südameprobleemide suurenenud tõenäosus.*	A – kui puudub: 1) hästi ohjatud; 2) ravi järgimine või 3) teadlikkus hüpoglükeemiast P – kui ohjamine on nõrk või ei järgita ravi. Varasem hüpoglükeemia või hüpoglükeemiaalase teadlikkuse kadu. Suhkurtõve kahjustavad komplikatsioonid	Juhtumispõhine hindamine, maksimaalne ajaline piirang on viis aastat. Kui on tõendatud ohjamise paranemine, ravisoovituste täielik järgimine ja hea hüpoglükeemiaalane teadlikkus. Võib kehtestada piirangu 04***.
E11–E14	**Suhkurtõbi – insuliinisõltumatu**. Manustab muid ravimeid *Edaspidi insuliini kasutamine, nägemis-, neuroloogiliste ja südameprobleemide suurenenud tõenäosus.*	A – kui puudub: 1) hästi ohjatud; 2) ravi järgimine või 3) teadlikkus hüpoglükeemiast	Kui seisund stabiilne ja kahjustavad komplikatsioonid puuduvad: töövõimeline ajalise piiranguga kuni viis aastat
	Suhkurtõbi – insuliinisõltumatu; raviks üksnes diet *Edaspidi insuliini kasutamine, nägemis-, neuroloogiliste ja südameprobleemide suurenenud tõenäosus.*	A – kui puudub: 1) hästi ohjatud; 2) ravi järgimine või 3) teadlikkus hüpoglükeemiast	Kui seisund stabiilne ja kahjustavad komplikatsioonid puuduvad: töövõimeline ajalise piiranguga kuni viis aastat

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
E65–E68	**Rasvumine/ebanormaalne kehakaal** – suur või väike *Enese vigastamine, vähenenud liikuvus ja koormustaluvus igapäevaste ja hädaolukorra ülesannete täitmiseks.* *Suhkurtõve, arteriaalsete haiguste ja artriidi suurenenud tõenäosus.*	A – kui ohutuse seisukohast kriitilisi ülesandeid ei saa täita, suutlikkus või koormustaluvus on väike, kehamassiindeks (BMI) ≥ 40 (rasvumuse tase 3) P – ohutuse seisukohast kriitilisi ülesandeid ei saa täita; suutlikkus või koormustaluvus on väike ning paranemist ei ole saavutatud	Suuteline täitma igapäevaseid ja hädaolukorra kohustusi talle määratud ohutuse seisukohast kriitiliste ülesannete puhul. Võib kehtestada piirangud 07*** või/ja 09***.
E00–E90 eraldi loetlemata	**Muu sisesekretsiooni- ja ainevahetushaigus (**kilpnääre, neerupealised, sh Addisoni tõbi, hüpofüüs, munasarjad, munandid) *Tõenäoliselt korduv või komplikatsioonid*	A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine. Kuni üks aasta pärast algse diagnoosi saamist või haiguse ägenemist, kui on tehtud regulaarne läbivaatus P – seisundi halvenemisel on vaja ravimite manustamist kohandada või suureneb komplikatsioonide tõenäosus	Juhtumipõhine hindamine: ravimite manustamine on stabiilne ja seisundit ei jälgita sageli, seisund ei ole halvenenud ja komplikatsioonide tõenäosus on väike
F00–F99	**PSÜÜHIKA- JA KÄITUMISHÄIRED**		
F10	**Alkoholi kuritarvitamine** (sõltuvus) *Korduv, õnnetused, ebastabiilne käitumine/ohutustase*	A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine. Kuni üks aasta pärast algse diagnoosi saamist või haiguse ägenemist, kui on tehtud regulaarne läbivaatus P – kui on püsiv või on kaasnevad haigused, progresseerumise või tööl kordumise tõenäosus	Kolm aastat järjest: töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta, piirangutega 04*** ja 05***. Seejärel: töövõimeline kolm aastat, piirangutega 04*** ja 05***. Seejärel: töövõimeline piiranguteta järgmised kaks, kolm ja viis aastat, ilma seisundi ägenemiseta ja kaasnevate haigusteta, kui iga perioodi lõpus tehtud vereanalüüs ei näita probleeme
F11–F19	**Uimastisõltuvus/püsiv ainete kuritarvitamine,** sealhulgas ebaseaduslike uimastite tarvitamine ja retseptiravimite sõltuvus Korduv, õnnetused, ebastabiilne käitumine/ohutustase	A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine. Kuni üks aasta pärast algse diagnoosi saamist või haiguse ägenemist, kui on tehtud regulaarne läbivaatus P – kui on püsiv või on kaasnevad haigused, progresseerumise või tööl kordumise tõenäosus	Kolm aastat järjest: töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta, piirangutega 04*** ja 05***. Seejärel: töövõimeline kolm aastat, piirangutega 04*** ja 05***. Seejärel: töövõimeline piiranguteta järgmised kaks, kolm ja viis aastat, ilma seisundi ägenemiseta ja kaasnevate haigusteta, kui iga perioodi lõpus tehtud vereanalüüs ei näita probleeme

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
F20–F31	**Psühhoos** (äge) –orgaaniline, skisofreenia või muu ICDs loetletud kategooria. Bipolaarne (maniakaal-depressiivsed häired) Korduv, toob kaasa taju/tunnetuse muutumise, õnnetused, ebastabiilse ja ohtliku käitumise	Pärast ühekordset episoodi ilma esilekutsuvate faktoriteta: A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine. Kuni kolm kuud pärast algse diagnoosi saamist	Kui tekimeeskonna liige mõistab olukorda, järgib ravi ja tal ei esine ravimite kõrvaltoimeid: töövõimeline piiranguga 04***. Võib kehtestada piirangu 05***. Töövõimeline ilma piiranguteta: üks aasta pärast episoodi, kui esilekutsuvaid faktoreid saab vältida ja välditakse alati Ajaline piirang: kõigepealt kaks aastat, kuus kuud. Seejärel viis aastat, üks aasta.
		Pärast ühekordset episoodi ilma esilekutsuvate faktoriteta või rohkem kui ühte episoodi esilekutsuvate faktoritega või ilma: A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine. Kuni kaks aasta alates viimasest episoodist. P – rohkem kui üks episood või kui kordumine on tõenäoline. Terviseseisundi kriteeriumid (piirangutega või piiranguteta) ei ole täidetud.	Kui ei ole olnud ägenemist ja ravimite kasutamist kahe aasta jooksul: töövõimeline, kui meditsiinispetsialist on teinud kindlaks, et on võimalik selgelt tuvastada, et põhjus on mööduv ja ägenemine on äärmiselt ebatõenäoline
.F32–F38	**Meeleoluhäired**. Tõsine ärevusseisund, depressioon või muu psüühikahäire, mis tõenäoliselt kahjustab töövõimet *Korduv, vähenenud töövõime, eriti hädaolukorras*	A – kui on äge, tehakse uuringuid või esineb kahjustavaid sümptomeid või ravimite kõrvaltoimeid P – püsivad või korduvad kahjustavad sümptomid	Pärast täielikku tervenemist ja üksikjuhtumi täielikku arvessevõtmist. Võib vajalik olla terviseseisundi hindamine olenevalt meeleoluhäire tunnustest ja raskusest. Ajaline piirang: kõigepealt kaks aastat, kuus kuud. Võib kehtestada piirangud 04*** ja/või 07***. Seejärel viis aastat, üks aasta.
	Meeleoluhäired. Ärevuse/depressiooni kerged või reaktiivsed sümptomid. *Korduv, vähenenud töövõime, eriti hädaolukorras*	A – kuni sümptomeid ei esine ja ravimeid ei vaja P – püsivad või korduvad kahjustavad sümptomid	Kui ei esine kahjustavaid sümptomeid või ravimite kõrvaltoimeid. Võib kehtestada piirangud 04*** ja/või 07***.
F00–F99 eraldi loetlemata	**Muud häired** Nt isiksushäired, tähelepanuhäire (ADHD), arenguhäire (nt autism) Töövõime ja usaldusväärsuse halvenemine ning mõju suhetele	P – kui leitakse, et on ohutuse seisukohast kriisilised tagajärjed	Puudub eeldatav kahjulik mõju tööl olles. Eelmiste teenistusperioodide ajal toimunud juhtumid. Võib kehtestada piirangud 04*** ja/või 07***.

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
G00–G99	**NÄRVISÜSTEEMIHAIGUSED**		
G40–G41	**Ühekordne haigushoog** *Haigushoogude tõttu ohtlik veesõidukile, teistele ja iseendale*	Ühekordne haigushoog A – kuni on uuringutel ja üks aasta pärast haigushoogu	Üks aasta pärast haigushoogu ja ravimite manustamine on stabiilne: töövõimeline piiranguga 04***. Töövõimeline ilma piiranguteta: üks aasta pärast haigushoogu ja üks aasta pärast ravi lõppemist.
	Epilepsia – esilekutsuvad faktorid puuduvad (*mitu krambihoogu) Krambihoogude tõttu ohtlik veesõidukile, teistele ja iseendale*	A – kuni on uuringutel ja kaks aastat pärast krambihoogu P – korduvad krambihood, ilma ravita	Ei manusta ravimeid või ravimite manustamine stabiilne ja tulemuslik: töövõimeline piiranguga 04***. Töövõimeline ilma piiranguteta, kui krambihooge ei esine ja ei ole manustanud ravimeid vähemalt kümme aastat
	Epilepsia – vallandajaks alkohol, ravimid, peatrauma *(mitu krambihoogu) Haigushoogude tõttu ohtlik veesõidukile, teistele ja iseendale*	A – kuni on uuringutel ja kaks aastat pärast krambihoogu P – korduvad krambihood, ilma ravita	Ei manusta ravimeid või ravimite manustamine stabiilne ja tulemuslik: töövõimeline piiranguga 04***. Töövõimeline ilma piiranguteta, kui krambihooge ei esine ja ei ole manustanud ravimeid vähemalt viis aastat
G43	**Migreen** (sagedased hood, mis põhjustavad töövõimetust) *Töövõimetust põhjustavate kordumiste tõenäosus*	P – sagedased hood, mis põhjustavad töövõimetust	Puudub eeldatav töövõimetust põhjustav kahjulik mõju tööl olles. Eelmiste teenistusperioodide ajal ei ole esinenud.
G47	**Uneapnoe** Väsimus ja unisus töö ajal	A – kuni on alustatud ravi ja see on olnud kolm kuud edukas P – ravi ei ole andnud tulemusi või seda ei ole järgitud	Kui ravi on andnud tõendatud tulemusi kolme kuu jooksul. Ravi järgimist hinnatakse kuue kuu tagant. Võib kehtestada piirangu 05***.
	Narkolepsia Väsimus ja unisus töö ajal	A – kuni on raviga ohjatud vähemalt kaks aastat P – ravi ei ole andnud tulemusi või seda ei ole järgitud	Kui spetsialist kinnitab, et on raviga täielikult ohjatud vähemalt kaks aastat: töövõimeline piiranguga 04***.
G00–G99 eraldi loetlemata	**Muud orgaanilised närvihaigused** nt hulgiskleroos, Parkinsoni tõbi. *Korduv/progresseeruv. Lihasjõud, tasakaal, koordinatsioon ja liikuvus piiratud*	A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine P – kui piirangud mõjutavad ohutud töötamist või kui ei suuda täita füüsilise suutlikkuse nõudeid	Juhtumipõhine hindamine töö- ja hädaolukorra nõuete põhjal, saanud soovitusi neuroloogia-psühhiaatria spetsialistilt

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
R55	Sünkoop ja muud teadvushäired *Korduv, põhjustades vigastusi või kontrolli kaotamist*	A – kuni tehakse uuringuid, et teha kindlaks põhjus ja tõendada mis tahes põhihaiguse ohjamist. Terviseprobleem:	
		a) lihtne minestus/idiopaatiline sünkoop	Juhtumipõhine hindamine. Võib kehtestada piirangu 04***.
		b) mitte lihtne minestus/idiopaatiline sünkoop. Ebaselge häire: ei ole korduv ja ilma tuvastatud kardioloogilise, ainevahetuse või neuroloogilise aluspõhjuseta A – neli nädalat	Juhtumipõhine hindamine. Võib kehtestada piirangu 04***.
		c) Häire: korduv või tuvastatud kardioloogilise, ainevahetuse või neuroloogilise aluspõhjusega A – võimaliku aluspõhjusega, mis ei ole tuvastatud või ravitav: kuus kuud pärast esinemist, kui ei ole kordunud A – võimaliku aluspõhjusega või leitud põhjusega, üks kuu pärast edukat ravi	
		d) Teadvushäired, mille tunnused viitavad krambihoole. Vt G40–G41 P – kõigil eespool nimetatud juhtudel, kui korduvad episoodid jätkuvad vaatamata täielikele uuringutele ja asjakohasele ravile	
T90	**Koljuoperatsioon/-vigastus,** sh veresoonkonna anomaaliate või tõsise peatrauma (ajukahjustusega) ravi. *Krambihoogude tõttu ohtlik veesõidukile, teistele ja iseendale. Kognitiivsed, sensoorsed või motoorsed häired. Kordumine või põhihaiguse komplikatsioonid*	A – üks aasta või kauem, kuni krambihoogude tõenäosus on spetsialisti arvates väike* P – seisundi halvenemine põhihaiguse või vigastuse või korduvate krambihoogude tõttu	Pärast vähemalt üht aastat, kui krambihoogude tõenäosus on väike* ja seisund ei ole põhihaiguse või vigastuse tõttu halvenenud: töövõimeline piiranguga 04***. Töövõimeline piiranguteta, kui seisund ei ole põhihaiguse või vigastuse tõttu halvenenud ning ei manusta epilepsiaravimeid. Krambihoogude tõenäosus on väga väike*

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
H00–H99	**SILMA- JA KÕRVAHAIGUSED**		
H00–H59	**Silma kahjustused**: progresseeruvad või korduvad (nt glaukoom, makulopaatia, diabeetiline retinopaatia, pigmentretiniit, keratokoonus, diploopia, blefarospasm, uveiit, sarvkesta haavand, võrkkesta irdumine) *Tulevikus ei vasta nägemise kriteeriumidele, kordumise oht*	A – ei vasta ajutiselt asjakohastele nägemise kriteeriumidele (vt 1. liide) ja väike tõenäosus, et seisund halveneb, või kahjustav kordumine pärast ravi või tervenemist P – ei vasta asjakohastele nägemise kriteeriumidele (vt 1. liide) või ravimise korral suurenenud tõenäosus, et seisund halveneb või haigus kordub	Väga väike kordumise tõenäosus. Progresseerumine tasemeni, kus ei vasta nägemise kriteeriumidele, tunnistuse kehtivuse ajal väga ebatõenäoline
H65–H67	**Kõrvapõletik – välis- või keskkõrva** Kordumine, võimalik nakkusallikas toidukäitlejate puhul, probleemid kuulmiskaitsevahendi kasutamisel	A – kui on sümptomid, mis mõjutavad ohutut töötamist P – kui on krooniline eritis kõrvast toidukäitleja puhul	Tulemuslik ravi ja kordumise tõenäosus puudub
H68–H95	**Kõrvahaigused**: progresseeruvad (nt otoskleroos)	A – ei vasta ajutiselt asjakohastele kuulmise kriteeriumidele (vt 2. liide) ja väike tõenäosus, et seisund halveneb, või kahjustav kordumine pärast ravi või tervenemist P – ei vasta asjakohastele kuulmise kriteeriumidele (vt 2. liide) või ravimise korral suurenenud tõenäosus, et seisund halveneb või haigus kordub	Väga väike kordumise tõenäosus.* Progresseerumine tasemeni, kus ei vasta kuulmise kriteeriumidele, tunnistuse kehtivuse ajal väga ebatõenäoline
H81	**Meniere'i tõbi** ja muud kroonilise või korduva vertiigo vormid *Tasakaaluhäire, mis põhjustab liikumisvõime kadumist ja iiveldust*	A – ägeda faasi ajal P – sagedased hood, mis põhjustavad töövõimetust	Väike kahjustava mõju tõenäosus töö ajal*

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
I00–I99	**SÜDAME-VERESOONKOND**		
I05–I08 I34–I39	**Kaasasündinud südamehaigused ja klapirikked** (sh nende seisunditega seotud operatsioonid). Varem uurimata südamekahinad *Progresseerumise tõenäosus, piirangud koormusele*	A – kuni tehakse uuringuid ja vajaduse korral ravitakse edukalt P – kui koormustaluvus on piiratud või ilmnevad töövõimetuse episoodid või kui manustab antikoagulante või püsib suur kahjustava mõju tõenäosus	Juhtumipõhine hindamine kardiloogi nõuande alusel
I10–I15	**Hüpertensioon** Südame isheemiatõve, silma- ja neerukahjustuse ning insuldi suurenenud tõenäosus Võimalikud ägedad hüpertensiooni episoodid	A – tavaliselt kui süstoolne vererõhk on > 160 või diastoolne > 100 mm Hg, kuni tehakse uuringuid ja vajaduse korral edukalt ravitakse P – kui süstoolne vererõhk on püsivalt > 160 või diastoolne > 100 mm Hg raviga või ilma ravita	Kui ravitakse ja ei esine seisundist või ravimitest tingitud kahjustavat mõju
I20–I25	**Südamehaigused**, st müokardiinfarkt, EKG näitab varasemat müokardiinfarkti või uut Hisi kimbu vasaku sääre täielikku blokaadi, stenokardia, südameseiskus, pärgarteri šuntimine, koronaarangioplastikaOotamatu *töövõime kadumine, koormustaluvus vähenenud. Korduva tööl toimunud südamehaigusepisoodiga seotud probleemid*	A – kolm kuud pärast esimest uuringut ja ravi, kauem, kui sümptomid ei ole taandunud ja kui kordumise tõenäosus on patoloogilise leiu tõttu suurenenud P – kui tunnistuse väljastamise kriteeriumid ei ole täidetud ja kordumise tõenäosus arvatavasti ei vähene	Kui kordumise tõenäosus on väga väike*, inimene täidab täielikult riski vähendamise soovitusi ja tal puuduvad asjakohased kaasnevad haigused, siis väljastada tunnistus esialgu kuueks kuuks ja seejärel aastaks. Väike kordumise tõenäosus*: töövõimeline piiranguga 04***. Töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta
I44–I49	**Südame rütmihäired** ja juhtivushäired (sh need, mille puhul kasutatakse südamerütmureid ja siirdatavaid kardioverter-defibrillaatoreid (ICD)) *Kordumisest tingitud kahjustuse tõenäosus Ootamatu töövõime kadumine, koormustaluvus piiratud Tugevad elektriväljad võivad mõjutada südamerütmuri/ICD toimimist*	A – kuni tehakse uuringuid, ravitakse ja ravi sobivus on leidnud kinnitust P – kui esineb töövõimetust põhjustavaid sümptomeid või kordumisest tingitud kahjustuste tõenäosus on suurenenud, sh ICD	Väike kordumise tõenäosus*: töövõimeline piiranguga 04***. Töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
I61–I69 G46	**Isheemiline tserebrovaskulaarne haigus** (insult või transitoorne isheemiline atakk) *Kordumise suurenenud tõenäosus, ootamatu töövõime kadumine, liikuvus piiratud. Tõenäoliselt tekib muu vereringehaigus, mis põhjustab ootamatud töövõime kadumist*	A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine. Kuni kolm kuud pärast algse diagnoosi saamist P – kui jääksümptomid segavad töökohustuste täitmist või kordumise tõenäosus on märkimisväärselt suurenenud	Töövõime juhtumipõhine hindamine; kehtestatakse piirang 04***. Hindamine hõlmab edasiste südamehaiguste tõenäosust. Suuteline täitma igapäevaseid ja hädaolukorra kohustusi talle määratud ohutuse seisukohast kriitiliste ülesannete puhul. Töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta
I73	**Arteriaalne – klaudikatsioon** Tõenäoliselt tekib muu vereringehaigus, mis põhjustab ootamatud töövõime kadumist. Koormustaluvus piiratud	A – kuni hinnatakse P – kui ei suuda täita töökohustusi	Töövõimeline piiranguga 04***, kui sümptomid on kerged ega mõjuta oluliste töökohustuste täitmist või kui need on taandunud operatsiooni või muu ravi abil. Hindamine hõlmab edasiste südamehaiguste tõenäosust. Töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta
I83	Veenilaiendid *Verejooksu võimalus vigastuse, nahamuutuste ja haavandite korral*	A – kuni ravi lõpuni, kui on kahjustavaid sümptomeid. Pärast operatsiooni kuni üks kuu	Kahjustavad sümptomid või komplikatsioonid puuduvad
I80.2–3	Süvaveenitromboos/kopsuveresoonte emboolia *Kordumise ja tõsise kopsuveresoonte emboolia tõenäosus.* Antikoagulant-ravist tingitud verejooksu tõenäosus	A – kuni tehakse uuringuid ja ravitakse ning tavaliselt lühiajalise antikoagulant-ravi ajal P – kaaluda, kui haigus kordub või on vaja püsivat antikoagulant-ravi	Võib lugeda töövõimeliseks, väike tõenäosus vigastusteks, kui seisund on tänu antikoagulantidele stabiilne ja hüübimisnäitajat kontrollitakse regulaarselt
I00–I99 eraldi loetlemata	**Muu südamehaigus,** nt kardiomüopaatia, perikardiit, südamepuudulikkus *Kordumise tõenäosus, ootamatu töövõime kadumine, koormustaluvus piiratud.*	A – kuni tehakse uuringuid, ravitakse ja ravi sobivus on leidnud kinnitust P – kui esineb kahjustavaid sümptomeid või kordumisest tingitud kahjustuse tõenäosus	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti nõuande alusel
J00–J99	**HINGAMISELUNDITE HAIGUSED**		
J02–J04 J30–J39	Nina-, neelu- ja ninakõrvalurgete haigused *Kahjustab haigestunut.* *Nakkuse ülekandumine toidule/teistele meeskonnaliikmetele teatavates tingimustes*	A – kuni taanduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist P – kui haigus kordub ja tekitab kahjustusi	Kui ravi on lõppenud ja ei esine faktoreid, mis soodustaks kordumist

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
J40–J44	Krooniline bronhiit ja/või emfüseem *Vähenenud koormustaluvus ja kahjustavad sümptomid*	A – ägeda episoodi korral P – tõsise taastekke kordumise korral või kui üldised tervisenõuded ei ole täidetud või esineb raskendatud hingamist	Kaaluda töövõimet hädaolukorras. Suuteline täitma igapäevaseid ja hädaolukorra kohustusi talle määratud ohutuse seisukohast kriitiliste ülesannete puhul. Töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta
J45–J46	**Astma** (üksikasjalik hindamine spetsialistilt saadud teabe alusel kõikide uute tööletulijate puhul) *Raskendatud hingamise ootamatud episoodid*	A – kuni episood on taandunud, põhjust uuritud (sh kutsealaga seotud) ja tõhus ravirežiim paigas Alla 20-aastase isiku puhul haiglaravi või steroidravi viimasel kolmel aastal P – kui on ette näha, et tõenäoliselt tekib töötades kiire eluohtlik astmahoog; või varasem ohjamata astma, st mitu korda haiglaravil	Töövõimeline, kui varem on esinenud täiskasvanute astmat**, hästi ohjatud inhalaatoritega ja puuduvad episoodid, mis nõuavad haiglaravi, või suukaudsete steroidide kasutamine viimasel kahel aastal või varasem koormusastma, mis nõuab regulaarset ravi
J93	**Pneumotooraks** (iseeneslik või traumast tingitud) *Kordumisest tingitud äge kahjustus*	A – tavaliselt 12 kuud pärast esimest episoodi P – pärast korduvaid episoode, v.a siis, kui on tehtud pleurektoomia või pleurodees	Tavaliselt 12 kuud pärast episoodi või vähem, kui seda on soovitanud spetsialist
K00–K99	**SEEDEELUNDITE HAIGUSED**		
K01–K06	Suuõõne haigused *Äge hambavalu.* Korduvad suu- ja igemepõletikud	A – kuni taanduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist	Kui hambad ja igemed (igemed ilma hammasteta ja sobivate proteesidega heas seisundis) on korras. Keerulised proteesid puuduvad või kui hambaid on kontrollitud eelmisel aastal, ravi lõpetatud ja sellest ajast alates pole probleeme esinenud
K25–K28	Maohaavand *Kordumine valu, verejooksu või perforatsiooniga*	A – kuni paranemiseni või operatsiooni tulemusel tervenemiseni või helikobakteri ohjamiseni ja kolm kuud tavatoitumisel P – kui haavand püsib vaatamata operatsioonile ja ravimitele	Kui on paranenud ja kolm kuud tavatoitumisel
K40–K41	Songad – kubeme ja reie *Pitsumise tõenäosus*	A – kuni tehakse uuringuid ja tehakse kindlaks, et puudub pitsumise tõenäosus, ning vajaduse korral ravitakse	Kui ravi on edukas või kui kirurg kinnitab, et pitsumise tõenäosus puudub

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
K42–K43	Songad – naba ja kõhuseina *Kõhuseina ebastabiilsus kummardamisel ja tõstmisel*	Juhtumipõhine hindamine olenevalt sümptomite raskusest või kahjustusest. Tuleb hinnata regulaarse raske kehalise pingutuse mõju	Juhtumipõhine hindamine olenevalt sümptomite raskusest või kahjustusest. Tuleb hinnata regulaarse raske kehalise pingutuse mõju
K44	**Songad – vahelihase (hiaatus)** *Maosisu voolab tagasi söögitorru ja hape tekitab kõrvetisi jne*	Juhtumipõhine hindamine lamades tekkivate sümptomite raskuse ja nendest põhjustatud unehäirete alusel	Juhtumipõhine hindamine lamades tekkivate sümptomite raskuse ja nendest põhjustatud unehäirete alusel
K50, 51,57,58, 90	Mittenakkuslik enteriit, koliit, Crohni tõbi, divertikuliit jne. *Kahjustus ja valu*	A – kuni tehakse uuringuid ja ravitakse P – kui haigus on raske või korduv	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti poolt. Väike kordumise tõenäosus
K60 I84	Pärakupiirkonna haigused: päraku veenikomud (hemorroidid), fissuurid, fistulid *Sellise episoodi tõenäosus, mis põhjustab valu ja piirab tegevust*	A – kui on sümptomid, mis mõjutavad ohutut töötamist P – kaaluda, kui haigus ei ole ravitav või on korduv	Juhtumipõhine hindamine
K70, K72	Maksatsirroos *Maksapuudulikkus. Veritsevad söögitoru veenilaiendid*	A – kuni tehakse põhjalikke uuringuid. P – kui raske kuluga või komplikatsiooniks astsiit või söögitoru veenilaiendid	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti nõuande alusel. Töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta.
K80–K83	**Sapiteede haigused** *Sapikividest, kollatõvest ja maksapuudulikkusest tingitud sapikoolikud*	A – sapikoolikud, kuni lõplikult ravitud P – kaugelearenenud maksahaigus, korduvad või püsivad kahjustavad sümptomid	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti poolt. Äkiline sapikoolikute tekkimine ebatõenäoline
K85–K86	Pankreatiit *Kordumise tõenäosus*	A – kuni on taandunud P – kui on korduv või alkoholist põhjustatud, v.a juhul, kui alkoholist hoidumine on leidnud kinnitust	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti nõuande alusel
Y83	Stooma (ileostoom, kolostoom) *Halvenemine kontrolli kaotamise korral – vajadus kottide järele jne. Võimalikud probleemid kauakestva hädaolukorra puhul*	A – kuni tehakse uuringuid, hästi ohjatud ja ravi järgimine P – halvasti ohjatud	Juhtumipõhine hindamine
N00–N99	**KUSE-SUGUELUNDITE HAIGUSED**		
N00, N17	Äge nefriit *Neerupuudulikkus, hüpertensioon*	P – kuni on taandunud	Juhtumipõhine hindamine, kui on jääknähte
N03–N05, N18–N19	Alaäge või krooniline nefriit või nefroos *Neerupuudulikkus, hüpertensioon*	A – kuni tehakse uuringuid	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti poolt neerutalitluse ja komplikatsioonide tõenäosuse alusel

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
N20–N23	**Neeru- või ureeterikivi** *Neerukoolikute põhjustatud valu*	A – kuni tehakse uuringuid, kinnitamaks, et ohutut töötamist mõjutavate sümptomite tõenäosus puudub P – rasketel juhtudel, kui kivid tekivad uuesti	Juhtumipõhine hindamine
N33, N40	Eesnäärmesuurenemus/ kuseteede sulgus *Äge kusepeetus*	A – kuni tehakse uuringuid ja ravitakse P – kui ei ole ravitav	Juhtumipõhine hindamine
N70–N98	**Günekoloogilised haigused** – Tugev tupeverejooks, tugev menstruatsioonivalu, endometrioos, suguelundite prolaps või muu *Valust ja verejooksust tingitud kahjustus*	A – kui tekitab kahjustusi või on vaja uuringuid, et teha kindlaks põhjus ja seda ravida	Juhtumipõhine hindamine, kui seisund nõuab tõenäoliselt ravi reisi ajal või mõjutab töövõimet
R31, 80, 81, 82	**Proteinuuria, hematuuria, glükosuuria** või muu kuseteede häire *Neeru- või muu haiguse näitaja*	A – kui esialgsed tulemused on kliiniliselt olulised P – tõsine ja ravimatu põhihaigus, nt neerutalitluse halvenemine	Tõsise põhihaiguse väga väike tõenäosus
Z90.5	Neerukaotus või ühe neeru talitluse kaotus *Vedeliku piiratud reguleerimine äärmuslikes tingimustes, kui allesjäänud neer ei talitle täielikult*	P – uue tekimeeskonnaliikme puhul: allesjäänud neeru talitluse vähenemine Teenistuses oleva tekimeeskonnaliikme puhul: allesjäänud neeru märkimisväärne talitlushäire	Allesjäänud neer peab talitlema täielikult, sellel ei tohi olla progresseeruvat haigust, võttes aluseks neeru-uuringud ja spetsialisti aruande
O00–O99	**RASEDUS**		
O00–O99	Rasedus *Komplikatsioonid, hiljem liikuvus piiratud. Võimalik kahju emale ja lapsele enneaegse sünnituse korral töökohal*	A – otsus peab vastama riiklikele õigusaktidele Normaalrasedusest kõrvalekalle, mis nõuab hoolikat jälgimist	Komplikatsioonideta rasedus ilma kahjustava mõjuta: otsused peavad vastama riiklikele tavadele ja õigusaktidele
L00–L99	**NAHK**		
L00–l08	Nahanakkused *Korduv, nakkav*	A – kui on sümptomid, mis mõjutavad ohutut tööd P – kaaluda tekimeeskonnaliikmete puhul, kellel on korduvad probleemid	Vastavalt nakkuse laadile ja raskusele
L10–L99	**Muud nahahaigused**, nt ekseem, dermatiit, psoriaas *Korduv, mõnikord kutsealaga seotud*	A – kui on sümptomid, mis mõjutavad ohutut töötamist	Juhtumipõhine otsus, vajaduse korral piirangutega, kui haigus ägeneb kuumuse või töökohal ainetega kokkupuute tõttu

ICD 10 diagnoosi kood	Terviseprobleem *Kriteeriumi põhjendus*	Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid
M00–M99	**LUU- JA LIHASKONNA VAEVUSED**		
M 10–23	**Osteoartroos**, muud liigesehaigused ja liigese endoproteesimine Valu ja piiratud liikuvus, mis mõjutab igapäevaste ja hädaolukorra ülesannete täitmist. Võimalik nakkus või kunstliigese nihestus ja kunstliigeste piiratud kasutusaeg	A – pärast puusa- või põlveliigese asendamist peab enne tööle naasmist selle funktsioon täielikult taastuma ja nõutav on spetsialisti ametlik hinnang P – kaugelearenenud ja raskete juhtumite korral	Juhtumipõhine hindamine. Suudab täielikult täita igapäevaseid ja hädaolukorra ülesandeid ning on väga väike tõenäosus, et seisund halveneb, nii et ta ei suuda ülesandeid täita
M24.4	**Korduv nihestus ja subluksatsioon** õla- ja põlveliigesel *Ootamatu liikumise piiratus, valuga*	A – kuni liigese funktsioon on piisavalt taastunud ja stabiilne	Ajutise töövõimetuse juhtumipõhine hindamine
M54.5	**Seljavalu** *Valu ja piiratud liikuvus, mis mõjutab igapäevaste ja hädaolukorra ülesannete täitmist. Seisundi halvenemine*	A – ägedas staadiumis P – kui on korduv või põhjustab töövõimetust	Juhtumipõhine hindamine
Y83.4 Z97.1	**Jäsemeprotees** *Piiratud liikuvus, mis mõjutab igapäevaste ja hädaolukorra ülesannete täitmist*	P – kui kriitilisi ülesandeid ei saa täita	Kui saab täita igapäevaseid ja hädaolukorra ülesandeid, on lubatud konkreetsed piirangud, mis ei ole seotud kriitiliste ülesannetega. Võib kehtestada piirangu 03***.
	ÜLDTEAVE		
R47, F80	**Kõnehäired** Suhtlemisvõime piiratud	P – ei suuda täita igapäevaseid ja hädaolukorra ülesandeid ohutult või tõhusalt	Vajalik suuline kõne ei ole halvenenud
T78 Z88	**Allergiad** (v.a allergiline dermatiit ja astma) *Kordumise ja reaktsiooni raskuse suurenemise tõenäosus.* *Vähenenud suutlikkus täita ülesandeid*	A – kuni taanduvad sümptomid, mis mõjutaksid ohutut töötamist P – kui eluohtlik reaktsioon on mõistlikult prognoositav	Kui reaktsioon on pigem kahjustav kui eluohtlik ning mõju saab täielikult ohjata pikaajalise mittesteroidse eneseraviga või elustiili muutmisega, mida on võimalik teha töökohal ilma ohutuse seisukohast kriitiliste kõrvaltoimeteta.

ICD 10 diagnoosi kood	**Terviseprobleem** *Kriteeriumi põhjendus*	**Ei suuda igal ajal täita talle määratud tööülesandeid** — **tõenäoliselt ajutine (A)** — **tõenäoliselt püsiv (P)**	**Suudab igal ajal täita talle määratud tööülesandeid**
Z94	**Transplantaadid** – neer, süda, kops, maks (proteesid, st liigesed, jäsemed, läätsed, kuuldeaparaadid, südameklapid jne, vt seisundit käsitlevaid osasid) Võimalik äratõukereaktsioon. Ravimite kõrvaltoimed	A – kuni operatsiooni ja äratõukereaktsiooni ravi mõju on stabiilne P – juhtumipõhine hindamine ja kinnitus spetsialisti ametliku hinnanguga	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti nõuande alusel. Töövõimeline ajalise piiranguga üks aasta
Liigitada seisundi järgi	**Progresseeruvad seisundid,** mis vastavad praegu kehtivatele kriteeriumidele, nt Huntingtoni korea (sh pärilikkus), keratokoonus	A – kuni tehakse uuringuid ja vajaduse korral ravitakse P – kui tõsine progresseerumine on tõenäoline	Juhtumipõhine hindamine spetsialisti nõuande alusel. Sellised seisundid on lubatud, kui tõsine progresseerumine enne järgmist tervisekontrolli on ebatõenäoline
Liigitada seisundi järgi	**Konkreetselt loetlemata seisundid**	A – kuni tehakse uuringuid ja vajaduse korral ravitakse P – kui on püsivad kahjustused	Juhisena võib kasutada seonduvaid seisundeid. Kaaluda ootamatu töövõimetuse, kordumise või progresseerumise suurenenud tõenäosust ning igapäevaste ja hädaolukorra ülesannete täitmise piiranguid. Kahtluse korral küsida spetsialisti arvamust või kaaluda piiranguid ja edastada küsimus vaheisikule

1. liide

Asjakohased nägemisnõuded vastavalt diagnoosi koodidele H00–H59

Nägemise miinimumnõuded

1. *Päevane nägemisteravus*

Nägemisteravus kahe silmaga koos või nägemisteravus paremini nägeva silmaga (korrigeeritud või korrigeerimata) on 0,8 või rohkem. Monokulaarne nägemine on lubatud.

Ilmne kahelinägemine (motiilsus), mida ei saa korrigeerida, ei ole lubatud. Monokulaarse nägemise korral: paremini nägeva silma normaalne liikuvus.

Võib kehtestada piirangu 01***.

2. *Nägemine hämaral ja pimedal ajal*

Kontrollitakse glaukoomi, võrkkesta häirete või läätse hägususe (nt katarakt) korral. Kontrastitundlikkus 0,032 cd/m^2 ilma pimestamiseta; kontrolli tulemus 1: 2,7 või parem (Mesotest).

3. *Vaateväli*

Horisontaalvaateväli peab olema vähemalt 120 kraadi. Vaatevälja ulatus vasakule ja paremale on vähemalt 50 kraadi ning üles ja alla 20 kraadi. Vaatevälja keskse osa 20 kraadi raadiuses ei tohiks esineda ühtki defekti.

Vähemalt üks silm vastab nägemisteravuse nõudele ja selle vaateväli on ilma patoloogilise laikpimesuseta. Kui esialgse kontrolli käigus leitakse kõrvalekalded või glaukoomi või võrkkesta düstroofia puhul on kohustuslik silmaarsti tehtud ametlik kontroll.

4. *Navigeerimiskohustusi täitva tekimeeskonnaliikme värvitaju*

Värvitaju loetakse piisavaks, kui taotleja sooritab Ishihara testi (24 tahvlit) maksimaalselt kahe veaga. Kui taotleja seda testi ei soorita, tuleb tal sooritada üks mainitud heakskiidetud alternatiivsetest testidest. Kahtluse korral tuleb teha kontroll anomaloskoobiga. Anomaloskoobi koefitsient peab olema 0,7–1,4 ja seega on nägemine trikromaatiline.

Ishihara testi heakskiidetud alternatiivsed testid on järgmised:

a) Velhagen/Broschmann (tulemus maksimaalselt kahe veaga);

b) Kuchenbecker-Broschmann (maksimaalselt kaks viga);

c) HRR (miinimumtulemus „nõrk“);

d) TMC (miinimumtulemus „teine tase“);

e) Holmes Wright B (tulemus maksimaalselt 8 veaga „small“ puhul);

f) Farnsworth Panel D-15 test (minimaalne tulemus: maksimaalselt üks diametraalne ristlõik värvide asetuse joonisel);

g) Colour Assessment and Diagnosis (CAD) test (tulemus maksimaalselt nelja CAD ühikuga).

Nõukogu direktiivi 96/50/EÜ ([1]) kohaselt välja antud laevajuhitunnistuste omanikud, kelle anomaloskoobi koefitsient on 0,7–3,0, loetakse töövõimeliseks, kui nende tunnistus on välja antud enne 1. aprilli 2004.

Filterklaasi, nagu toonitud kontaktläätsede ja prillide kasutamine värvitaju optiliseks korrigeerimiseks ei ole lubatud.

([1]) Nõukogu 23. juuli 1996. aasta direktiiv 96/50/EÜ siseveeteedel kauba- ja reisijateveo siseriiklike laevajuhitunnistuste saamise tingimuste ühtlustamise kohta ühenduses (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 31).

2. liide

Asjakohased kuulmisnõuded vastavalt diagnoosi koodidele H68–H95

Kuulmise miinimumnõuded

Kuulmine loetakse piisavaks, kui keskmine kuulmislangus mõlemas kõrvas kuulmisaparaadiga või ilma selleta ei ole üle 40 dB sagedustel 500, 1000, 2000 ja 3000 Hz. Kui kuulmislangus on üle 40 dB, loetakse kuulmine siiski piisavaks, kui sooritatakse standardi ISO 8253-1:2010 kohase audiomeetri abil tehtud või samaväärne kuulmistest.

Võib kehtestada piirangu 02***.

Märkused tabeli ja liidete juurde

* *Kordumise tõenäosus*

Kui termineid „väga väike“ ja „väike“ kasutatakse kordumise suurenenud tõenäosuse kohta, siis on tegemist kliinilise hinnanguga, kuid mõne seisundi puhul on kättesaadavad kvantitatiivsed tõendid kordumise tõenäosuse kohta. Sel juhul, nt krambihoogude ja südamehaiguste puhul, võib see näidata, et vajalikud on lisauuringuid, et teha kindlaks inimese haiguse kordumise suurenenud tõenäosus. Kordumise kvantitatiivsed tasemed on järgmised:

väga väike: kordumise määr on väiksem kui 2 % aastas;

väike: kordumise määr on kui 2–5 % aastas.

** *Täiskasvanute astma*

Astma võib alata lapsena või pärast 16. eluaastat. Täiskasvanueas tekkinud astmal on palju sisemisi ja väliseid põhjusi. Täiskasvanud töötajate puhul, kellel on täiskasvanueas tekkinud astma, uuritakse konkreetsete, sealhulgas kutseastmat põhjustavate allergeenide rolli. Samuti tuleb kaaluda vähem spetsiifilisi ärritajaid (külm, koormus ja hingamisteede nakkus). Need kõik võivad mõjutada siseveeteedel töötamise võimet.

Kerge vahelduv astma: harvad kerge viliseva hingamise episoodid, mis esinevad vähem kui üks kord kahe nädala jooksul ja mida saab kiiresti leevendada beeta-agonist-inhalaatoriga.

Kerge astma: sagedased viliseva hingamise episoodid, mille puhul tuleb kasutada beeta-agonist-inhalaatorit või alustada ravi inhaleeritava kortikosteroidiga. Regulaarne ravi inhaleeritava steroidiga (või steroid kombineerituna pikatoimeliste beeta-agonistidega) võib sümptomid tõhusalt kõrvaldada ja kaob vajadus raviks beeta-agonistidega.

Koormusastma: viliseva ja raskendatud hingamise episoodid, mille vallandajaks on füüsiline pingutus ja külm. Episoode võib tõhusalt ravida inhaleeritava steroidiga (või steroid kombineerituna pikatoimeliste beeta-agonistidega) või muu suukaudse ravimiga.

Mõõdukas astma: sagedased viliseva hingamise episoodid vaatamata regulaarsele ravile inhaleeritava steroidiga (või steroid kombineerituna pikatoimeliste beeta-agonistidega), mis nõuavad jätkuvat ravi beeta-agonist-inhalaatoriga või samal ajal muude ravimite manustamist; ajutiselt vajadus manustada suukaudseid steroide.

Raske astma: sagedased viliseva ja raskendatud hingamise perioodid, sage haiglaravi, sage suukaudsete steroidide manustamine.

*** *Leevendavad meetmed ja piirangud*

01 Vajalik nägemise korrigeerimine (prillid või kontaktläätsed või mõlemad)

02 Vajalik kuuldeaparaat

03 Vajalik jäsemeprotees

04 Ei tohi roolimajas üksi ülesandeid täita

05 Ainult päevasel ajal

06 Navigeerimisülesanded ei ole lubatud

07 Piiratud ühe veesõidukiga, mille nimi on .....

08 Piiratud ala, täpsemalt .....

09 Piiratud ülesanne, täpsemalt .....

Leevendavaid meetmeid ja piiranguid võib kombineerida. Vajaduse korral tuleb neid kombineerida.